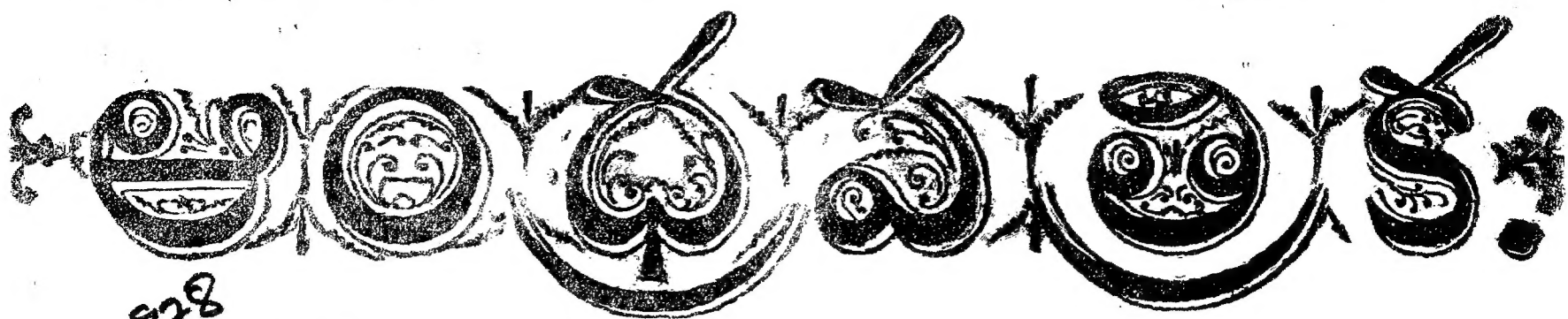

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310978

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, ఆశ్విజమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No. 152
సంచిక ౧౫౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబుపుబోల్ల కాపును,
చిరస్థల నొప్పుల కారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
వర్షము తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీనినంటిది

ఉయిందును దుద్దగానఁ బెమట బట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

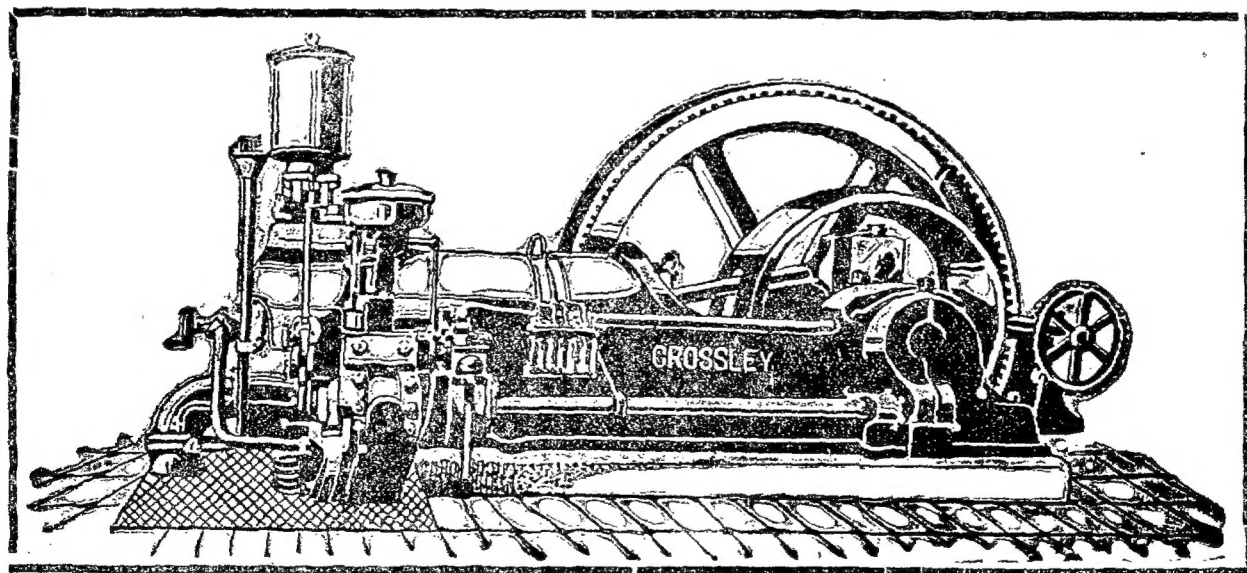

చక్కనిదబ్బీతో నహా పీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుళెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

క్రాస్సిగాను అండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము, ఇం
టర్నల్ కంబస్టన్
ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటితో
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన క్రూజాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్సు (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

కడచిన 80 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మక మైనది, కల్పి లేని వెండికి సవరముబంగారుకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీయివ్వబడును.

సావితము 1893

ఈ రకము యొక్క శ్రావ్యతరముల గా జాలకు మజారి జత 1-కి ర్పు 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావల సిన ఎడల వి. పి ద్వారా పం పు బడును. స్త్రీమకములూ అన్ని రకముల పట్టెకంపులు, పుష్పరాగము లు చెక్కిన న గలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామా నుల క్యాట లాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

ఏకంసి చీబిల్ దాస్ అండు నన్ను, మాన్యుభాక్తిరింగు జ్యాయలల్లు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చైనాబాదరుకోడ్డు, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క వంచి గుణములు గలిగిన టాయిలెట్ అండు ఔషధసంబంధమైన వస్తువులు

చుక్కొట్టు:— కాన్పూర్ ఇతర ఔషధసంబంధమైన నల్లు లన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయుదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాడవచ్చును. 8 బిల్లెముల కెట్టె 1 కి ఖరచ్చు 0.12-0.0.
చుక్కొట్టు:— శరత్పులలతోడం తథావనము చేయుట ఆదరిని తెలిపేవిషయము. బ్రహ్మతోడు చుక్కొట్టును కిరీమార్గము చేర్చి కంఠభాగ న ము కే కి కోమట చాలముచిది వేపచెట్టుయొక్క మంచుచును లన్ని యు నిండుగా గలవు.
బుడ్డి 1 0-5-0; చిన్న పొట్టులు 1 కి 0-2-0.
మర్మ పొట్టులెట్టి పిండి ముడిమినను, చర్మమునకు వేచానునకు 0.1-0.0.
తక్కు 1 కి 0-10-0; కాన్పూర్ 1 కి 0-2-0.
హిందూశాస్త్రమును హిందూశాస్త్ర పరిశ్రమ, ధనము చేతయూదయబడినది.

SRI KRISHNA BROTH R, 123 Thambu (Chetty Street, MADRAS. & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు
ఆతంకనిగహమాత్రలు
అన్ని జాతులవారును ఏమయిననునైనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుసుకొనుదు.
82 మాత్రలగుల దప్పా 1-కి ఖరచ్చు 1-0-0
ఉత్తరము వ్రాసిన శ్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును
ఆతంకనిగహఫార్మసి

219 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి భారతీయుల వెడలనంపుట

వారిని ప్రత్యేకగూడెములందుంచుట అవసరము నేటాలు శాసనసభయందు చర్చ

ప్రభుత్వమువారి దృష్టి ఆగస్టు 19 తేదీ మంగళవారము కేపుటోనునందు జరిగిన శాసనసభలో వో యిల్లో సభ్యుడగు మార్టిన్ గారు యిక్రింది తీర్మానము నుపపాదించెను.

“ఆసియా దేశీయులు ప్రత్యేకముగా నుండుటకు వర్తక వ్యాపారములు జరుపుకొనుటకు నేటాలు (ట్రాన్స్ వాలు రాష్ట్ర) ములందు ఫలముల ప్రత్యేకించి ఆఫలముల బయట ఆసియాదేశీయుల యుండుటకుగాని వ్యాపారము జరుపుకొనుటకు వీలు లేనట్లును.
రెండు వంతుల భూస్వాములు ఆసియా దేశీయులు భూమినుండుకొనగూడదని అధికారులు చేసిన బహిరంగసభ యందు వోటుచేసినవో అట్టివోట ఆసియాదేశీయులు భూమిని పొందుటకుగాని, కవులకు పుచ్చుకొనుటకుగాని వీలులేకుండు నట్లు చేయుటకును.
ఆసియా దేశీయులు యూరపు శ్రీలను పనికి నియోగించిన కఠినశిక్షకు పాత్రులగుటకును.
ఆసియా దేశీయుల అనుమతి ప్రకారము యూరపు శ్రీలు గాని, పుర ములుగాని పనిచేయుచున్న, దాని నాపి కఠిన శిక్షల విధించుటకును.
ఇకముందు ఆసియా దేశీయులకు ఎట్టి వర్తకపు లైసెన్సుల నీయగూడదని నేటాల్, (ట్రాన్స్ వాలు సభలు చట్టముల నేర్పరముటకును యూరపు దేశీయుని నామకంగాని, మాదిరిగాని ఏ ఆసియాదేశీయుడును వర్తకము జరుపగూడదనియు, యిస్సాల్వెంలైన ఆసియా దేశీయునిలై సెన్సరర్డుచేయుటకును. చట్టమునందు వీళ్లు కలుగచేయనట్లు యూరపువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.”

మార్టిన్ గారు తమఉపన్యాస సందగ్గమునంగీల్లుచెప్పిరి. “ఈసమస్య కక్షలకు సంబంధించినదృష్టితో నిర్ణయింపబడునదికాదు. కొంతమంది తెలివగు భారతీయులు గమాన హక్కులను యిచ్చటి భారతీయుల కీయవలెనని కోరుచున్నారు. కాని యిద్దిబాటకపు కోరిక. భారతదేశములో సాంఘికముగా వారికి సమత్వములేదు. ఈ తీర్మానమునందలి మొదటి భాగము గూడెముల నిర్బంధగోచరమన్నది. అందువలన పాశ్చాత్యుల ఆరోగ్యము సాంఘికసభ్యతలు పాడుగావు. ఇది మంచిమార్గము. ఈ తీర్మానమునంతటి రెండవభాగము ఆసియా దేశీయులు పాశ్చాత్యులన్నవోటులకు దండెత్తి రాకుండ చేయుటకు గూర్చి, భారతీయులు యిచ్చటి పల్లెటూరు ప్రదేశములందు వర్తకముపై ప్రాధాన్యత వహించియున్నారు. దానిని పోగొట్టవలయును. భారతీయుల వర్తకపు లైసెన్సుల విషయమున జోక్యము కలుగజేసికొనుట ఆత్యవసరము. (ట్రాన్స్ వాలునందున్న 15000 భారతీయులలో 5118 మంది వర్తకవ్యాపారముల మరుకుగా నడుపుచున్నారు ఇట్లే నేటాలునందును జరుగుచున్నది. ఆసియాదేశీయులు యుండుటచే కలిగిన యిబ్బంది వారి వర్తకము. జనాభా కలుగదని నా యుద్దేశ్యముకాదు. భారతీయులు భూమిని పొంది ఖత్తు కవులనందుచున్నంతవరకును యూరపు దేశీయుల కనర్తకమే నేటాల్ లో భారతీయుడుండుట తెల్లవారి ఆధిక ప్రాముఖ్యత కన్ని విధములా భంగకరమే. వృత్తులందు గూడా పోటీ తీవ్రముగా నున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి రేపిచర్యలు తీసికొనెదరో తెల్పుట మంచిచిది.

ఈ తీర్మానము ను డిన్ గారు బలపరచుచు యిట్లు చెప్పిరి. భారతీయులకు నేటాలు ఉనికి పట్టువారు యూరపుదేశీయుల నన్ని విధములా తరుముచున్నారు. నేటాలునందు యూరోపీయులకు పనిలేకుండుటకు కారణము వీరే నాథలో 1000 కి 55 భారతీయులు పుట్టిరి. యూరోపీయులు 1000కి 22 మందిమాత్రమే పుట్టిరి. 3 సంవత్సరములక్రింద డర్బన్ లో 275 కుట్టుపనివాండుగలరు. ఇపుడో 50 మంది గూడ లేరు. మిగతా అన్నిచుట్టులందును స్థితి యిట్లే ఉన్నది.కనుక చట్టప్రకారము భారతీయులబయటికి కొట్టి గూడెములందు వాసమేర్పరచుకొన నియమించిన యూరో

పియన్ యిసితితోలగునని యుపన్యసించిరి. ఈ తీర్మానమును బలపరచుచు రేయబర్నూ గారు రుపన్యసించి యిట్లు చెప్పిరి.

“భారతీయులను గూడెములందుంచుటవసరము. భారతీయులయొక్క ప్రాబల్యమునకు ఆక్రమణ కుదాహరణములుగ ఆనేకవిషయములు కలవు. డర్బన్ లో ఒక వీధిలోనిపుడు 25 యిండ్లుగలవు. అందు 874 మంది భారతీయులు సౌఖ్యముగావసించుచున్నారు. డర్బన్ లో యిదివరకు యూరోపీయులు మాత్రమే వసించుచున్న ఒకవీధియం దిపుడు యూరోపీయుడు ఒకడుగూడ కాన్పించడు. యూరోపీయులు మాత్రముండుతావులయందు నిరుడు భారతీయులకొన్న ఆస్తులసంఖ్య 27. డర్బన్ లోనున్న ఆసియాదేశీయులయిండ్లసీతి ఆరోగ్యస్థితి అవస్థము. అయినను వారు పట్టుమునకు నాలుగు మైళ్ళదూరమున బయటనుండుటకు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు ఇంతకన్నను ఘోరమైనది వారు యూరోపీయులు వృత్తులనన్నిటిని వశముచేసికొనగలుగుట. ఆసియా దేశీయులు మాత్రమే పనిచేయుపూర్వకము నేటాలునందున్నవి. ఇందులకు ఫలితముగా యజమానులు యూరోపీయులనివాండుడు తగినకూలినమ్మటలేదు. హీనస్థితి యందున్న భారతీయుడు యూరోపీయునితో పోటీగ నిలుచుట నాపుటకప్పడే కాలముగతించినది. ఆలస్యమైనది.ఆసియాదేశీయుడు తగినపోటీదారుడు కాడు. అనిచెప్పుచు ఆ తీర్మానము కీక్రింది సవరణ తెచ్చిరి.

“తక్కువపుచ్చుకొనెడి ఆసియాదేశీయుడు యూరోపీయునకు తగినపోటీదారుడు కాడనియు,అందువలన యూరోపీయుడు నష్టపడుచున్నాడనియు యీసభవారు గుర్తించి,ప్రభుత్వమువారు, భారతీయులు వర్తకవ్యాపారవాసఫలముల వేరుచేయుటకును,యూరోపీయుస్థితి కనుగుణ్యముగ తక్కువకూలి నిర్ణయించుటకును, ఆసియాదేశీయుల లేవిధముగా యూరోపీయులతో పోటీకిరాకో ఆవిధముల నిర్ణయించుటకును చట్టములు లేవలయుననియు, ఆసియాదేశీయులు ఎక్కువగా నుపపొవుటకు తగిన ఆర్థికబలమును సంపాదించుటకును ప్రభుత్వమువారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.”

ఈ సవరణను స్వీకరించే గారు బలపరచుచు “ఆసియాదేశీయులవిషయమున నేటాలుప్రజలకు సహాయము చేయుదుమని చట్టముల నేర్పరుతుమని వాగ్దానములు జరిగియుండుటచే యింటిరియరుమంత్రి జాతీయవాదుల సమ్మతిని పొందగలిగియున్నాడు. జనరల్ స్ట్రబ్బుగారి క్లావ్ పీరియాన్ బిల్ ఎంతమాత్రమును సమ్మతించననదికాదు” అని చెప్పిరి.

అప్పుడు యింటిరియర్ మంత్రిగారు తమస్వేటుమెంటునం దిట్లుచెప్పిరి.

“ప్రస్తుతము నేను కొన్నిమాటలచెప్పట మంచిది. ఇట్టిముఖ్యముగ క్లిష్టసమస్యను చర్చించుటమంచిదని నేను వాసపాకారులు తెలుచుచున్నాము. ఆసియా దేశీయులనుగూర్చి యీదేశము నందున్న ప్రజాభిప్రాయము ఇందుమాటముగా తెల్లమగును. ఈ అభిప్రాయమును ఏప్రభుత్వమును తెలిసికొనకుండజాలదు మమ్ములకు కలతచెట్టు ఆనేకవిషయము లీచర్చలందు బయల్పడుచున్నవి. అందుచే యీ సమస్య నిర్ణయించుటకు మాకు మార్గము లగుపడును. ఈ తీర్మానము ను గూర్చి ప్రభుత్వము భిప్రాయములను తెలియ పరుచుటలో యిందలి ప్రాధాన్యవిషయముల మేమొప్పుకొనుచున్నామని చెప్పవలసియున్నది. కాని ప్రత్యేక భాగముల వొప్పుకొనుట కింకను ప్రభుత్వము పాల్పడలేదు. ఈసమస్య ముందున్నసంపూర్ణముగా నరని పిదప చట్టములకు గడంగు మరతుతోనే ప్రభుత్వమీ తీర్మానమునకు సమ్మతి జూపుచున్నది. ఆసియాదేశీయసమస్య రాను రాను తీవ్రవిషయముగ పరిణమించుచున్నది. దాని నిక నిర్లక్ష్యపెట్టుటకు వీలులేదు. ఈతీర్మానములోనున్న ప్రకారమే కోరుచు నేటాలు రాష్ట్రభద్ర యుక్తపత్రము సమర్పించినది. అది ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడిన విజ్ఞప్తి పత్రముని నాకు తెలిసినది.ఆసభలో వారే ఆసియాదేశీయుల మునిసిపల్ హక్కులను గూర్చి గూడ “బరోఆర్డి నెన్ను”నొకదానిని తెచ్చిరి ఏచెట్టున్నను ప్రభుత్వమున కీవిషయములందు వివిధముగా ప్రత్యేకదృష్టితో చూచు సావకాశములేదు. అందులకు కాలము పట్టును. అందువలన ప్రభుత్వము ఆర్డి నెన్నును నిలువజేసి యీసమస్యను పూర్తిగా విచారించును. ఈసమస్యను గూర్చి ప్రభుత్వపద్ధతి తెలుపవలసియున్నది. చట్టము తయారుచేయవలసియున్నది.మొదటితీర్మానమును నేనొప్పుకొందును గాని సవరణను ఒప్పుకొనజాలను. అసవరణలో చివరభాగము మాత్రము ఆంగికారమే ఈసవరణలో రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ఆసియాదేశీయులను గూర్చిన విషయములపై సభికారముండవలెనని యున్నది. దీనికి ఒప్పుకొనినవో ప్రభుత్వము తనకున్న చట్టములు చేయుసభికారము

ను తక్కువ ఆధికారములకు తన ఆధికారముల నిమిత్తములను వదిలికొనవలసివచ్చును. అది మంచిపద్ధతికాదు. ఆశియా దేశీయుల సమస్య జాతీయసమస్య అందుచే కేంద్రప్రభుత్వమే సమస్య నిర్ణయించవలయును. ఆసియా దేశీయులను గూర్చిన చట్టము ఫలితములు అంతర్జాతీయ సంబంధములను క్లిష్టపరుచును అట్టిచట్టమును మనము చేయునపుడు మనము యిండియా ప్రభుత్వమునుండియు యింగ్లాండు ప్రభుత్వమునుండియు ప్రాతినిధ్యము రాజ్యములనుండియు సేమో. అందువలన యీ సమస్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు వదలెడిదికాదు. రేయ్ బగ్గ గారు తమ సవరణలో ఆశియా దేశీయులకు తక్కువమాలి నిర్ణయించమని చెప్పిరిగాని అది చండుగ పని. ఎందుకనగా అట్టిపద్ధతి ఏవర్తకమునందును అనుసరింపబడలేదు. అది గాక ప్రభుత్వమువారును పార్లమెంటువారును ఆవిషయమున నొక నిర్ణయమున కింకను రాలేదు. ఆశియా దేశీ కమిషన్ వారివిషయముల నాలోచించి ఆశియా దేశీయుల చట్టమునుండి తప్పించుటకు వీళ్లు స్పష్టమైన ప్రాజెక్ట్ గారివలెనే చెప్పియున్నారు. ఆ దేశీయులకు సరివాండ్రు పెట్టక పారిని భాగస్వాములవలె చేర్చుకొని తక్కువ డబ్బు కూలిగా నిచ్చి మిగతాది తిండి వగయిరాల క్రింద నీరువచ్చును. అవిధముగా కాసనమాత్రము తప్పించుకొనును. అంతేకాక యింకను అనేక దారులు గలవు. అందువలన యిట్టి చట్టము నిష్ప్రయోజనము.

కాని ప్రభుత్వమువారు, ఆశియా దేశీయులు మనవారిని నొక్కటను గూర్చియు వారిబలము మనవారి నడుగ ద్రోక్కి ఆర్థికముగా మనవారి కుపద్రవము కలగజేయుటను గూర్చియు తప్పించుకొని విషయమున, గట్టిపట్టుదలతో నున్నారు. వీరిచే బెడరింపబడుచున్న దేశమిది యొకటియేకాదు. ప్రతిదేశమునందును ఆశియా దేశీయుల ప్రాబల్యము ఆర్థిక ప్రాధాన్యతలచే మన వారు క్రొంగిపోవుచున్నారు. అందుచే చట్టములు ప్రతిదేశమునందును అవసరముగానే యున్నవి. కేనడా ఆస్ట్రేలియా న్యూజి లెండ్లలో నేమి జరుగుచున్నదో చూడుడు. ఆశియా దేశీయుల నాదేశములనుండి తరలించుటకు చట్టనిర్మాణము జరుగుచున్నది. ఆస్ట్రేలియా మునందు ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలెండ్లు యిండియాకు మనకున్న దగ్గరగా నున్నను జయము గాంచుచున్నవి. 1921 జనాభా ప్రకారము కేనడాలో 1200 ఆస్ట్రేలియాలో 3000 న్యూజిలెండ్లలో నుమారు 600 ఆశియా దేశీయులు గలరు. కాని దక్షిణాఫ్రికాలో మనమెంత జాగ్రత్తగనున్నను 161000 మంది ఆశియా దేశీయులు గలరు. ఈ దురవస్థకు మనమే కారకులము. ఏలన 60 సం॥ములు నేటాలువారు ఆశియా దేశీయులను దిగుమతి చేయనిచ్చిరి తరువాత ఆశియా దేశీయులు వారంతట వారే వచ్చిరి. అదిమొదట వారినిటకు దిగుమతిచేయ నిచ్చినదానికి ఫలితము. ఆశియా దేశీయసమస్యను మనము పూర్తముగా నిర్ణయించ లేనంత క్లిష్టస్థితికి వచ్చినది. అందువలన అందు కొన్ని విషయములను మాత్రమే మనము ముందు తీసికొనవలయును. ఇంతవరకున్న ఆఖరు జనాభాప్రకారము 161000 మంది ఆశియా దేశీయుల తీరేకమున గలరు. అందు 102000 మంది యిచట పుట్టిన వారు. అందు కొంతమంది నాలుగవతరము గడుపుచున్నారు. 100కి 68 మంది యిచట పుట్టివారు. అంతర్జాతీయ కాసనములు తొలి ద్వీపాంతరవాసమునకు పంపుటకు అడ్డుగా నున్నవి. ఈ విషయములన్నియు, మన మాలోచింపవలసి యున్నది. వారిని గూర్చి మనమంత భయపడవలసిన దేమియు లేకపోయినను

వారి సమస్యను తేల్చుటవసరము. వారి ప్రాబల్యము ఎక్కడో కొన్ని కేంద్రములందేగాని అంతటను లేదు. శ్వేతజాతులజనాభి వృద్ధిలో నున్నంత ఆశియా దేశీయులది లేదు. శ్వేతజాతులయభి వృద్ధి 10 సంవత్సరములలో 100కి 20. ఆశియా దేశీయులది 100 కి 8.89 గూడలేదు. శ్వేతజాతుల యందు సగముకన్న గూడ తక్కువగా ఆశియా దేశీయులు బున్నారు. ఆశియా దేశీయుల మొత్తపు లభివృద్ధి 18000, అందు 100 మగవారు. దీనినిబట్టి సంవత్సరమునకు 100 మంది మగవారల యభివృద్ధి ఆశియా దేశీయులందు కాన్పించుచున్నది. ఇది ఆశియా దేశీయులందు స్త్రీలసంఖ్య తక్కువగా నుండుటచే కలిగినఫలితము. కొన్ని సంవత్సరముల క్రింద 100 మంది స్త్రీలకు 171 మగవాండ్రుగలరు. ఇప్పుడది తగ్గి 100 స్త్రీలకు 142 మంది మగవాండ్రున్నారు. వైచెప్పిన పదిసంవత్సరముల యభివృద్ధిలో 18000లో 12000 మంది స్త్రీలు గాంధీ, స్వల్పబుడంబడిక ప్రకారము ఒప్పుకొన బడినవారు. ఆదువారిం కావచ్చుచున్నారు. కొద్దికాలములోనే శ్వేతజాతులతో జనాభా యందు ఆశియా దేశీయులుగూడ సామ్యమును బడయగలరు. వర్తకమునందును యితరవిషయములందును ఆశియా దేశీయుల పోటీని నేను తగ్గించి చెప్పజాలను. బ్రాహ్మణులు నేటాలు లందు యిది అపరిమితముగా నున్నది. 1908 సంవత్సరము గొల్లాలవలన శ్వేత జాతులు బంగారపు గ నులు గలిగినట్టియు ప్రభుత్వము నిర్ణయించిన ఫలమునుండియు ఆశియా దేశీయుల బాధలేకుండునట్లు రక్షింపబడినవి. ఈచట్టము జిల్లా గ్రామములను బాధించుచున్నది. తనకొడుకునకు లయసె న్ను పొందజాలని ఆశియా దేశీయుడు గ్రామమునందు సాపురె ట్టుకొనుమని కొడుకును పంపుచున్నాడు. తత్ఫలితముగా గ్రామ ప్రదేశముల ఆశియా దేశీయుల సాపురె వచ్చుచున్నది. మొదట ఆశియా దేశీయుడు పనివాడుగా నేటాలునకు దిగుమతి చేయబడెను. విద్యాసౌకర్యముల చేగాని అతడు వర్తకమునకు దిగెను. అందుచే అతనిపోటీ దినదినము వృద్ధియైనది. ఈవిషయమును ప్రభుత్వ మాలోచించి తగినచర్య తీసికొనుటకు కాసన మొకటి సృష్టింప యత్నించును. ఆశియా దేశీయుని పోటీతగ్గించుట కింకొక మార్గము కలదు. అదియిదివరకొక సారి వాడుకలో నుండియుండెను. దానినే మరలయిపుడు వాడుకలో పెట్టవచ్చును. రేయ్ బగ్గ గారి సవరణ చివర భాగమును గూర్చి 1912 యిండియన్ రిలీఫ్ ఆక్టు ననుసరించి 27090 మంది ఆశియా దేశీయులు యిండియాకు పంపబడిరి. అవిధముగా నే సాలకు 2000 తిరిగిపోవుచునే యున్నారు. కాని యీమధ్య యీ తిరిగిపోవుట తగ్గినది. ఎందువలననగా క్రొత్తగా భారతీయులు తిరిగిపోవుటచేతను యిక్కడపుట్టి పెరిగినవారు తిరిగిపోవుట క్లిష్టపడక పోవుటచేతను అదిగాక భారతీయ ప్రముఖులు కొందరు వారికి తిరిగిపోవలదని సలహాల నిచ్చుచేత నయిట్లు తిరిగిపోవువారి సంఖ్య తగ్గినది. అందువలన ప్రభుత్వమువారు తిరిగిపోవు వారికి బోనస్సు నభివృద్ధిజేయుటకు నిర్ణయించినారు. ఏ ఆశియా దేశీయుడైనను తిరిగిపోవుచో అతనికి తడు స్వస్థానము చేరువరకును అగుప్రయాణపు ఖర్చులను అక్కడికి చేరినతర్వాత 5 పౌండుల తనకు కుటుంబమునకు 20 పౌండుల బోనస్సుపొందును. కాని యిపుడు ప్రభుత్వముదాని నభివృద్ధిచేసి వానికి 10 పౌండుల కుటుంబమునకు 50 పౌండుల యివ్వదలచినారు. అట్లుచేసినచో ఎక్కువమంది ఆశియా దేశీయులు తిరిగి పోవచ్చును. తిరిగిపోవు నట్లు చేయుటకు వెచ్చించునది 25000 మాత్రమే యిపుడున్నది.

ఇది సాధ్యమైనంత త్వరలో జేయబడును. ఇండియాకు తిరిగి పోవునట్లు చేయుటకు రికూటింగ్ ఆఫీసుని ప్రభుత్వము నియమించును. ఇది కక్షలకు పక్షములకు సంబంధించినది కాదు. శ్వేతజాతుల కంతకును సంబంధించినది. గావున నీ విషయమున అందఱును ఒకమత్యముతో పనిజేయవలెను. ఈసమస్యనిర్ణయించుటకు అన్ని పక్షములును ఏకమై భవిష్యత్కాల్యాళమునకు తోడ్పడి మనజాతిని బాధించు విషయములను తొలగింతురుగాక యని యుపన్యసించెను. ఆపుడు సి. ఏ. వాక్. నాయకత్వ జోసెఫ్ గారు సభనప్పటి కావసలసినదని తీర్మానము తేగా అట్లు చేయబడెను.

వెలింగుటన్ సినిమా

మాం టు రోడ్డు

శని ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 గంటల వరకు, బహుమతి యివ్వబడు ఆట శని, ఆదివారములందు మాత్రమే విలువగలబహుమాన వివరబడును.

యానివర్సల్స్ మైటియస్టు సీరియల్

ది స్ట్రీట్ ట్రైయల్

ప్రపంచమునందు నుప్రసిద్ధులైనట్టి విల్లియండ్సన్ కన్, ఎజీత్ జాన్ సన్ తో సహా

మద్రాసునందు యిదివరకున్న దును ప్రదర్శింపబడనట్టి మిక్కిలి పెద్దదియైనట్టి భయంకరమైనకథ. గర్జించుట, చీల్చుట, ఘోరశబ్దములు మొదలగునవి మెరుమువలె ఒకటివెంబడి ఒకటి చూపబడును. దీనిని తప్పక చూచితిరవలెను.

బిజ్ బిబి

బిజ్ బిబి:—నీరైపోయిన వీర్యమును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమును గాని మాత్రములోగాని వీర్యముస్థితిమగుచున్న యడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యువన మొసంగును. ఎంత బలహీనుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార నుఖము అనుభవింపజేసి గంతాన వంతులుగ జేయును. పుత్రతరముల రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మా॥ సీ॥ 1 కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యాశ్రమం,

38 బై రామశంషి, మద్రాసు.

శివపారి

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. ఫహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాసకోశములందు బుహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. శిశుకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు క్యాసకోశముల నున్న వాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తుయగ్గు దగ్గుకు నేందిచలవసిన జుండు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును

అమ్మశాగినల డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మంచి తరుణము! చాలా తాతా భము త్వర పడుడు!!

చాలా తగ్గించిన ధరలు నాణ్యమైన బనీనులు

ముఖ్యముగా వర్తకులకు యిందుమూలమున తెలియజేయునది యేమన?

ఇదివరలో కంటే ప్రస్తుతము చామిల్లయొక్క బనీనులను చాలామంది జనులు ప్రవయోగపర్చుచు, వాటియొక్క నాణ్యమునుగురించి యెక్కువగ స్తుతించుటవల్లను, మరింతగా వెల్లడిచేయు నిమిత్తమై ప్రస్తుతపు చామిల్లయైను లిప్టుమీద 12½ నూటికి రు 12-8-0 కమీషను మామూలు యిండియానూలు బనీనులున్నూ, (పట్టు,వత్తి) బనీనులకు నూటికి రు 15-0-0 కమీషన్ యున్నూ 100 డజన్లు ఒకేతూరి ఖరీదు చేసేవారికి వేరే టరమ్సున్నూ యేర్పరచితిమి గనుక తక్షణము కావలసినవారు వ్రాసుకోవచ్చును.

శాంపిలు ప్యాకెట్టు ౧-కి ఖరీదు రూ 6-0-0.

తంతివిలాసము:

బనీన్సు, బెజవాడ. మానేజరు:— ఆంధ్రమౌజిరీమిల్సు, బెజవాడ. (దక్షిణ ఇండియా)

దిక్కులేనివారికి దేవుడే దిక్కు

ఈ వారపు యంగుండియాపత్రికలో వా రవపాప ముజేయుట కారంభించినప్పుడు గాంధీ గారు ప్రచురించినవ్యాఖ్యలలో నొక పసరణచేయుచు నొక చిన్న క్షిప్ర వ్రాయుచున్నారు. ఉపనాసవిషయమున నేను బంపిన క్షిప్ర కయందు నా నిరాశభరితపత్రముగానిదని నేను చెప్పినట్లున్నది. నేను నాఅశక్తతను చెప్పితినిగాని నిరాశను చెప్పలేదు. ఆవగించియంతయైన భగవంతునందు విశ్వాసమున్న నరు డెప్పుడును నిరాశ జెందడు. ఏలయన అతనెప్పుడును ధర్మము జయమునొందునని యెరుగును. భగవద్భక్తు డెప్పుడును సత్యాన్వేషణముకొరకే కృషి పట్టును. కనుక అతడెప్పుడు నిరాశజెందడు ఆవరించుకొను అంధకారములో నాతనివిశ్వాసము దీపవలె వెల్లువొందును. నాఅశక్తత ఎల్లరకు స్పష్టముగ చెప్పినదియే కనుక నేను ఎరుగనని, నేను ఒప్పుకొనుచున్నాను. అరణ్యములో నొకసామెత గలదు. అందు ఇట్లు గలదు. "దిక్కులేనివారి క్షిప్ర భగవంతుడే దిక్కు" నేను ఈసత్యము నాకు చెప్పినట్లు ముం చెన్నడును నాకు దోచలేదు. శక్తిసామర్థ్యములు ప్రాప్తప్రాప్తములు గలవాడు జననమామాయోహూడి కార్యభారములు నడపుట, వారిని సరళమైనదారికి దిద్దుట, వారితో మాట్లాడుట వారికెరు పనులను నడపుటయు సుసాధ్యములు గావు. కనుక అట్టిపురుషు డెప్పుడును బహుభాగ్యుడై గ నుండవలయును. నేను యానిశ్చయమునకు రాకపూర్వము తనరక్షకులైనదురును నన్ను త్యజించినపిమ్మట ద్రౌపదిమొరలు వ్యర్థముగాక ఆప్రదక్షుడుడైన యాశ్రమిన్నా రాయుని కల్లువినిపించెనో అట్లు నేనును నాఅపహయతను గుర్తెరింగి యా నిశ్చయమునకు వచ్చితినిని చదువరులకు చెప్పుచున్నాను. పెదవులతో మాత్రమే దీనాలాపములాడగూడదు. అంతర్భావమునుండి యెరులు రావలయును. అట్టిమొరలు మిక్కిలిసంకట మొందునప్పుడు గానిరావు. నామొరలి ఉపవాస దీక్షారూపము దాన్వీనవి. కాని నేనునప్పునందలి బాధచెల్లుట కిదిబాలదు. నామనస్సు యెప్పుడు నిటు చెల్లుచున్నది. "భగవంతుడు నాతోకలసి యున్నాడు. నన్నాయన కరణుజొరనిమ్మి."

మహాత్ముని వారపత్రికలు

నిరశప్రతిభనునందు మహాత్ముడు యంగు యిండియా, నవజీవనపత్రికలకు వ్రాయరు. రివరెండు ఆంధ్రమాసగారు యంగు యిండియాపత్రికను చూచిచేవుగారు నవజీవన పత్రికను నడపెదరు. "సంపాదకీయ రాధ్యతను నేను రెండు మూడు వారములవరకునువహించినందున నేనువిచారించుచున్నాను." అని గాంధీగారు వ్రాయుచున్నారు. "యంగుండియా, నవ జీవన పత్రికలు నాకు అప్రదక్షములు. వీటివ్యాగ్ర ప్రజలకు అభిప్రాయములు తెల్పుచున్నాను కాని రెండు మూడు వారములవరకు నేను సంపాదక బాధ్యత మానుకొనవలసినదనినందులకు నేను ఒకమరుచున్నాను. క్రూరులైన నావైద్యులిందు నన్ను నిర్బంధించుచున్నారు. పాపవకాలముందును, స్వస్థతయందును తాను యంగుండియా నడిపెదనని చ్చా ఆంధ్రమాసజట్టు పట్టుచున్నాడు. ఆందుకు సంతోషపూర్వకముగా నే నొప్పుకొంటిని. మేము సయానా అన్నదమ్ములవలె నున్నాము. పరిశుభ్రమైన వైద్యో వ్రాయబడువ్యాసములు చదువరులు చదివి అనందించెదనని నేను సంతోషించుచున్నాను. నాకు ఆంగ్ల భాష విదేశభాషగా. చాల్లీ ఆంధ్రమాస ఆభాషయందు పండితుడు. కనక యంగుండియా సంపాదకీయబాధ్యత సంతోషముతో చదులుచున్నాను. నవజీవన సంపాదకీయబాధ్యత మహాదేవతే కావైగాదు వహించురు. గుజరాతివారిలో మహాదేవతేకాయ గారివలె నాబోధనలను బ్రజలకు నిర్వచించువారు లేరు.

ఇందుచే నేను ఈపత్రిక కేమియును వ్రాయననుకొనవలదు. నాశక్తి యియ్యకొనిన, దాక్తురు లంగీకరించిన, నేను యారెండుపత్రికలకు కొన్ని పేరాగ్రావులు వ్రాయదలచితిని."

ఇంపీరియల్ సినిమా హౌస్, తిరువల్లిక్కేణి

27-9-24 శనివారమునుండి 30-10-24 తేది శుక్రవారమువరకు సాయంత్రము 6-15 ప్రదర్శనము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30 శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 3-15 కూడ గలదు.

వృద్ధి రాజు అత్యద్భుతమైన హిందూ చరిత్రాత్మక కథ తప్పక చూచితీరవలెను.

"పనిచేయనివారికి వోటు లేదు"

నూలుకడుకుట వోటునిచ్చుట కధికార మిచ్చును

మహాత్మాగాంధీగారి నిర్వచనము

కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరు నూలుకడుకుట బావశ్యకమనియు నూలుకడుకువారు మాత్రము కాంగ్రెసు సభ్యత్వమున కర్హులని తెల్పిన గాంధీగారి నూచనములకు ఆక్షేపణలను చచ్చించుచు "పనిచేయనివారికి వోటులేదు" అను క్షిప్ర క వ్రాయారపు యంగుండియాలో మహాత్మా గాంధీగారు వ్రాయుచున్నారు. అందరు నూలు కడుకువలయును

సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమునకును కాంగ్రెసు విధానమునకు పోలిక గలదేమోయని చూచుటకు మాలానా హ జరత్ మోహానీగారు రషియా సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమును నాకు యిచ్చిరి. గ్రంథమును నేనుదొందరగా జదివితిని. సోవియటు రాజ్యాంగ విధానమునకును కాంగ్రెసు ప్రజాభివ్రుతును అద్భుతమైన పోలిక ఆకారమున గలవు కాని యీరెంటికి విశేష భేదములుకూడ గలవు. "పనిచేయనివారికి వోటులేదు" అను నూత్రము నన్నాకర్షించెను. ధనము, నాలుగజాతైనను, స్థిరాస్తి, విద్య, యిని సోవియటువిధానముప్రకారము వోటునిచ్చుటకు అర్హత నీయువు. న్యాయము గా పనిచేయువారు అట్టిహక్కున కర్హులు. అనగా సోవియటు కాంగ్రెసు కార్మికులకాంగ్రెసు. తత్వజ్ఞులు, పండితులు, అందరును కొంతపని చేయవలయును. వా రెట్టిపని చేయవలయునో నేనెరుగను. నేను తొందరగా నీపుస్తకమును జదువుటచే నేనది యిప్పుడేములో నున్నను గమనింపలేకబోతిని. ముఖ్యమైనదియు ప్రస్తుతమునకు సంబంధించినదియు నేది యన, ప్రతివాడును కొంతపనిచేయవలసివచ్చు చూపవలయును. కాంగ్రెసు సంస్థయందు సభ్యులు గావలయునని గోరువారందరును జాత్యభివృద్ధికొరకు కొంత పని చేసినట్లు చూపవలయునని నేను ప్రతిపాదించిన నూచన ప్రతిది కాదు, పరిహాసాస్పద మైనదియునుగాదు. ఈమాత్రము గొప్పజాతి ఆచరణయందు తెట్టుచుండ వారిని మనమును పరింతులచే మన కగౌరవము సంభవించుచు, దినమునకు కొన్ని నిమిషములుమాత్రమే చేయుటకు వీలైనపని ఫలదాయకముగా నుండుటకు కొట్టొకటిప్రజలు చేయుట కొక్కపనియై యుండవలయును. ఇంత మహాదేశమునందు అందరును అవలంబించుటకు వీలైనపని నూలుకడుకుటకంటె చేరదీయునులేదు.

భగీరథప్రయత్న మవసరములేదు

నానూచన అందరును పనిచేయవలయు నని మాత్రమే గాదని తెల్పుచున్నాను. నాలుగజాతుల ధనమిచ్చి సభ్యుడగుటకు గల అర్హత నేను దొంగతనముగా పెచ్చించుచున్నానని తెల్పుచున్నాను. నూలు యెంత నాణ్యమైనదైనను సంవత్సరమునకును గావలసిననూలు నాలుగజాతులకు రాదు. నూలు ఇయ్యలేనివారికి రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘములవారు ప్రతి సరఫరాచేయుదురు గాన నానూచనప్రకారము నూలు బహుమతి యగునుగాని చందాకాదని నేనువ్రాసినక్షిప్ర కలో గలదను విషయము విమర్శకులు మరచుచున్నారు. సంవత్సరమునకు 24000 గజములనూలు వడుకుటకు వేలకొలదిజనుల కెంతమాత్రము నసాధ్యముగాదని అనుభవమున నేలబున్నది. ఆఖిల భూదీపంభుమునకు నూలు బంపినవారిసంఖ్య విదువేలు. భూదీపార్థువారిని వీరు ప్రతి సప్తయిచేయవలసినదని కొరలేదు. వడుకువారికి ప్రతి సప్తయిచేయుటకు ఏర్పాటులు కొన్ని రాష్ట్రములలో జరిగియుండవచ్చును. అట్లు జరిగినయెడల దోష మేమియునులేదు. ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయమేమన, అరగంట త్రవ్వపడి వడుకుటయే. ముడిపదార్థములకే జాతి,క్షీణింపుటలేదు. పనిచేయకయు, కనీసము చూపవలసినసేర్పు జూపక జాతి క్షీణించుచున్నది. మనకు చేతులతో బనిచేయుట కలవాటు లేకపోవుటచే జాతిఅంతయు ముఖ్యఅవసరమైన వస్తువుకొరకు స్వర్గముగా దినమున కొకగంటసేపు పనిచేసినచో లాభ మెంత గలదో గ్రహించుటకే నేను చేసిననూచనలు కర్ణకశోరవములుగ నున్నవనుచున్నాను. నేను చెప్పిన నూచనలందు ని జముగా అధర్మమేమియునులేదు. ఇది ఎవ్వరి అంతరాత్మ్యపబోధనలకు విరుద్ధమైనదిగాదు. భగీరథప్రయత్నము లిందుల కవసరము లేదు. మిక్కిలి పాడుపడువానికి అరగంటకాలము పని చేయుట మిక్కిలి కష్టమై బాధకలిగించదు.

నా నూచన మంచిదిగా దనుటకు కారణము నివృత్యోజనముని యెంచవలయును. స్వరాజ్య సాఫల్యమునకుగానిఅభివృద్ధికొనియిది లాభము లేననుకొందము. నెల

నెలకు పట్టుకులకొలది అఖిలభారత ఖద్దరుబోర్డువారినూలునుండతయారుకాబోయెడి ఖద్దరువస్త్రములను చౌకగా జనులకొక ఉపయోగించుకొనుట నివృత్యోజనముగానేరదు. ఒకగజము ఖద్దరుగనుక దేశముయొక్క ఉత్పత్తికి వృద్ధిజేసినయెడ నది వ్యర్థ ప్రయత్నమనరాదు.

వట్టి పిచ్చి ఆక్షేపణ

వేలకొలది కాంగ్రెసు వోటులు యీ నూచన ప్రకారము వోటు నిచ్చుట కనర్హులగురు రని మరియొక ఆక్షేపణ చెల్లుచున్నాను. ఇది వట్టి పిచ్చిప్రయ యని నేను సాహించి చెప్పిచున్నాను. తా నేసంస్థయందు సభ్యుడో దానియందు శ్రద్ధ జూపువాడు మాత్రమే వోటరు. మన వోటరు తీర్చివారు గారు. తప్పు మనదిగాని వారిదిగాదు. తగినంత శ్రద్ధమనువానియందు జూపలేదు. అట్లు చూపుటకు వెనుకనుండిపాడుచువారుండిగాని మనము చూపము. కరురు ప్రాత్యాహము చేయుచుండును. నెలకొలది కాంగ్రెసు ఉద్యోగులు ప్రతి వోటరుతోను పరిచయము గలిగించుకొనవలసియుండును. కళ్లకు కన్పించు విషయము నేను స్పష్టపర్చవలసిన ఆవశ్యకమునకు ఆశ్చర్యమునొందుచున్నాను. ప్రతినెల న్యాయముగా బనిచేయ సిద్ధముగ నున్నవారుగల సంస్థ యెంతబనిచేయుట కవకాశముగలదో యొచ్చింపుడు. కొంతమంది యిష్టానుసారము వోట్లు రిజిస్టరు చేయునట్టి శ్రద్ధలేని పెక్కుమంది సభ్యులుగల సభకంటె జీవకళ గలిగియున్నట్టి స్వల్పసభ్యులుగల సంస్థయే మంచిది. మనము అవసరమైన మార్పులు చేయుటకు సాహసించినచో మనమును కొనుసంతకంటె నెక్కునసంఖ్య సభ్యులుగా కాంగ్రెసునందుండురని నూచనలు చెల్లుచున్నవి.

రెండవనెలసంఖ్య మొదటినెలకంటె ద్విగుణముగా నుండెను. అన్ని రాష్ట్రములందలి ప్రచారకులు యీస్వచ్ఛందముగా నూలుకడుకువారికి తగినయెర్పాట్లు చేసినచో క్రమముగా నూలు దీయువారిసంఖ్య పెచ్చును. కొన్నిమాసములలోనే రెండు లక్షల సంఖ్యవరకు తెరిగినచో మన మాశ్చర్యము బొందవలసినదిలేదు. రెండులక్షలనగా ప్రతిరాష్ట్రమునకును పదివేలు. సగటున ప్రతిరాష్ట్రములోను స్వచ్ఛందముగ నూలుదీయు ప్రదేశల సంఖ్యకు క్రమశిక్ష నేర్పటకు అధికసామర్థ్య మవసరములేదు. కనుక నానూచనలు తిరస్కరించరని నమ్ముచున్నాను. నానూచనలు నేను కనిపసామాన్యపరిణామని నేనుజెప్పుచున్నాను గాని గరిష్ఠసామాన్యపరిణామ గాదు. కనిపసమైనది దేశమున కంతటికిని ఆమోదముని నా అభిప్రాయముగాదు గాని నెరవేర్చుటకు అవసరము.

ముఖ్యఅవసరమైన మూడువిషయములు

రక్తపాతముకాకుండ స్వరాజ్యము స్థాపించుటకు నాచే చెల్లుబడిన మూడువిషయములును అవసరము. శక్తిసామర్థ్యములున్నను లేకపోయినను వోటరులసంఖ్యయే అధికముగ నుండవలయునని ఆశయమైనయెడ, హిందూమహమ్మదీయసమైక్యమును అస్పృశ్యతయుగంగను గల్పవలసినదే. ఏలన, అస్పృశ్యతానివారణకు మనముచేసిన తీవ్రమైన ప్రచారము చాలమందిని కాంగ్రెసు నుండి పారదోలినది. అంటరానితనము కొందరు హిందూమతములోని ముఖ్యమైనభాగముగా నెంచుచున్నారు. ఇట్లే హిందూ మహమ్మదీయసమైక్యతనువిషయమునను చెల్లువచ్చును. హిద్దుమహమ్మదీయసంయోగ మవసరము లేదనువారు మాత్రమే గాక యీయభియంతంభుములవారికిని భేదము కాశ్యేతముగా నుండునట్లు చేయువారుకూడ గలరని యిట్టివల అనుభవములన చెలియుచున్నది. ఏదోయొకమిష కల్పించుకొని పోరాడువారు గలరు. పోరాడుటకు వ్యాజ్యములను వీరు దయారచేసెదరు. అభివృద్ధికారణములైన విషయములను మనము ప్రోత్సహింపమేని, జాతియొక్క పురోభివృద్ధికి భంగముతీసికొనువచ్చుముకకు కాంగ్రెసు హస్తగతమగును. చెల్లినమాడువిషయములును సజీవముగ సంస్థయందు లేనియెడల నేను ఘనీభవించెదను. బైబిలులోనిపద్య మొకటి వచనరూపముగ చెల్లుటతప్పగాని యెడల నేను యిట్లు చెల్లుచున్నాను: "హిందూ మహమ్మదీయ సమైక్యమును ముందుగానొనర్చుడు; అస్పృశ్యతానివారణము రాటుము, కర్షరువ్యాప్తి, అన్నియు తిరస్కరింపవచ్చును."

(యంగు ఇండియా)

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బా 1 కి 1-4- ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముకుటకు చిగుర్లు గట్టిపడుమే చిగుళ్లనుండి రక్తము కారకుండును నోటయర్ధంభములేక రాష్ట్రమును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిబో, మదరాసు - బొంబాయి

అరగంట డిల్లు

సమ్రాట్ న సింహాసనమున నున్నప్పుడు నానా అరగంట డిల్లును, వ్రాసినను అరగంట డిల్లును నానా అరగంట డిల్లును లేదు. భగవంతుని సేవయం దొకడనైనను నా ఆత్మ గౌరవముకొరకును పేరు ప్రతిష్ఠ కొరకును బోరవలసిన సహాయ మప్పుడప్పుడు సంభవించును. కాబట్టి నామనుష్యు లోని విషయము స్వచ్ఛముగ చెప్పవలసినదని. అరగంట డిల్లు కూర్చుని మూలదీయుటకు నాకేరము నా కభ్యంత రము చేయుచున్నదని చెల్లుటకు మహాత్మాగారి అభిప్రాయ మేమి? యెందువలన వారల్లని? నన్ను నాదేశమును బంధ విమోచనము చేయగల యేవ్యాయమైన బనియైనను జేయుటకు నాపెదకేరములోని యావత్తుకే కిని ఉపయోగించవలయును. మనలను గట్టిగ బంధించిన గొలుసులు ద్రెంపుటకు సాధనముగ యీపనిని (నూలువడుకుట) నేను అరగంటకాదు. పగల్గెను జేయగలను. జేసెదను. బొంబాయిలో నేనున్న నాల్గవినములలో రెండుగంటల చొప్పున మొదటి మూడు దినములను కొన్ని అడుగుల నూలుదీయుటకు నే నెంత శ్రమపడితిని? నాగురువుగారు చెప్పెదరు. మూడవదినమున బాగుగ కొంచెము అభ్యాసమైనది రాటుము త్రిప్పునప్పుడు కుడిచేతికిని యెడమచేతికిని కలసంబంధ మెట్లు అనుభవించవలయునో నాల్గవదినమున చెలిసినది. నావంతుభాగములో ఒకతులమునూలు అఖిలభారత ఖాదినంపు మున కంపినప్పుడు నా కొదవిన ఆనందమును నేను చెల్వజాలను. స్నేహితు లందులకు నన్ను బరిహసించిరి. వేలకొలది తులముల బగవుగల నరుడు అప్పుకప్పుడు ఒకతులమునూలు బంపినా డొ 'జుహించారు' పత్రిక వ్రాసినది. ఆమాట నే నన్నించెదను. ఈనెలలో నేను కతియవాడులో పర్యటనము జేయవలయునని ఆజ్ఞాపించబడితిని. నాబోటివానికి కతియవాడులో ప్రచారము చేసిన పనిజేయుట సుసాధ్యముగాదు. సంస్థానముల అధికారుల కును పోలికలు ఏవంటునకును డి. ఓ. లు ఆంధ్రమయ్యెను. కొంతమంది పోలీసుఉద్యోగులును సి.బి.డి.లును నాశాఖ్యమును జేయమును గమనించుచుండిరి. పది నెలలు అప్పుడే రెండు నెలలు శలవుమీద నున్నవ రక్షలు మరేపనియు జేయుట కిచ్చగింపరైరి. గాంధీగారు నాజేవుడనియు నేను కాకుననియు నాకెరును సహాయ్య మీయగూడదనియు వెలవడిన కరపత్రములును యీకప్పుడులకు జేర్చుడు. ఈ అడ్డంకు లన్నియును నాలోచించి ఒకతులము నూలుతో బాటు నా బరువుకంటె రెట్టింపు బరువు గల నెండిని నేనిచ్చినప్పుడు ఒక మోస్తరుగా బాగుగా నేనాపని నెఱవేర్చితిని తలచుచున్నాను.

అరగంటకాలము రాటుముత్రిప్పి నూలుదీయుట నాబనికి మొదగుతెచ్చునని ఎగతాళిచేయువారందరకు చెల్లుచున్నాను. ప్రతి బుద్ధి కుశలతగలవాడును, మిక్కిలి శ్రమపడి పనిచేయువా డును యీ జాతీయ పరిశ్రమ కొక అరగంటకాలము వినియోగించినయెడ వారుచేయు పనులు మరియు చక్కగ నెఱవేర్చగలరు. నియమముగా శిక్ష లేనియెడ నైన్యము యుద్ధముచేయుస్థితిలో నుండజాలరు. భారతజేతబంధములను ద్రెంచి స్వాతంత్ర్యమును సాధించి ప్రయత్నములు సలుపుచున్న భగవానుని సిబ్బందికి అరగంటకాలముదీయుట నొక అరగంట సుఖమొందుట.

బొంబాయిలోనుండి జబ్బుతో బాధపడుచు నూలువడు కుటకు నిశ్చయ మొనర్చుకొని క్రమముగా వడుకుటకు కష్టపడు చున్న సరోజిని నాయుడుగారిని జూచితిని, విచారమువలన నాసోదరు నింటియందున్న నానాయకునకు చెల్లుటకు నెంత యో ఆనందముగ నున్నది. ఖిలాఫతు ఆఫీసులోనివారందరును భూతదయాపరులగు డాక్టరు ఆన్ సారిగారుపనులకీర్తినిచ్చిరించిన వెనుక తీరికయున్నప్పుడెల్ల రాటుముత్రిప్పి నూలుదీయుచున్నారని వినినప్పుడు శంకరలాలు బాంకరుగారికి సంతోషముగనుండును. భగవంతుని నైన్యములో జేరవలయునని అఖిలావగల ప్రతి మానవుడును, స్త్రీయనక, బిడ్డయనక, బీదవారనక, భాగ్యవంతు లనుకొనక, హిందువులనుకొనక, యూదులనుకొనక, యెల్లరును అరగంటకాలము రాటుముత్రిప్పి నూలువడుకుట కర్మతగాంఢవలయును, అని షాకతాలీగారు యంగుండియా పత్రికలో వ్రాసిరి.

ఇందుపై మహాత్మాగాంధీగారు రిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మాలానా షాకతాలీగారు మెత్తగా నన్ను జీవాట్లు పెట్టిరి. నేను పరాజితుడనైతిని చెల్లుస్థితిలో నున్నను పెద్ద సోదరునకుగూడ పరాజితుడనైతిని చెల్లి మనస్సునొచ్చించుకొనువలసినవచ్చునని నేదలంచలేదు. నూలకేరీగిన నాజాతుగా చేయవలసిన యీ నూలువడుకుపని యాతడు సుఖవుగా చేయజాల

దనుకొంటిని నాకొక పనులుదీయుటకు జేతకానివాడని యా యనకే సామర్థ్యములు తృటికారముగా తలచినందులకు నాకు మార్గముజెప్పుచున్నాను మాలానా యిష్టప్రకారము లాం గుటకు నాకిష్టమే. అందువలన జేతాభివృద్ధియయ్యెనేని నాకుగర్వ భంగమేమియును లేదు. తానునూలకేరీరుడగుటచే సున్నితమైన పనిచేయజాలదని తన్నుక్షమించుటకు ప్రయత్నించిన వారియె డ మాలానా తిరస్కారము జూపుటయే శ్రేయోదాయకము. జే తాభివృద్ధిక మగుచో యేపనియు నాయనకు సుఖమనిగాని భా రమనిగాని భేదములేదు. ప్రతివారునిట్లే యెంచినబాగుగనుండు ను. ఖిలాఫతు ఆఫీసులోని వారందరును, వైద్యముకొరకు రోగు లచేల్లెప్పుడుకొంచమైనను తనకుమిత్రాంతిలేకుండ జేయబడుచుం డున్నారని ఆన్ సారిగారుగూడ సమయముచిక్కినప్పుడెల్ల నూలు దీయుచున్నారని వినినప్పుడు శంకరలాలు బాంకరుగారికి నో రూరక మానదు. ఈఆజేతమునిలచినచో మహమ్మదీయులుకడు ప్రశంసముగా బనిచేసెదరు. మాలానా చెల్లినట్లు మామూలపత్రిక లు దిగుగుచున్నను కతియవాడపర్యటనఫలితముగా ఖిలాఫతు బొక్కసమునకు రొక్కము రూ.25,000 లునుజేర్చి, పదివేలరూ యలిచ్చుటకు వాగ్దానములును తీసికొనినందులకీయనయెంతపని చేసెనో చెప్పకయేచెప్పుచున్నది. మాకున్నసంబంధము ఆయా మణపత్రికవిలేఖరులకు చెలియదు. యిదివరకు నేచెల్లినట్లన్నివిష యములందును భేదములున్నను మాకూడిక ఒక ప్రబలకారణ ము గలదు. దాన్యము మే మిద్దరమును శ్రీముగ లొలగింప వలయుననియున్నాము. న్యాయమైన మావపహక్కులపహారించు టకు మేమామోడింపము. కనుక భగవంతుని దాసుల మేము భయలమైతిమి. నిర్భయముగా మానవులంద రిని జూచుటకును ఆవశ్యమైనచో వారి నెదుర్కొనుటకును నా మ్ములు చేయుటమృతివాని మట్టివలె మేమాచక్రధరునిజేతలో నున్నాము. ఆయన యిష్టప్రకారము మమ్ము జేయవచ్చును. పై కెగరజేయవచ్చును. భూమిమీదనేసి చితుకగొట్టినప్పుడు ఏమిజేసినను మేమాయనమారము. మాఉభయలనుగల్వన దిది యే. ఈ బంధ మా యుభయలను జేరుచేయదని నాభిప్రాయ ము. కనుక నన్ను భగవంతునివలె మాలానా పూజించుచున్నా డనుట భగవంతుని ఆగౌరవముచేయుటయేగాక మాయుభయం లకునుగల సంబంధ మెట్టిదో చెలిసికొనలేక జూపు ఆజ్ఞానమును చెల్లుచున్నది.

నూలు తెక్క

ఈవారపు యంగుండియా పత్రికలో యిట్లు బ్రతు రింపబడినది:—అగస్టు నెలకు బంపబడిన నూలుతెక్కలు క్రిం దటివారపు యంగుండియాలో ప్రచురింపబడిన పిమ్మట మరీకొంతనూలు అఖిలభారతఖాదీబోర్డు వారందుకొనిరి. మొత్త మిప్పుడు 5800లకు మించినది వెనుకటి వారమునకంటె 900లు హెచ్చు. సిఫలైన మొత్తము ముందువారములో ప్రచురింప బడును. సంయుక్త పరగణాలు 581యు, ఆంధ్ర, తెమిళ, గుజరాతు రాష్ట్రములు 247, 112, 90 వరుసగా హెచ్చు చం దాలు పంపెను.

తానేకాని తనకు బదులువారుకాదు

తన తల్లి నూలువడుకుటయందు నిపుణురాలనియు దిన మునకు 20 తులములు నూలుదీయుననియు ఒక విలేఖరుడు వ్రా సెను. నూలు తీర్మానము పాసుకాగానే తల్లిని నూలువడుకుట నేర్పవలసినదనికోరెను. వానికేమి గమాభానము జెప్పుట కామె కు దొచ్చలేదు. ప్రతివారును నెలకెంతవడుకువలయునో దినమున కంతయూమే వడుకునప్పుడు తానొక్కతెయ్య గృహములోని అందరిబదులును నూలు దీసిన చాలుననుకొనెను. నూలెంత దీయ వలయునో అని మాత్రమే తీర్మాన మామోడింపబడినయెడ ఆపె వాడము నందరంగీకరింపకతప్పుడు. కాని ఒకరికిబదులొకరుకొన్ని పనులు చేయజాలరు. స్నానము, చదువు, ప్రార్థనము ఒకరికి బదులికొకరు చేయజాలరు. ప్రతివాడును నూలువడుకుటనేర్చు కొని దేశమందరి కిది ఆలవడజేయవలయుననియు అందుచే యం త్రములలో దయారగు బట్టలకంటె చేతితోనే నూలు దీసినేసిన బట్టలు చౌకకావలయునని మనము గోరునప్పుడు ఒకరికి బదు లుగా మరియొకరు నూలు తీయకూడదు. నూలుతీయుట ఆడవారి పనియనియు అందుచే నాపె మమారుడు వడుకుకూడదనియు ఆ మే అభిప్రాయమైయుండవచ్చును. సాధారణముగా స్త్రీలు వడుకుటవాస్తవము. పురుషులకంటె స్త్రీలు కొన్ని తేలిక పను లు చేయుటకు తగినవారు. కనుక పురుషులు నూలువడుకుటచే వారి ప్రతిష్ఠకును పౌరుషమునకును భంగమని దలచుటకంటె

పిచ్చి అభిప్రాయములేదు. వంట స్త్రీవిద్య, కాని ప్రతివాడును నైన్యములో వంట నెరిగినవాడై యుండుటయే గాక వాడు వాని ఉద్యోగ ధర్మము నెరవేర్చున ప్ప డు ంటచేసికొనవలయును. ప్రపంచములు నలభిమ పాకములు చేయు వారు పురుషులే. నైన్యకమువలనను అలవాటువలనను స్త్రీగృహమునకు రాజి. దండిగా తయారుచేయుటకు స్త్రీ బనికి రారు. జాగ్రత్తపెట్టుటయు, రక్షించుటయు ఆమె సొమ్ము గాని కల్పనాశక్తి స్త్రీధర్మము కాదు. కాంతి లేనివాడు, తరు చు నాశనకారుడును, పురుషుడగుటచేనాతడు కల్పనాశక్తిగలము గలవాడు. ఈ స్త్రీలుమెంట్లు అంతయు నిజమైనను గాకపోయి నను గొప్పగొప్ప నూతనకల్పన లన్నియును బురు డే కనుగొన బడినట్లు ప్రపంచములోని విషయములు చెల్లుచేయుచున్నవి. నూలుదీయు మగవాండ్రు నూలుదీయుటకు యేర్పాటుచేయు చున్నారు. రాటుము సులభముగా దిగుగుటకు మార్పలన్నియు వారే జేయుచున్నారు. విదేశేష్వర్రు బహిష్కారము పూర్తిగా నెరవేర్చి ప్రతిగ్రామమందును నూలుదీయుట సాధారణమైనపని కాబోవువరకును హిందూదేశమందు స్త్రీపురుషులు నూలుదీ యుట ఆవశ్యకము.

శేష గిరి అయ్య రు గారి అభిప్రాయములు

వరదలచే పాడైన డెల్టాభూములను తిరిగి సాగుబడిలోనికి తెచ్చుట

తిరుచనాపల్లి, సెప్టెంబరు 28:—వరదలచే పాడైన డెల్టా లోని భూములను తిరిగి సాగుబడిలోనికి తెచ్చువిషయమున యీ పని యంతయు ప్రభుత్వమువారే పూనుకొనవలెనను అభి ప్రాయముతో శేషగిరి అయ్య రు గారు అంగీకరించుటలేదు. తంజా పూరు తిరుచనాపల్లి జిల్లాలలో యిసుకచే కప్పబడియున్న పల్లపుభూములు 12000 యెకరములున్నవనియు వీటిని బాగు చేయుటకు సుమారు 60 లక్షలరూప్యము లగుననియు వీరుచెప్పి రి. పన్నులు చెల్లించువారి ద్రవ్యములో అంతసొమ్ము యేకొలది మంది లాభమునకో వెచ్చించుటవీరి మతముకాదు. అట్లుగాక 1 మొదలుకొని 6 యెకరములవరకు గల చిన్నరయతుల భూము లను ప్రభుత్వము బాగుచేసి పెట్టవలెనని వీరు మాచించుచున్నా రు. పెద్దపెద్ద భూస్వాముల విషయమున నెమ్మదిగా చెల్లిం చుపద్ధతిమీద ప్రభుత్వమువారు అప్పటియవలెనని వీరు చెప్పు చున్నారు.

రాజకీయవిషయము

రాజకీయవిషయములలో అన్ని పక్షములవారును గోకిభవిం చి ప్రతిపటింపచున్నారన డాక్టరుబె నెంటుగారి అభిప్రాయ ములతో తామును పూర్వముగ యేకిభవించుమని అయ్యరుగారు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వలసబోవుట

నాగపట్నం, సెప్టెంబరు 28:—కరవుచేతగాని వర దలచేతగాని పీడింపబడుచున్న జిల్లాలనుండి జనులు ఫిడరేటెడు మలేష్టేటులకు పోవుటకై ప్రవాహమువలె యీరేవునకు వచ్చు చున్నారు. చెన్న పురనుండియే 900 మంది కూలీలు పంపబడి యుండుటచే యన్. యన్. "టీస్టాల" 1000 మంది కూలీలకు మాత్రమే చోటున్నది. ఇది యిచ్చుకొనుండి యీసాయంత్రాల మున బయలుదేరును. 500 మందికి పైగా కూలీలు సుమారు అంతమంది ప్రయాణికులను స్త్రీమరులో సందు లేకపోవుటచే నిలిపివేయబడిరి.

ప్రయాణికుల బ్రావెలింగు యన్.స్పెక్టరుగా మూత నముగా నియమింపబడిన మిస్. యన్. ఆనక్కు, మలేష్టేటు లలో పనిచూచుకొనుటకై పోవుచున్న స్త్రీలయొక్క సౌకర్యము లను చూచుటకు యాస్టీమరులో పోవుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కర్నూలు నైయిగారు రిటైరగుటకు ముందు వచ్చే నెలలో నెలపురూద వెళ్లనపుడు యన్. టెలిజెన్సు బూలోడెక్టరుగా జేవిడ్ వెట్రీగారు పనిచేయుదురని పయినీరు పత్రిక చెప్పు చున్నది. (ఆ. ప్రె.)

విద్యార్థులకు సైనికశిక్ష

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:—యూనివర్సిటీ విద్యార్థు లు పట్టభద్రులగుటకు పూర్వము నిర్బంధముగా సైనిక శిక్షాన్వి తులై యుండవలెనని బొంబాయి యూనివర్సిటీ సెనేటులో పూర్వపు మంత్రియైన డాక్టరు ఆర్. పి. శరంజి మెగారు నిష్పత్తి యోజనముగ ఉపపాదించిరి. అన్ని వైపులనుండియు తీర్మాన మునకు ఆశేషణలు వచ్చి అధికసంఖ్యాకులచే తీర్మాన మామో డింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్ముని మహా పవాసదీక్ష

నేడు పండ్రెండవ రోజు

నూతనగృహప్రవేశముతో నవశక్తివిజృంభించెను

గాఢనిద్ర పట్టుచున్నది- కూర్చుండి నూలువదుకుచున్నాడు

స్వయముగా లేఖయు వ్రాయుచున్నాడు

21 దినములును ఉపవాసదీక్ష అవలీలగా కొనసాగును అని డాక్టరులు గట్టిపట్టుకముతో ప్రకటించిరి

విషయ నిర్ణయ కథ

27, 28 తేదీలలో విషయనిర్ణయనభలుజరిగెను. పంచాయతీసంఘ మేర్పరుపబడెను. తీర్మానముల ఉపసంఘ మేర్పరుపబడెను. మాలానా షాకతాలీగా రుపపాదించిన తీర్మాన మామోదింపబడెను.

మహాత్ముడు సూచించిన ప్రార్థన

1. గాంధీ ఉపవాసదీక్ష నిరూపాయముగా కొనసాగుగాక!
2. గాంధీ మరల దేశసేవ కర్తృడగునుగాక!
3. గాంధీ వాక్యముల కధికమగు పటిమ కలుగుగాక!

మహాత్మునిలేఖలు-మృత్తికొరె ఉపవసించుటలేదు

విషయనిర్ణయసంఘమునకును నవజీవను పత్రికకును మహాత్ముడు లేఖలను వ్రాసెను.

మహాత్మునిలేఖను అధ్యక్షుడు సభలో చదివెను.

నేను సజీవుడనుగానుండి శ్రేష్ఠముగా దేశసేవచేయుటకే ఉపవసించుచున్నాను.

డాక్టరు లెవుడు మానవతనని నిధించిన అవుడే దీక్ష వదలెదను

ఈశ్వరకటాక్షమున 21 దినములు పూర్తిగా ఉపవసించగలుగునట్టి నమ్మకముకలదు

నవజీవను పత్రిక

మహాత్ముని లేఖ

“నేను ధనమునుగాని కీర్తినిగాని కోరి యీ పత్రికకు సంపాదకత్వమును వహింపలేదు. దేశీయుల హృదయముల నాకర్షించుటయే నా కోరిక. వారవారమును నా మనోభావములను దాహికము లేకుండ పత్రికాముఖమున వెల్లడించితినీ. ప్రతిపదమును దైవసాక్షిగానే వ్రాసితినీ. ఎటులైన పాఠకుల మెప్పువడయుటయే ప్రయోజనమని నే నెన్నుచును వ్రాయలేదు. చాలసారులు చాల కటువుగానే వ్రాసియుంటిని. ఇంపుగా వ్రాసినను కటువుగా వ్రాసినను పవిత్రమగు మతస్వరూపమును పవిత్రమగు దేశసేవయు ఎట్టివని నేను గ్రహింపగలిగితినో అట్టులనే పాఠకులకుగూడ వానిని చూపించుటకే ప్రయత్నించితినీ. సంపాదకత్వమున కర్హతను బడయుటకే యిప్పుడీ ఉపవాసదీక్షను బూనితినీ. అహింసయును తమయను ధీరలక్షణము అని నేను పలుమారు వ్రాసియుంటిని. ఈ అహింసా మతమును మాటలవలన బోధింపవలెదు. ఆచరణము వలననే గ్రహింపదగినది. గాన నే నామతమును ఆచరించుచున్నాను. భారతదేశమున తన మతమును పవిత్రముగా ప్రేమించగలవాడొక్కడైననుండినచో నాలోక్కడే తనమతమును కాపాడజాలునని నేను వాసియుంటిని. అట్టి పవిత్రప్రేమను బడయుటకే ప్రాతిపది. నామనసునందధికమగు ప్రేమకలదని నే నెఱుగుదును గాని ప్రేమ అపరిమితము. నాప్రేమయింకను పరిమితి నతిక్రమింపలేదు. ఒకపాముతో

నామకొనుకొనినాకింకనుకలుగలేదు. త్రికరణశ్శుద్ధిగ యీ అహింసావ్రతమును బూనగలిగిన మానవుని చూచినంతనే విషవర్షముగూడ తలవంచి తొలగి పోవునని నే రూఢిగా చెప్పుగలను. నేను ఆత్మపరీక్ష చేసుకొనుచు ఉపవాసములవలన ప్రేమను వృద్ధి నొందించుకొనుచున్నాను. నేనిట్లు ఆచరించుట యితరులకు గూడ ఆచరణమార్గమును చూపించుటకే. దేశీయులందఱుగూడ నాతో పాటు ఉపవసించుట నిష్ఫలము. అందులకు అర్హతయును యుక్తకాలమును చేకూరవలెను. దేశీయులు మూడుకార్యములను నెఱవేర్చవలెను. వానినే భిన్నరూపముల నేను చూపుచుంటిని. నేను ఉపవసించుటవలన ఫలము కలుగునా అని ఎవ్వరును శంకింపగూడదు. నే నుపవసించుచున్నందులకు ఎవ్వరునుచింతింపగూడదు.

ప్రార్థన

1. గాంధీ ఉపవాసదీక్ష నిరూపాయముగా కొనసాగుగాక.
 2. గాంధీ మరల దేశసేవ కర్తృడగు గాక.
 3. గాంధీ వాక్యముల కధికమగు పటిమ కలుగు గాక.
- అని దేశీయులందఱును ప్రార్థించినచోతక్కిన పన్నియును అందువలననే చేకూరును.” అని మహాత్ముడు నవజీవనుపత్రికకు వ్రాసెను.

27వ తేదీ ఆరోగ్యవార్త

నేడు 10వ దినము. 9 దినములు కేవలము వారిభత్తుడై తప మొనరించినను మహాత్ముని ఉల్లాసమును ఉత్సాహమును కొంచెమైన చలంపలేదు. 26వ తేదీరాత్రి గాఢనిద్ర పట్టినది. క్రొత్త బంగళాకు మార్చినప్పటినుండియు నవ వికాసము స్ఫులముగా గోచరించుచున్నది. డాక్టరులు గూడ 27వ తేదీ యదయమున చాల ఉత్సాహముగా

మాటలాశిరి. ఆరోగ్యమబ్బుతము - నున్నదని తెలిపిరి. మూత్రమునందలి ఆమ్లత్వము (అసిడిటీ) చాల త్వరగా తగ్గిపోవుచున్నది.

పండిత మోతీలాలునెహ్రూగారు మహాత్ముని సందర్శించి నాయకులసభలో ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడిన తీర్మానమును చదివి వినిపించిరి. “నేనిదివరకెవ్వరిగూడ ఏవిషయముగాని అర్థించి విఫలుడను గా లేదు గాన నేడు మీరుగూడ నాకోరికను త్రోసిపుచ్చరనియే నమ్మెదను” అనినుడిపిరి. బాపూ నెహ్రూగారు దీక్షనుగూర్చి చాల చర్చజరిగినది.

“నేను మృతిసెందగోరి యీదీక్షను పూనలేదు. సజీవుడనై యుండి దేశసేవను చేయవలెననియే కోరుచున్నాను. ఇక ఉపవసించినచో మరణము ధృవమని డాక్టరులు మనఃపూర్వకముగా ఏ నిముషమున నాకెరిగింతురో ఆ నిముషమునందే దీక్షను వదలి ప్రాణనచ్చేసెదను. అంతకంటె నేమియును వాగ్దానము చేయజాలను” అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

27వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు విషయ నిర్ణయసంఘమువారికి స్వయముగా నొక లేఖ వ్రాసెను. వారుచేసిన తీర్మానమున కిది ప్రత్యుత్తరము.

క్రొత్తబంగళా నగరమునకు చాలదూరముగా నుండుటచే మహాత్మున కధికమగు విశ్రాంతి కలుగుచున్నది. ఆంధ్రమానుగారు వ్యక్తిభుజియలును సన్నిధి నెడబాయక ప్రేక్షకుల సందడిని తొలగించుచున్నారు.

“21 రోజుల దీక్ష అనాయాసముగా నెఱవేరు నని” డాక్టరులు కడుబలముగా తెలిపిరి.

అను తంతివార్త 27వ తేదీని అహమదాబాదు నవజీవను పత్రికాలయమునకు వచ్చినది.

28వ తేదీ తంతివార్త

27వ తేదీ రాత్రి బాపూకు గాఢముగా భేషై నిద్రపట్టినది. అందువలన 28వ తేదీ ఉదయమున చాలా ఖులాసాగా కనబడెను. “ఈ ఉపవాసదీక్షను సర్వేశ్వరుని ప్రేరణవలననేగదా నేను ప్రారంభించితిని గాన సర్వేశ్వరుడే దానిని కొనసాగించునను విషయమున నాకెట్టి సంశయమునులేదు” అని మహాత్ముడు తెలిపెను. అరగంటసేపు ప్రక్కమీద కూర్చుండి రాట్టముపై నూలువడకెను. “ఇంకను చాలసేపు వడకగలను గాని 21 రోజులును వదలకుండ వడకగలుగుటకు శక్తిని నిలువచేసుకొనుచున్నానని” మహాత్ముడు తెలిపెను. కేవల జలాహారముపై ననే పదిదినములనుండియున్నను మహాత్ముడింత దారుణ్యముగానుండుట చూచి డాక్టరులు చాల హాశ్చర్యపడిరి. నాయకుల విషయ నిర్ణయ సభకు మహాత్ముడు స్వయముగా వ్రాసిన లేఖను 27వ తేదీ సాయంకాల మా సభలో పండిత మోతీలాలుగారు చదివిరి. 27వ తేదీని విషయ నిర్ణయ సభలో నామోదింపబడిన తీర్మానము ముసాయిదానుగూడ మహాత్ముడే స్వయముగా వ్రాసిపంపెను” అను తంతివార్త ఢిల్లీనుండి 28వ తేదీ సాయంకాలము అహమదాబాదు నవజీవను పత్రికాకార్యాలయమునకు చేరినది.

నాయకుల సభ

విషయనిర్ణయసంఘములో పృథులులపేర్లు

80. మరదిని విషయనిర్ణయసంఘముగా నెన్నుకొని

హాకిం ఆజ్ఞలుగాను, శ్రద్ధానందస్వామి, మాలానామహా మృదాలి, జి. కే. నారాయణ, సర్వారు మంగళసింగు, డాక్టరు. శ్రీని. కే. దత్త, మెట్రో పోలిటన్ మేయర్ రివరెండు, డాక్టరు ఆనివిసెంటు, చికోడే, ముప్పిమహమ్మద్ సదికునా హేబు (క్వాడియన్), ముప్పి కిపాయతుల్లాసా హేబు, పండిత హృదయనాథమూర్తి, పండిత మదనమోహనమాళవా, పండిత దీన దయాశుకర్, ఖవాజా హఫ్సునిజామీ, లాలా హంసరాజు, శ్రీమతి సరోజినీ, లాలా లజపతిరాయ, మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు, సి. రాజగోపాలాచారి, బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు, డాక్టరు బి. ఎస్. మాంజీ, ఎస్. సి. కల్కర, సయ్యదు సులేమానద్యే, మహమ్మదువఫీ, హుస్సేను అహమదు, డాక్టరు ఎం. వీ. అన్నారీ, మాలానా హజరతుమోహనీ ఎం. ఆర్. జయకరు, డాక్టరు కిచలా, మాలానా షేకతాలీ, పల్లభాయకేలు, జయరాండాసు దొతరాం, డాక్టరు మహమ్మదు, గంగాధరరావు దేశపాండే, ఆర్యమూర్తి సి. వై. చింతామణి, టి. వీ. కే. మెర్సారి, పురుషోత్తమదాసు టాండె, రాయ కెదరనాథసాహెబు పీరుజాదామహమ్మదు హుస్సేను, బి. కే. పటేలు, బాబూ భగవాన్దాసు, రామచంద్ర (డిల్లీ) బి. ఎస్. బాదరా, ఎస్. ఎం. పరంజపి, చాదరీ మహమ్మదు అబ్దుల్లాఖాను, మజరాల్-ఖా, పండిత హరిహరసింగ్ శాస్త్రి, మాస్టరు సుందరసింగ్ లిలుపూరీ, డాక్టరు మురళీలాలు, సుందరలాలు, సరళాదేవి, పి. డి. కక్కేరు (లక్నో), నవాబుసయ్యదు మోహదీహుస్సేను, సయ్యదుజలీలు (లక్నో), సయ్యదు జహూరు అహమ్మదు (లక్నో) మాలానా రజబ్ అహమదు (దేహాందు), హజీజాహుసహమ్మదు (పెహావరు), అమీరు భాండార (పెహావరు) మహిల్-ఖా, డాక్టరు హోతీరాం, ప్రొఫెసరు రుచిరాంసాహెబీ, రాజా రాంపాలు సింగ్, పండిత గోకర్ణరామ్మిత్ర, నామపట్నాయకు, ప్రొఫెసరు పండిత శేఖరాంకర్, లాలాధునిచందు (లాహారు), చాదరీ రఘువీరనారాయణసింగ్ (మిరతు), శంకరలాలు బాంకరు, బాబ్జోసేపు, హజీజా అబ్దుల్ అజీబు (ఢిల్లీ) శివప్రసాదగుప్త, లాలాధనపతిరాయ (బాగరహ), ఖవాజా అబ్దుల్ మజీదు గార్లు ను పండిత మదీనమోహన మాలవ్యాగారిచే పేర్కొనబడిన కోహాట్రతి నిధియొరను విషయనిర్ణయ సంఘముగా నేర్పడిరి. ఈసంఘమునకు పండిత జవహరలాలు సెహ్రాసాహెబు ఖుర్రీ గార్లు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి.

27 వ తేదీ సభ

26వ తేదీ ఉదయమున 8 గంటలకు విషయనిర్ణయ సంఘసభ ప్రారంభమైనది. 12 గంటలవరకును చర్చజరిగినది. పరిశీలింపబడిన ప్రతిపక్షములను గాని నిర్ధారణగా నూచనలను వేసి చర్చింపలేదని తెలిసినది.

నిన్న 26వ తేదీ సాయంకాలము నేను మహాత్ముని సందర్శించి నాయకులసభలో నిన్న ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడిన తీర్మానమును చదివి వినిపించితిని. అందులకు మహాత్ముడు చాలా సంతోషించెను. నాయకుల తీర్మానమును ఆమోదించ గలుగుటకు లెగిసి మార్పును వారి హృదయములలో కలిగించుటకే నేనీదిక్షును ప్రోత్సహించితిని గాని కేవలము దీనిని గోరే నేనీదిక్షును ప్రోత్సహించెను. ఇదియొక తపము. ఈరీతిగా ఉపవాసములుచేసి ప్రాణములు వదలవలెనను నదేశముతో నేనీదిక్షును ప్రోత్సహించితిని మీరు నాపక్షమున నాయకులకు నొక్కి చెప్పగోరెదను. ఇక ఉపసవించిన తప్పక ప్రాణాపాయము కలుగును అని డాక్టరులు మహాత్ముని కనుగా వీరియవమున తెలిపెదలతో ఆనిమిషమునందే ఉపవాస దీక్షను విధిగా వదలి ప్రాణనశనెదను గాని అట్టిపహాదము కనబడినచో 21 రోజులును దీక్షను సాగించుటకే నేను కోరెదను" అని మహాత్ముడు మీకరిగింప నన్నుకోరెను ఇకమీలా నెవరైన మాలాడగోరిన మాలాడ వచ్చును. అని అధ్యక్షుడు నడిచెను.

మెట్రోపోలిటన్, ఆర్డరుమారు, బిసెంటు శ్రద్ధానంద మాలానా కిపాయతుల్లాగార్లు పర్యవేక్షించిరి.

"ఇతరులను సెట్టివరగా నితరులకు చూపుము" అను ధర్మ సూత్రము ననుసరింపబడు యొక మత్యమునకు ముఖ్య సాధనము అని మెట్రోపోలిటన్ గారు నడిచిరి.

ఈ అత్యంత వారు కారములు, మీరు కారములని యితర సంఘములను సందింపగోరువారు ముందుగా "నేనెంతవరకు నిర్దోషిని" అని ప్రశ్నించుకొనవలెను, అని మారుగారు నడిచిరి. 12 గంటలకు సభ చాలించబడినది.

సాయంత్ర సమావేశము

27 వ తేదీ సాయంకాలమున మరల సభ జరిగినది

తీర్మానము

భారతదేశమున పెక్కుచోట్ల హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధములు చాల ప్రబలుటచే పోట్లాటలు జరిగినవి. అందులకు చాలమంది హిందూయి. దేవాలయములను పాడు చేయుట, దోపిడీలు, ఇండ్లు తగులబెట్టుట, మున్నగు ఘోర కృత్యములుగూడ చాలచోట్లజరిగినవి. ఇందుల కింభవారు చాల విచారించుచున్నారు. ఈ దుష్కార్యములు రాక్షసకృత్యములు మతభేదములకు విరుద్ధములు. ఈ పోట్లాటలలో నష్టపడినవారికం దరిగిన యీ సభవారు మహాత్మునికనుగా సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. ఇతరులను శిక్షించుటకు పగదీర్చుకొనుటకును ఎవరైన దౌర్జన్యమునకు గడంగినచో వారు మతద్రోహముచేసినవారగుదురు. ఎట్టివివాదము కలిగినను మధ్యవర్తుల సంఘములద్వారానే పరిష్కరింపవలెను. లేనిచో న్యాయస్థానములద్వారానైన పరిష్కరించుకొనవలెను. అను తీర్మానమును మాలానా షేకతాలీగారు రుపపాదించిరి. దానినిగూర్చి చాల చర్చ జరిగిన పిమ్మట నాతీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. నాయకుల సభలో నాతీర్మానము నుపపాదించెదరు.

సాయంకాలము మహమ్మదీయులు సమాజచేయుటకు కొంతనేపు సభనునిలిపి పిమ్మట మరల కార్యక్రమమును ప్రారంభించిరి.

"ఈ శేఖను మహాత్ముడు స్వయముగా వ్రాసి సంతకము చేసి పంపెను అని తెలిపి మహాత్ముడు వ్రాసిన శేఖను అధ్యక్షుడగు పండితమోలీలాలు సెహ్రాగారు సభ్యులకు చదివి వినిపించెను.

మహాత్ముని శేఖ

"నాయకుల ప్రేమచేతను కనికరములనను నన్ను గూర్చి వారు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించిన తీర్మానమును సాయంకాలము మీరు నాకు చదివి వినిపించితిరి. వారికిరిక నెగజేర్చుటకు నాకవకాశ ముంకినచో నేను తప్పక సంతకముతో నెగజేర్చియుండును. నేను దానినిగూర్చి చాలసారులు మోచించితిరి గాని నాకది సాధ్యముగా తోచలేదు. ఒకసారి దీక్షలునినచో అది సత్కార్యముకొరకే యొనరుట మరల దానిని భంగపరచగూడదని నామతము విధించుచున్నది. నుమారు 40 ఏడ్లనుండి నాతీరిత మిట్టికర్మముక్రమముల ననుసరించియే జరుగుచున్నదని మీరందరెతరీయే యున్నారు. నా ఉపవాసదీక్షకుల కారణములు చాల ప్రబలమైతి. వాని నన్నిటిని యీ శేఖలో నేను వివరింపజాలను. ఈ దీక్షద్వారా నానమ్మకమును నేను వెల్లడించుచున్నాను. అసహాయ్యమును ప్రారంభించుటలో ఒక్క ఆంగ్లేయునినైన నైన నాకు ద్వేషములేదు. ప్రేమలన ఆంగ్లేయులు - నాకన్నియటకే దౌర్జన్యము పనికిరాదని కఠినముగా విధింపబడినది గాని భోతము వివరితముగా పరిణమించినది సంగల్ప మిచ్చేకపోవుట యే గాక దానినిన కలిగిన నవశక్తి అంతకలహారావమున దేశము నలనుకొనినది. ఈకారణములననే నాకత్మధికముగ వివాదము కలిగినది. అందులననే నేనీకఠిన దీక్షను ప్రోత్సహించితిని. ఇది నాకును నావైమునకును మాత్రమే సంబంధించియున్నది గాని మీరు కోరిత ప్రకారము దీక్షను వదలజాలక పోయినందులకు మీరందరును నన్ను క్షమింపగోరెదను. ఇది నీర్విఘ్నముగా ముగియునటుల మీరందరను యాశ్చర్యని ప్రార్థించుచు నాకు తృప్తిగాను కలిగింప గోరెదను. నేను ఆత్మహత్య గా విచారించుట కెట్టిదిక్షును ప్రోత్సహించెను. దేవదానవసేవను మరింత పరిశుద్ధముగ మానసముతో చేయగలుగుటకే ప్రోత్సహించితిని గాన దీవిలన ఉపద్రవము కలుగునను సంతయును నాకావంతయును లేదు గాని ఏదైన నట్టి ప్రమాదము కలుగ నున్నదని యుభయ జించినచో నా ప్రమాదము తప్పక నియు డాక్టరులు. రూఢిగా ఎప్పుడైన తెలిపినచో నేను తప్పక భజించెదను. డాక్టరు అన్నారీ డాక్టరు అబ్దుల్ రహమాను గార్లు అత్యంతముగ శ్రద్ధతో అహమ్మీలు నా శరీరస్థితిని కనిపెట్టుచున్నారు. నేను చాల దాష్ట్యముగా నున్నానని వారు మీకు చెప్పగలరుగాన నావైగల సంపూర్ణ ప్రేమను మీరందరును హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత విషయమున కేంద్రీకృతముగా విం చి దానినిగూర్చి మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేయగోరెదను" అని మహాత్ముడు శేఖలో వ్రాసెను.

డాక్టరు బిసెంటుగారు

27 వ తేదీని డాక్టరు బిసెంటుగారు మహాత్మునితో టలాడి సెలవుపుచ్చుకొని సభనువచ్చిరి. తొలలోనున్న చిన్న

యంతిలో గాంధీగారు చాల దాష్ట్యముగా కనబడిరి. నిజముగా ఆయనకుగల నీరసముగూడ ఆయనమొగమున కనబడలేదు. రెండురోజులనుండి ఉత్సాహ మధికమైనది. అని సభలో బిసెంటుగారు నడిచిరి. 27 వ తేదీ రాత్రి ఆమె అలహాబాదు నకు వెళ్ళినారు.

జాతీయ పంచాయతీసంఘము

"అన్ని వివాదముల పరిష్కరించుటకు 15మంది జాతీయ పంచాయతీసంఘముగా నేర్పడవలెను. ఆయాస్థలములలో పంచాయతీసంఘములను వారేర్పరుచుండవలెను." అను తీర్మాన మామోదించబడినది. వారిపేర్లు ముందు ప్రకటింపబడును. అంతటితో 27 వ తేదీని సభ చాలించబడినది.

28 వ తేదీ సభ

28 వ తేదీ ఉదయము మరల సభ జరిగినది. వివిధసంఘముల సభ్యుల హాజరులు బాధ్యతలనుగూర్చి చాలచర్చ పెక్కు గంటలసేపు జరిగినది. ఆయాతీర్మానములనుగూర్చి ఆలోచించుటకు అవసరమైన శ్రాతీర్మానమును వ్రాయుటకును ఇక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి.

ఉపసంఘసభ్యులు

హాకిం ఆజ్ఞలుగాను, మెట్రోపోలిటన్, లాలాజపతిరాయ, మాలానామహమ్మదాలీ, శ్రద్ధానందస్వామి, బాబూ భగవాన్దాసు, పండిత మదనమోహనమాళవా, అబ్దుల్ కలాం, అజదు, కిపాయతుల్లా, సి. రాజగోపాలాచారి, డాక్టరుమాంజీ, పండిత మోలీలాలు సెహ్రాగార్లు ఉపసంఘసభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఉపసంఘమువారు నిర్ధారణచేసినపిమ్మట విషయనిర్ణయ సభ జరుగును. వారు పరిష్కరించినపిమ్మట నాయకులసభ జరుగును. ఎటులైనను అక్టోబరునెల ఒకటవ తేదీనాటికి మరల నాయకుల సభ జరుగవచ్చును.

వర్షము

27 వ తేదీ ఉదయమునుండి విడువకుండు వర్షముకుయునుండుటచే ప్రతినీధులకు కొంతయిబ్బంది కలుగకమానదు గాని సన్యాససంఘమువారు శక్తివంచనలేకుండ పనిచేసి ప్రతినీధులకు సదుపాయములనన్నిటిని చేయుచున్నారు. సన్యాససంఘాధ్యక్షుడు మాలానామహమ్మదాలీ కార్యదర్శి అసభాతీగార్లు యితరసభ్యులును ప్రశంసనీయులు.

సభలు

బెంగళూరు

28 వ తేదీ సాయంకాలము బెంగళూరులో టిప్పుభవనమున డాక్టరు సి. బి. రామారావుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని మతములవారును చాలమంది వచ్చిరి. "మహాత్ముని దీర్ఘాయుర రోగ్యములను కోరుచున్నాము. మైసూరసంస్థానమున మతకలహము లేన్నుడును లేవు. మహాత్ముడు దీక్షను వదలగోరెదము" అను తీర్మాన మా సభలో నామోదించబడినది (ఆ. ప్రె.)

సర్వాపురం

28వ తేదీని సరసాపురమున పురమందిరమున పాలావర్షుల లక్ష్మీనారాయణగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. అన్ని మతములవారును చాలమందివచ్చిరి. అధ్యక్షుడు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారును ఐకమత్యమును, మతసహనమునుగూర్చి మనకు కరుగున ట్లుపన్యసించిరి. ప్రార్థనలు తీర్మానములు జరిగినవి. (స్వకీయతేఖరి తంతివార్త)

పూనా మ్యునిసిపాలిటీ

28 వ తేదీని లక్ష్మీగారి అధ్యక్షతక్రింద పూనానగరమున మ్యునిసిపలు సంఘ (జనరలబాడీ) సభజరిగినది. "మహాత్మునిదీక్ష కలప్రదముగా గాక పూనాలో మతకలహములేవు. మతసహనముపట్ల పొరిలకు సంపూర్ణ సానుభూతికలదు" అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు

తెనాలి "శ్రీకృష్ణ వనము"లో

దుగ్గిరాలవారి హాలులో

అక్టోబరునెల 1-వ తేదీ (బుధవారము) రాత్రి

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శింతురు.

డాక్టరు కే. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

సాంకేతిక వార్తలు

విరాళము: కృష్ణాజిల్లా ఉయ్యూరు గ్రామకాపుర స్థులు పరదసహాయనిధికి సత్యమూర్తిగారిచే 20 రూపాయలును పంపిరి.

సహాయము: ఇంతవరకు బాంబాయిలో దక్షిణ హిందూదేశ పరదసహాయనిధికి 55000 ప్రాంతీయము. యింకను విరివిగా విరాళములు వచ్చునని ఆశించును. (అ. ప్రె.)

దసరా ఉత్సవములు: చింతాద్రి పేటలో కలవల కట్టనుకేష్టి హిందూబాలికా పాఠశాలయందు దసరా ఉత్సవములు 29 తేదీనాటి ఆర్యోబస 7 వరకును జరుగను.

రాకపోకలు: ఏ. రంగస్వామిమొదలియారుగారు యూరపురంపై గందారానంతరము బాంబాయి మొయిలమీద నేడు మదరాసునకు వచ్చిరి. ప్రముఖులు కొందరు వీరికి స్వాగతమిచ్చిరి. ఏ. రంగస్వామి అయ్యగారు, టి. వి. శేషగిరి అయ్యగారు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు మదరాసుకు నేడు వచ్చిరి.

ఒకనవరణ: 27 వ తేదీ శనివారపు ఆంధ్రపత్రికయందు హింద్యమసాలాలో "మహాత్ముని నిశ్చలవ్రతదీక్షను" గురించి జరిగినసభ "చెన్నపురి మండల కాంగ్రెసు స్వరాజ్యసంఘముల యాజమాన్యమున" జరిగినదని పొరబాటున ప్రాసించి. చదునరులు చెన్నపురి మండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు, స్వరాజ్యసంఘముల యాజమాన్యము క్రిందయని సరికేరీకొన ప్రార్థితులు.

శ్రీగాంధీ పంచమ రాత్రిసర్వసాధారణ భజనసంఘము: ఈసంఘమువారు ఈదినము (29.9.24) ఉదయము 8 గంటలకు రాయపురం పలకలదొడ్డి శ్రీరామమందిరమునుండి సుమారు ఏబదిమందితో భజన బయలుదేరి ఆలిశా త్యాహములో తిరుపతిగొడుగుల ఉత్సవమున పాల్గొనిరి. ఈ పాఠశాల బోధకులగు బి. శ్రీనివాసయ్యగారు నాయకులుగ నుండి భజనము నడిపిరి. (ఒకవిలేఖరి)

చౌదరిగారి పయనము: ఇంపీరియల్ బ్యాంకు కేసులో ముద్దాయిలతరపున వాదించిన చౌదరిగారు 26 వ తేదీని కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. వెళ్ళుమంది వారిని ప్రేమనీకడ సందర్శించిరి. వారిని చూచుటకు వచ్చిన జన మహాసము. జయ ధ్యానములనుగల్గ వారు రైలుకెక్కిరి. రైలు కదలిపోవువరకును ప్రముఖులగు క్షీడర్లు ముద్దాయిలై విడువబడినవారు, వారిని గౌరవదృష్టులతో చూచుచునే యుండిరి.

మదరాసు ప్రావిన్సియల్ టీచర్సు మేనేజర్స్ ఎ సోసియేషన్: 1924 డిసెంబరు 27, 28 తేదీల యీసంఘమువారి రెండవ కాన్ఫరెన్సుజరుపుటకు, ఆహ్వానసంఘము నకు డిప్యూటీ గానుండుటకు మదరాసుజిల్లా టీచర్సు మేనేజర్స్ 1.0.0 చందానియవలయుననియు, మిగతాజిల్లాలవారు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుల పంపవలయుననియు, కాన్ఫరెన్సుకు కావలసిన పనుల నెరవేర్చుటకు 9 గురు సభ్యులుగల ప్రత్యేకసంఘ ముండవలెననియు, యీ సంఘమునకు విరాళములై కొనుటకు ప్రజల కీడభ యొక్క ఆవశ్యకతల తెలుపుటకు అధికారి మీయవలెననియు ఈ ఎసోషియేషన్ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు 26 వ తేదీని కూడి తీర్మానించుకొనిరి.

పరదసహాయనిధి

సేలంగురు హైందవసంఘము రు. 6000
మదరాసు, సెప్టెంబరు 27: మదరాసురాజధానిలో నివసదబాధకుల సహాయార్థమై సేలంగురు హైందవ సంఘము వారు (కోలాలంపూరు) గోస్వేస్ ప్రభువును రు. 6000 విరాళమును పంపిరి. ఒక ప్రభుత్వప్రకటన చెప్పవచ్చును. (అ. ప్రె.)

మధురజిల్లాబోర్డు రు. 1000

మధుర, సెప్టెంబరు 28: నిన్న సాయంత్రమున మధురజిల్లాబోర్డువారు రాబట్టినాస్సగారి అభ్యుత్థితక్రింద మధుర జిల్లాబోర్డువారు చేసినసభలో పరద సహాయనిధికి రు. 1000 విరాళమును సోసంగు ఒక తీర్మానము అంగీకరింపబడినది. (అ. ప్రె.)

మదరాసు ఆంధ్రసోదరీమణుల కొక విజృంభి సోదరీమణులారా! గాబోవు అక్టోబరు 18, 19, 20 తేదీలలో మదరాసులో జరిగబోవు మహాసభలోపాల్గు మహిళాసభగూడ జరుగబోవుచున్నది. కాన ఆంధ్రసోదరీమణులెల్లరు దయచేసి ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగాకేరి ఉదారచందాలు వొసగి సభనిర్వహ్యముగాజరుపుట మీభారమైయున్నది. సావకాశమేమియులేదు. మేమెన్నడు కార్యరంగమున నిలచినవారముగాము. కాన తమతమసలహాలకు ఆంధ్రపత్రికవ్యాసాగాని లేక ప్రత్యేకముగా గాని మాకు తెలియజేయవేచుచున్నాము. ఈ పట్టణములో ఆంధ్రులెందరోగలరు. మాకు ఎఱిగినంతవరకు స్వయముగా వెళ్ళిచూచుచున్నాము గాని పొరబాటుననే లేక ఎఱుగకయో మాఆహ్వానములుగాని, మేము స్వయముగాగాని మిమ్ము ఆహ్వానింపబాలకున్న మీరు క్షమించి. ఈ కార్యముమీదిగానే భావించి ఈ సభ నిర్వహ్యముగానెఱవేర్చి మదరాసుకు ఆంధ్రప్రేమితుల గౌరవము తెచ్చెదరుగాకయని మిమ్ము మఱి మఱివేచుచున్నాము. సదరు సభానిర్వాహమునకు ఇంచుమించు మూడు నాలుగువందలు ఖర్చుఅగునని భావించుచున్నాడు. అది ఎల్లరు మీబోటివారి ఉదారచందాలపై ఆధారపడి యున్నది. కాన మీశక్త్యానుసారము ధనసహాయమొసగియు తగు చలహాలిచ్చియు మాకుతోడ్పడ మిమ్ముఅనేకవిధములవేచుచున్నాము. విద్యావతులగు మీ కింతకన్నను ఎక్కువవిన్నవించగల చేమున్నది?

చెంగల్వ రుక్మిణమ్మ.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సంఘము

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభాసమావేశము అక్టోబరు 1 వ తేదీ బుధవారము మధ్యాహ్నము 11 గంటకు బెజవాడలోని అరండల్ సత్రములో జరుగును గనుక కార్యసంఘసభ్యులెల్లరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

కో. వెంకటకృష్ణారావు, అధ్యక్షుడు.

రాజమహేంద్రవరం (స్వకీయ విలేఖరి)

2-వ వార్డు మ్యునిసిపల్ యెన్నిక - కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కఖంబిజయము సెప్టెంబరు 28: రెండవవార్డు యెన్నిక నిన్నటిదినమునజరిగెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు చార్లరు గురుమూర్తిగారి కఖంబి విజయము కల్గినది. వారికి 288 వోట్లును, స్వబాధ్యతలై నభ్యర్థిగ నున్న జయంతి గంగన్నగారికి 56 వోట్లును వచ్చినవి. మొత్తము లిట్లులోని వోట్ల సంఖ్య 460. వీరిలో రెండుసార్లు పేర్లు పడ్డవారు మరణించినవారు. ఊరువిడిచి వెళ్లినవారు 81 మంది. మిగిలిన 379 మందిలోను 341 మంది వోట్లునిచ్చిరి. ఇంతమంది వోట్లు నిడివరలో నెన్నడును యీవార్డులో నియ్యలేదు. పట్టణ కాంగ్రెసు కమిటీని రొందరు తీవ్రముగ నిరసించి గురు మూర్తిగారికి తప్పకుండాపచ్చు కార్డుకులవోట్లుకాక మిగిలిన వోట్లలో నభ్యర్థికముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి రావనియు వోట్లలో సభికము కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వచ్చుచో నడియే నిజమగు జయముగుననియు మద్దాలి వెంకటచలం పంతులుగారు బహిరంగసభలో నెలవిచ్చిరి.

Table with 2 columns: Candidate Name and Votes. Rows include కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గురుమూర్తిగారికి (288), గంగన్నగారికి (56), శ్రీవోట్లు (46), గురికి 38 మంది వోట్లునిచ్చిరి, శ్రీవోట్లు గురుమూర్తిగారికి (27), గంగన్నగారికి (8), నిశానీదారుల వోట్లు మొత్తము 66 ఇది గురుమూర్తిగారికి బహిరంగముగ నివ్వబడినవి. మొత్తము కార్డుకులవోట్లు 120 అని యెంచినను మిగిలిన వోట్లు గురుమూర్తిగారికి 168 వచ్చినవి.

యలమంచిలి రైల్వేగండ్లు సరిచేయబడినది యం. యస్. యం. రైల్వే, వాల్తేరుజిల్లా ట్రాఫిక్ సూపర్వైజరు యిట్లు తంతి చేయుచున్నాడు: కలకత్తా మదరాసు రైల్వేలో యలమంచిలి బయ్యవరముల మధ్య యేర్పడ్డ గండ్లు సరిచేయబడినవి. రైలుబండ్లు నేడుమధ్యాహ్నమునుండి పరాసరిగా నడుచుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

కి|| శే|| టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు

హైకోర్టునందు ప్రశంస మొదలియారుగారి కంటుంబమునకు సానుభూతి

ఈ దినముదయము 11 గంటలకు హైకోర్టు కార్యక్రమము ప్రారంభమగుసమయమున సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులలో నొకరగు టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారి ఆస్తిక మరణముచే విచారమందున్న వారికంటుంబమునకు తమ సానుభూతిని దెలుపుటకుగాను చాలమంది న్యాయవాదులు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారికోర్టుయందు సమావేశమైరి.

కార్యక్రమమింకను ప్రారంభింపబడకపూర్వము, అడ్వకేటు జనరలు టి. వెంకటరామశాస్త్రిగారు, మొదలియారుగారిమరణమునకు తమవిచారమును కీర్తిశేషుని కంటుంబమునకు తమసానుభూతిని దెలుపుచు సుపన్యసించిరి. గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు కొన్ని దినములనుండియు జ్వరముచే బాధపడుచుండిరి. ఆజ్వరమువలననే నిన్న సాయంత్రము 7 గంటలకు చెన్నపురియందు తమబసలో పరమపదముందిరి. మొదలియారుగారు మధ్యనయస్కులు. అయినను న్యాయవాదవృత్తియందు చాల ప్రాముఖ్యముగ స్థానము నందగల్గెను. మొదలియారుగారు తాను ప్రాథమిక విద్యారంగములందు కలసి చదువుకొంటి మనియు తరువాత మొదలియారుగారు కుంభకోణము కాళాశాలయందు చున్నతదినము ఆభ్యసించుటకు జనుటచే విడిపోవలసినవచ్చెననియు అడ్వకేటు జెనరలుగారు నుడివిరి. 1901 సం॥ నందు గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు బి. ఎల్. పరీక్షయందు తీర్పులై హైకోర్టులో ప్రాక్టీసుజేయ ప్రారంభించెను. ఆసమయమున సర్ భావ్యమయ్యగారు సుందరయ్యగారు మొదలగు సుప్రసిద్ధ న్యాయకులతో గలసి గోపాలస్వామి మొదలియారుగారు పనిజేయుచుండెను. న్యాయవాదులు రాజకీయము లందధికముగ పాల్గొనుట ప్రారంభమైన తరువాత మొదలియారుగూడ సంపూర్ణ త్యాహముతో పాల్గొని పనిచేయుచుండెను. వీరికి అసహాయోద్యమముపై చాల అభిమానముగలదు. ఆయోద్యమము ప్రకారము తాము పూర్తిగా వృత్తిని విసర్జింపనప్పటికి, రాజకీయోద్యమము లందధికముగ పాల్గొనుచుండుటవలన వారివృత్తికి చాలవరకు భంగము గలిగినది. పాఠశాలయందుగాని, కళాశాలయందుగాని, న్యాయవాదవృత్తియందుగాని, రాజకీయోద్యమము లందుగాని గోపాలస్వామి మొదలియారుగారి రధికముగ ప్రేమగౌరవములనుపొందుడయ్యెను. వీరి ఆకాలమరణమువలన న్యాయవాదులం దమితముగ ప్రేమింపబడెడి సభ్యుని గోల్పోయిరి నుడివి న్యాయవాదసర్వమువారి సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

మొదలియారుగారి మరణము తనకు చాలవిచారము గలిగెననియు, కీర్తిశేషుని కంటుంబమునకు సంపూర్ణముగ సానుభూతిని దెలుపుచుంటినని జెప్పవలసినదిగా పాసిస్యవను తరపున ఆడముగారు తనను గోరిరనియు, వేరొకకోర్టులో పనియుండుటచే ఆడముగారు తప్పక వెళ్ళిపోవలసినవచ్చెననియు శాస్త్రుగారు నుడివిరి.

ఏలూరు మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు (ఒకవిలేఖరి)

ఒకటవవార్డులోని రెండుసానములకు పదిమంది దరఖాస్తులు పెట్టిరి. 400 ఓట్లకు 341 మందివచ్చిరి. ఈదిగువ తెలియపర్చిన మొదటియిద్దరు జయమొందిరి.

Table with 2 columns: Candidate Name and Votes. Rows include బలభద్ర రామకృష్ణయ్యగారికి (163), కందుల సత్యనారాయణగారికి (188), మద్దుల వెంకట చిన్నరాజుగారికి (102), జంగా నాగభూషణం నాయుడు (67), మునునూరి కొండయ్యశాస్త్రిగారికి (5), విస్సంకెట్టి కొట్లంగంగారికి (1), మానేపల్లి సత్యనారాయణగారికి (1), తుర్తిపాటి శేషచలంగారికి (1), పుప్పల పకీరయ్యగారికి (1), పముమర్తి సత్యనారాయణరావుగారికి (8), చెడిపోయినవి (11).

మహాత్మని మహాపవాస దీక్ష

కెన్నపురిపేరల ప్రార్థన

మైత్రితో మెలగుటకు కృతనిశ్చయము

తిలకుఘట్టమునందు బహిరంగ సభ

మహాత్మ్యుడవలించిన మహాపవాసదీక్షకాలమునవారి ఆరోగ్యాభివృద్ధికొరకు ప్రార్థనల నొనర్చుటకుగాను తమిళ నాడు చెన్నపురి కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున విన్నవితాయంత్రము తిలకుఘట్టమువద్ద జరిగిన బహిరంగసభకు ఇ. వి. రామస్వామినాయకరుగారధ్యక్షతవహించిరి. సభకు చాలమందివచ్చి మహాత్మ్యునియెడల తమకుగలభక్తిని, ప్రస్తుతభార ప్రత్యేకములన వారియందుగలిగిన ఆతురతను వెల్లెబ్బిరి.

రామస్వామినాయకరుగారు

రామస్వామి నాయకరుగారు, ఆధ్యక్షోపన్యాసమునందు, మహాత్మ్యు డిట్టి భారప్రత్యేకము నవలంబింపటకుగల కారణముల దెలుపుచు, ఈ 21 దినములలో సగముదినము లిదివరకే గడచిన వనియు, ఇంకను ప్రజలభక్తిమగు ప్రయత్నముల నొనర్చుమిగిన చుచు ఉన్న గడువులో వివిధమతములవారు తమలోతాము సామరస్యము నెలకొల్పకొనవలెనని గోరెను. మహాత్మ్యుని ఉపవాసఫలితములగురించి పలువురు పలువిధముల దలచుచున్నారు. ఈ ప్రత్యేకమునందాతడు మరణించునని కొందరెంచుచున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, ఉపవాసప్రతాపరణ ప్రారంభమునకుగల కారణమునుగురించి అందరు నేకాభిప్రాయులై యున్నారు. భారతీయులందు గల పరస్పర వైషమ్యములు వివాదములును, ఇట్టి విచారకరముగు పరిస్థితులకు కారణము. ఒక్కొక్క యింకా ల ము కాంతము గ మనలను గురించి విచారించుకొనినయెడల, నిట్టివివాదము లెంత పరిహాసాత్మకములో దెలియగలవు. మన మొకదేశములో నివసించువారము. మన మాతృదేశ విడి. కాశ్యోతముగ నిష్క్రమింపయందుము. అట్టితరి వివాదముల పెట్టుకొనినయెడల నెంత కాల మింకొట్టాటలను సాగింప వీలగును. అన్నిమతములవారును, అన్నిసంఘముల వారును కాంతిని గోరుచున్నారు. అయినను ఇంక నాకలహములకు, కారణమేమి. వివాదకారణములు వట్టిభ్రాంతి తప్ప వేరుగాదు. మన మేకముగా నున్నయెడల నితరులజూచి భయపడ నక్కరలేదు. అప్పుడే మన స్వరాజ్యాద్యమును బడయగలము.

యాకూబుహుస్సేనుగారు

మాలానా యాకూబుహుస్సేనుగారు పరస్పరసింపుచు నిట్లు నుడివీరి :

హాకిము అజ్మల్ ఖాన్, మాలానామహమ్మద్లీ, స్వామి శ్రీధారానందులవారిచే నేనుగూడ డిల్లీసభ కాహ్వనింపబడితిని. ఈదేశమందు నివసించు రెండు గొప్పమతములవారు తమలోతాము పోరాడుమండ వారిరువురియందు సఖ్యత గలుగదను నిరాశచే మహాత్మ్యుడు పరలపాపములకొరకై తాను 21 దినములు పవనసించుచున్నాడని వినిపప్పుడు నా కెట్టి ఆలోచనయు తోచక నిస్సహాయుడైతిని. నేను సభ ఆహ్వానసంఘమువారికి గాని మహాత్మ్యునికిగాని ట్టిజబాబుస్థు పంపలేదు. వారిని ప్రత్యేకము నాపనసినదిగ కోరినను ఆకోరిక నిష్ఫలమని తలంచుతిని. తా నెవ్వరితో ఆలోచింపలేదనియు, ఆప్రతిదీక్ష ఈశ్వరుని గుర్తి సలుపునపుడు ఎన్నరి నలహా ఆశ్చర్యము లేదనియు తెప్పియున్నారు. కాని హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులెల్లరు వారియొద్దకువెళ్లి మేము నేటినుండి ఎట్టికలహములలేక సఖ్యత గలిగియుండుమని ప్రమాణములుచేసిన వారిని ప్రత్యేకము మానవలసి నదిగ కోరుననకాకముగలదు. కాంగ్రెసువారు తీర్మానించుకొనిన లాభము లేదు. కలహకారకులైనది గుండాల, ఆల్లరిమూక ప్రజాసామాన్యమునందు సఖ్యత యుండవలెను. విద్యార్థికులు కాంగ్రెసుగారు ప్రజాసామాన్యమునందు సహనమును బోధించవలయున్నది. అల్లరులు జరిగిన ఘటములందు నాయకులెవ్వరు వెళ్లి వానినిణచప్రయత్నించినట్లుకునిపించదు. అట్లుప్రయత్నించినవారియత్నములు చాలవరకు ఫలద్రవములయ్యెడివి. ప్రతివారును మహాత్మ్యుడు నిరాశుడయ్యెననియు, నిష్సహాయస్థితియందున్నాడనియు తలంచుచున్నారు. ఇట్టిస్వల్పవిషయములందు ఏసంఘమైనను నిస్సహాయుడైన అట్టి సంఘముయొక్క భావిభాగ్యోదయము సంశయ మగును. ఎంతకాలము హిందూమహమ్మదీయ లు తమహాపవాసములు భిన్నములని తలంచి హృదయపూర్వక

సఖ్యము సమకూర్చుకొనలేక అంతకాలము దేశమందు సంఘభావము కలుగజోదు. హిందూదేశమందు నివసించు ఎల్లరమును, ఒకే మాతృగర్భమున జనించినవార మనియు, ఒకేగాలిని, నీరును, ఆహారమును గ్రహించుచున్నామనియు, ఒకే వట్టియందు కలియుచున్నా మనియు మనఃపూర్వకముగ నె మ్మ నాడు సఖ్యము గలుగును. హిందూదేశమే మనగృహము. హిందూదేశ భవితవ్యమువై మనభావిభాగ్యోదయ మాధారపడి యున్నదని గ్రహింపవలెను. సాంఘికవిషయములను మతవిషయములు భంగపరచదగదు. హిందూనాగరికత అనేక భిన్నభిన్న సంఘములు, కులములుగవిభజింపబడుట కవకాశ మొసగును. ముసల్మానులగూడ వేరువేరు తెగలుగ ఏర్పడుచున్నారు. మతముగూడ మనలను వేరు జేయుచున్నది. మతము మహమ్మదీయులందు మహమ్మదీయులను హిందువులందు హిందువులను వేరు పరచుచున్నది. మహమ్మదీయ మతమునందును గున్నీలు దియాన్, సాఫీలు, అతీలుఅనిపలు తెగలవారున్నారు. వారియందలి కలహములు హిందూమహమ్మదీయ కలహములకన్న అపరిమితముగ నున్నవి. దీని కంతకుమార్గము ఒక్కటియేగలదు. అయ్యది సహనశక్తి. భిన్నభావములు, భిన్న సిద్ధాంతములు భిన్నాచారములు గలవారియడ సాంఘిక, మత, జాతీయ విషయములందు సహనముండవలెను. అదిలేనిచో మన పరిశ్రమ, మన నాగరికత లోప భూయిష్టము.

ఖురానును నేను జైలునందున్న కాలమందు బాగుగ పఠించినాను. అందు ప్రభుముననే సహనమును మహమ్మదు బోధించి యున్నాడు. సిద్ధప ఉపన్యాసకులు ఖురానునుండి కొన్ని నిదర్శన వాక్యములను చదివి, భారతను ఎవరిమతమును వారు నమ్మవలసినదిగ బోధించుచున్నదని జెప్పిరి. ఎవరిచేతలయొక్క ఫలితము వాడుగాంచుదురు. ఈ “సూరా” మక్కాయందు దెలుపబడినది. మహమ్మదు తన జీవితాంతమునరకు “ఏతార్” అను ప్రార్థన సలుపుచుండెడివాడు. దానిని చదువు నిజమైన మహమ్మదీయు డెవ్వడు సహనమును కోల్పో జాలరు. అల్లరులకు మతము కారణముగాదు. వేరుకారణ ముండవలెను. ఉత్తర హిందూస్థానమందు, ముఖ్యముగ పంజాబులో మత దుష్కణ యొనర్చుకొన్న వ్రాతలు వెలువడినవి. వాని గాంచినపుడు ఎట్టివానికి ఉద్దేశము కలుగకపోదు. ఇందు ఇరుమతములవారు సమముగ తప్పినర్చియుండిరి.

మనము గతమును మరచివలెను. హిందూమహమ్మదీయుల తమ తమ ప్రజలను ఎట్టి సమయమందును ఓప్పును, విడనాడకుండు నట్లు బోధించవలెను. మన దక్షిణ దేశమందట్టి అవసరము భగవంతుని కృపవలన గలుగలేదు. మనము అట్టి కలహములు వచ్చునపుడు వానిని ఆపనం సిద్ధులమై యుండవలెను. జాతీయ సేవకసంఘముగ నేర్పడి ఈ భేదముల సంశరంపజేయవలెను. ఇయ్యది గొప్పకమస్య. ఇది తీర్మానములు సభలచే పరిష్కరింపబడునది గాదు. నిజమగు సౌభ్రాతృత్వము జనులయందు నెలకొల్పబడవలెను. అట్టిసౌభ్రాతృత్వము జేకూరుటకై మహాత్మ్యుడు ఘోరమైన ఉపవాసదీక్ష బూనినాడు. నేటికి పదునొకండు దినములైనది. ఆసేతుహిమాచల పర్యంతము ఆజాల్గోపాలముయొక్క దృష్టియంతయు డిల్లీపై కేంద్రీకరింపబడియున్నది. ఈమహాత్మ్యుని కష్టానుభవముయొక్క అవకాశమును మనము విడిచితిమేని ఈ 21 దినములలో నైనను ఆమహాత్మ్యుని ఆశయమును నెరవేర్చజాలమేని ఎన్నటికిని మనము విముక్తులుగానేరము ఇప్పటికట్టిదేదీయు మన మొనర్చి యుండలేదు. హిందూదేశ మందలి పంజా తెగలకుందు సంఘభావముగూర్చుటకును, మహాత్మ్యుడు ప్రతిదీక్ష పూర్ణముగ నెరవేర్చి ఆయురారోగ్యములతో బయల్బడునట్లు ఈశ్వరుని హృదయ పూర్వకముగ నేడు ప్రార్థించవలెను. నాగకొనల నుండిగాక హృదయాంతరగతముగ ప్రార్థనలను దేశజనులెల్లరు గావించుచో జయము నిశ్చయము. ఆజాతి ఆశయముతప్పక సిద్ధించగలదు. కాన నేడు మిమ్ములను నిష్కల్మష హృదయములతో ఈశ్వరుని ప్రార్థింపగోరుచున్నాను.

చక్కరయ్య చెట్టిగారు

తరువాత చక్కరయ్యచెట్టిగారి డిక్రీందీ తీర్మానము నుపపాదించిరి. “చెన్నపురి పేరల సమావేశమువారు, ప్రస్తుతము మహాత్మ్యు డొనర్చుచున్న ఉపవాసదీక్షను అధికముగ నాందోళనతో గమనించుచు దీక్షను వదలకొనవలసినదని ప్రార్థించుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రవాసులమగు మేమెప్పుడును ఎల్లప్పుడును స్నేహభావముతో మెలగదనుని, మహాత్మ్యునికి విన్నవించుచు, దేశమునందు నిజమగు ఐకమత్యమును నెలకొల్పవలెనని ఢిల్లీలో సమావేశమైన నాయకులను ఈ సభవారు గోరుచున్నారు.”

ఈ సమయమున దేశమునందు నిజమగు సహనభావ మన సరమని చక్కరయ్యచెట్టిగారు నుడివీరి. తమ మతగ్రంథములు సహనభావమును బోధించుచున్నవని చెప్పవచ్చును. అన్నిమత గ్రంథములును అట్లే బోధించుచున్నవి. కాని ఆచరణయందడిది శూన్యముగుటచేతనే ఈలహములు గలుగుచున్నవి. ఎవరైననితరులు, మన కభిమానప్రాతుడగు ప్రపక్తనుగాని, మతాచార్యునిగాని మతములనుగాని దూషించినయెడల, మనము, వారి అజ్ఞానమునకు బాలిపడవలెనేగాని అగ్రహముజేంది కొట్లాటుజనుట బుద్ధిమంతులలో లక్షణముగాదు. ఎవరి కభిమానముగ మతమును వారవలభించుటకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. ఏమో నల్లరుమహమ్మదీయులను హిందూమతములోనికి మార్చిరనిగాని, నల్లరు హిందువులను మహమ్మదీయమతములోనికి మార్చిరనిగాని అనిన తోడనే కొట్లాటలు కక్షలు ఎందుకుండవలెనో తెలియకున్నది. క్రైస్తవమిషనరీలు ఈ దేశమున దినదినమునకు 800 చొప్పున మనుష్యులను తమ మతములో గలపుకొనుచున్నారు అయినను వారితో నెట్టికలహములును గాన్పించకున్నవి. ఇందులకు వారిలో నున్న సహనమే కారణము. చాలమందిక్రైస్తవులితరమతములలో కలసినను వారు అగ్రహపరవకులుగారు.

మనకును స్వరాజ్యమునకును దేవుని ఆటంకముగ దెచ్చి పెట్టుకొనరాదు. మనకును స్వరాజ్యమునకునుగూడ ఆరదభీతుడు. అజ్ఞానజనితములగు మనపాపములకు మహాత్మ్యుడు బాధనందుచు తపస్సుజేయుచున్నాడు. మనమింకను అట్టి పాపకార్యమొనర్చుచునే యుండునెడల మహాత్మ్యుడు మరణించును. మహాత్మ్యుడు గొప్ప ప్రపక్తయనియు, ఆతనిని మరణింపనిచ్చినయెడల నీదేశము పాపాత్మ్యుడేశమని యెంచి మఱియొక దేశమునకు బోయి నివసించెదనని ఈ దేశమున నివసించుచున్న ఒక ఆంగ్లేయస్త్రీ వ్రాసెను.

హామీరాగు ఖానుగారు

తరువాత ఆబ్దులు హామీరాగు ఖానుగారు తీర్మానమును బలపరుచుచు ఇది కార్యచరణకు సమయముగాని మాటలకు సమయముగాదని నుడివీరి. ఈవివాదములకు ముగింపుక మిషయేగాని నిజమగు కారణము రాజకీయము. వేర్వేరు సంఘములవారు ప్రాపంచిక విషయములకొరకు స్వార్థపరులై పోరాడుచు, అందుకు మతమును సాకుగా దీసికొనుచున్నారు. ఇందులకు విదేశీయ పరిపాలనమే కారణము. ప్రస్తుతప్రభుత్వము మొదటినుండి తుదివరకు, వివిధసంఘములందు విభేదములపెంచుచువిషముగ నేర్పరబడియున్నది. మనకు స్వరాజ్యమువచ్చువరకు నిజమగు, మైత్రిని నెలకొల్పుట కష్టము. కాని అంతవరకు మనమూరక మార్చినరాదు. స్వరాజ్య సంపాదనకొరకు వివిధసంఘములందు మైత్రి నేర్పరచి అందరునుకలసి ప్రయత్నించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరు సురేంద్రనాథ ఆర్యగార్లు తీర్మానమును బలపరుచుచు నుపన్యసించిన తరువాత తీర్మానము సభవారిచే నేకగ్రీవముగ గాంధీమహాత్మ్యునికి జయజయఘోషములతో నంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షులుసభనుముగించుచు సపన్యసించుచు, ఒకరిమతము నొకరుదూషింపరాదనియు, ప్రతిమతములోను లోపములుండుననియు, కాని వాని నాయామతములవారే నవరించుకొనవలెను ఇతరులు వాని నాక్షేపించరాదనియు నుడివీరి. మనమందరమును మానవమాత్రులము. దేవులము, ఋషులముగాము. అందుచేదూషించినపు డాగ్రహము, ధూషించినపుడు సంతోషము గలుగుట సహజము. అట్టిసహజ విషయములను మనము గమనింపవలెను. అందుచే ఒకరు ప్రభుమున రెండవవారి మతమును దూషించుటయేతప్ప. అట్టిభావముతో మెలగినప్పుడే విధి విధి సంఘములవారయెడల మైత్రియుండ గలదని నుడివీరి.

మహాత్మ్యునకు జయజయ ధ్వజములతో సభముగి నెను.

కృతజ్ఞత

బొంబాయి మిల్లు వోనర్సు ఎసోసియేషనువారు ఆంధ్రపత్రికాధిపుల కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

అయ్యా, “హిందూదేశపు దూదిబట్టల వర్తకముపై పన్నులు” అని మేము వ్రాసినవ్యాసములను ప్రకటించి చేసిన సహాయమునకు మహాపూర్వకముగ కృతజ్ఞతా వందనముల నర్పించుచున్నాను. సర్వోష్ఠిగల పత్రికలు లేకున్న పన్నులు రద్దుచేయుటకు తగినకారణములను ప్రజలకు చూపుట కీసంఘము వారి కవకాశముండెడిదికాదు. అందువలన మీ సహాయమునకు సదా కృతజ్ఞులమని తెలియపరుచు చున్నాను.

విశ్వాసపాత్రుడు, ఏ. మెల్లొగ్గి.

బొంబాయి మిల్లు వోనర్సు ఎసోసియేషన్ శక్రటారి

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 29-వ తేది

సోమవారము

లేబరు పక్షము: హిందూదేశము

లేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ స్థితిని గూర్చి యోచించుచున్నారనియు, సందిగ్ధస్థితి నెదుర్కొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, తెలియుచున్నది. వీ షేవిధముగ నెదుర్కొనెదరు? స్వఃపాలనా స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి ఘల్పప్రదముగా విమర్శించుటయే ముఖ్యమార్గము. వీరిందుకు గడంగెదరా? ఇంతవరకు తెలిసిన సమాచారమునుబట్టి, మామూలుగ దండనపద్ధతులనే నధికముగ వినియోగించెదరని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి, లిట్టను ప్రభువుగార్ల యభిప్రాయములు లేబరుప్రభుత్వమునకు జేసినవట. వీరి యభిప్రాయము లెటులుండునో యూహింపవచ్చును. లేబరు ప్రభుత్వము వారికి, నిర్బంధోపాయములే శరణ్యము లయ్యెనా? ఇంత కన్నను వీరికి వేరొక మార్గము గనుపించలేదా? కనుపించకబోయినచో, లేబరుపాలనము విఫలమయినటులనే ఎంచవచ్చును. వీరు ఉన్నతాదర్శముల నవలంబించకబోయిరని విదితమగును. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు, లేబరు కన్నర్యేటిపు మంత్రివర్గమునకు భేదము గనుపించలేదు. లేబరుపక్షమునకు లిగినంత అధికారము లేదనియు, అందుచే హైందవసమన్య నిపుడు పరిష్కరింపజాలదనియు, జెప్పెడివాదము నిజమగుచో, స్వఃపాలనాశయముకట్ల తగినంత సానుభూతి నయినను నేల జూడగూడదు? ఎన్నికలలో హైందవసమన్యను ప్రాముఖ్యమునకు దేగూడదా?

రుష్యాతో సంధిజేసికొనుట, కన్నర్యేటిపులకుగాని, లిబరలుపక్షమువారికిగాని ఇష్టము లేకున్నను, మాక్స్ నాల్డుగారు సాహసించి ధైర్యముతో బనిచేసెరి. తుదకు తమస్థానమునకు భంగము కలుగునని తలచినను లెక్కసేయలేదు రుష్యా సమన్య పాటియయినను, హైందవసమన్య జేయకుండ నా? హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్య మవసరమని తీర్మానించిన లేబరుపక్షము నేడు మూలదాగుట కాలమహిమదప్ప వేరుగాదు. బాప్టిస్టాగారు ఇటీవలనే ఇంగ్లండునుండి దిరిగివచ్చి తమకు గలిగిన ఆశాభంగమును వెల్లడిజేసిరి. ఇంగ్లండునందు కమ్యూనిస్టుపక్షము గలదు. వీరు తీవ్రవాదులని పేరు. ఈపక్షపు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు లేబరుపక్షసమావేశమున కొకవిన్నప మంపిరని, మాకుజేరిన ప్రత్యేక తంతివార్తలు దెలిపెను. ఆవిన్నపమునందు, జాతీయస్వాతంత్ర్యమును గాఢముగ వాంఛించుచున్న హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నెసగవలయుననియు, అవసర మగుచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగవలయుననియు హెచ్చరింపబడెను. ఈవిన్నపమును లేబరుపక్షమువారు లాంఛనపరిచి దోచదు. కొన్నిసమావేశములలో సంగీకరించిన స్వయంనిర్ణయతీర్మానమును వీ రిప్పుడు

కార్యక్రమమునుండి తొలగించిరి. పరిస్థితుల గాంచి న, లేబరుపక్షము సయితము హిందూదేశమును రక్షించుననునాశ కెడము గనుపించదు.

డిల్లీలో నూతనముగ వెలువడిన హిందూస్థాన్ టైమ్సుస్ ప్రతికో, మాలానా మహమ్మదాలీగారు లేబరుపక్షమువారు హిందూదేశమున కింతవర కేమి మేలుజేసిరని విషయమును చక్కగ విమర్శించిరి. లేబరుపక్షమువారికి హిందూదేశసమన్య తెలియదనుట కెంతమాత్రము వీలులేదు. ప్రధాన మంత్రిగారు హైందవసమన్యగూర్చి గ్రంథమేవ్రాసిరి. కలనల్ వెడ్జివుడ్డు ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమునందు సభ్యులుగనుండిరి. కాని ఆచరణలో లేబరుపక్షమువారింతవర కెట్టిచొరవను జూపలేదని, మహమ్మదాలీగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఇటీవల మాటలుగూడ తరుగయినవి. మునుపటివలె, హిందూదేశసమన్యగూర్చి వీరు సానుభూతిసయినను ప్రకటించుటలేదు. ఏమి జెప్పిన నేమి యిబ్బందిగలుగునో యని వెఱచి, వీరు మాన్వ్రత మూనియున్నారు. మాక్స్ నాల్డుగారుగాని ఆలివియరు ప్రభువుగారుగాని, ఆకునకిందని పోకను పొందని వాక్యములబలుకుచు, ప్రజల యనర్హతను చాటుచు, లా ఆర్డరు రక్షణము మొదలగు సంగతులనేకరుపుపెట్టుచుందురు. వీరి వాక్యములకును, ఇతర పక్షములవారి నుడువులకును ఎన్నడగినభేదము గనుపించదు. హిందూదేశమే లేబరుపక్షమునకు నిజపరీక్షగ నుండగలదని, వెడ్జివుడ్డుగా రిదివరకు వాక్రచ్చి యుండిరి.

వైపరీక్షను లేబరుపక్షమువారు గుర్తించిరా? హిందూదేశ సమన్యలో జయముగాంచుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారా? అది గనుపించదు. ఇతరసమన్యలు వీరేదృష్టి నాకర్పించినటుల, హైందవసమన్య ఆకర్పించుటలేదు. మంత్రులుమానినను, చర్యలు మార్చజెందలేదు. లేబరుపక్షమున కధికారము లేదను సిద్ధాంతమును మహమ్మదాలీగా రంగీకరించుట లేదు. మాక్స్ నాల్డుగారుగూడ తమ కధికారముగలదనియే వాదించిరి. హిందూదేశసమన్యను పరిష్కరింపకుండుటకు, ఇచ్చాలోపమే ముఖ్యమని గుర్తించవచ్చును సర్వసుఉద్యోగుల విషయమై లేబరుపక్షమువారును సమానాభిమానమునే జూపుచున్నారు. నిర్బంధప్రయోగము విషయమై వీరును వెనుదీయుట లేదు. ఎవరికిని అక్కరలేని సంస్కరణ విచారణ సంఘమునొకదానినిమాత్రము వీరునిర్మించిరి. ఇక అధినివేశరాజ్య భారతీయులవిషయమై, కాలనీలమంత్రి యగుథామసుగారుజూపినవైఖరి ఎంతసంకుచితమో దెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టి స్థితిలో, హిందూదేశ విముక్తి భావతీయులపైననే ఆధారపడి యన్నదనియు, దేశ మితరులవై నాధారపడి ప్రయోజనము లేదనియు, కాంగ్రెసు సభాభ్యుత్థు లగు మాలానా మహమ్మదాలీగారు ఎలుగెత్తి చాటుట వింతగాదు. మితవాదులకు సయితము, భ్రమలొలగినది. అట్టితరి, స్వతంత్రప్రవర్ధనమున కన్నిపక్షముల వారును తోడ్పడుట ధర్మముగాదా? భారతీయుల భాభ్యత ఇంతకుమున్నుకన్న, విశేషముగ నినుమడించె ననుటకు సందియము లేదు.

గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యము

గాంధీమహాత్ముడు ఉపవాసమును ప్రారంభించిన నేడుపండ్రెండవదినము. ఇంతకాలమువరకు మహాత్ముడు పవనసింహగలుగునని సామాన్యముగ నెవరును తలచియుండరు. కాని, ఉపవాసవ్రతముచే మహాత్మునకు గలిగిన మనశ్శాంతి, అతని దేశోద్యమమున కాపాడుచున్నటుల గనుపించును. ఉపవాస దీక్ష నవలంబించుటకు, భగవదాదేశము గలదని యు, దానినిపూర్తి జేయుటకు ఈశ్వరుడు తనకు తోడ్పడననియు, మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. రాటమునింకను త్రిష్టచున్నటుల దెలుపుచున్నది. వైద్యులకుగూడ మహాత్ముని స్థితి ఆశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నది. మహాత్ముడు రాత్రిల్లు సుఖముగ నిద్రబోవుచున్నటుల వార్త లరుదెంచుచున్నవి. ఆత్మశక్తి శరీరధారులకు గూడ ఎట్టి యుత్తేజము గలుగజేయనో యూహింపవచ్చును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు చదివిన సందేశమును మహాత్ముడు స్వయముగ వ్రాసిననియు, విషయ నిర్ణయసంఘము వారంగీకరించిన తీర్మానమును మహాత్ముడే తయారుజేసిననియు, దెలియుచున్నది. మహాత్ముని మనోవికాస మేమాత్రమయినను తగ్గుటకుమార్గగ, మరింతయతిశయించినది. కాని మహాత్ముడు ఆత్మహత్య గావించు నుద్దేశ్యముతో, యిట్టి నిష్ఠను బూని యుండలేదు. ప్రాయశ్చిత్తవిధిగను, దీని నాచరించి ధార్మికజీవనమును గడుపవలయుననియే తలంచుచున్నాడు. ప్రాణోపద్రవమువచ్చునెడల, ఉపవాసవ్రతము నాపుటకయినను మహాత్ముడు సంసిద్ధుడగుచున్నాడు. అందుచే, ఉపవాసమును విరమింపుమని ఇతరులు కోరుట, అధర్మము. మహాత్ముడు సూచించినటుల, ఎట్టి యవాంతరము లేకుండ, ఉపవాసవ్రతదీక్ష నతడు నిర్విఘ్నముగ కొనసాగించుటకు భగవానుని నెల్లరును ప్రార్థించుట యావశ్యకము. మహాత్ముని ఉపవాసమువలన ఎట్టి యనుకూలఫలము దేశమునందు గలిగెనో జెప్పబనిలేదు. ఎన్ని సందేశముల బంపినను, ఎన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చినను నిట్టి ఫలితము చేకూరియుండదు. నాయకులు నిద్రమేల్కొనునటుల జేయుట కీ యుపవాసవ్రతము దోడ్పడె ననుటకు సందియములేదు. నాయకు లీసమయమున జూపెడి యాతురమును ఎల్లపుడును జూపుచో, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు చోటుండ జాలదు. నిష్కల్మషహృదయు డగు మహాత్ముడు పవనసింహుల చేతనే, హృదయపరివర్తనము గలిగెను. మరియొకరు పవనసింహులను విశేషప్రయోజన ముండదు. ఉపవసించుటకు తగిన అధికారమును ముందుగ పొందవలయును. ఆంగ్లోహైందవ హృదయమునుగూడ కరిగింపజేయగలిగిన, మహాత్ముని సామర్థ్య మద్భుతము. విషయనిర్ణయసభకు మహాత్ముడు పంపిన సందేశము, మిగుల భావగర్భితమై యొప్పు చున్నది. అసహాయోద్యమమునందు ద్వేష మేమాత్రములేదని జూపుటకు, మహాత్మునకు మరల నవకాశము గలిగినది. మహాత్ముని సంబోధనలను ఆచరణలోనికిజేకుండిన ప్రజలవలనే యుద్యమమునకు వృద్ధి గలిగెను. కాని, ఆదర్శములు అతిపవిత్రములని మరల నిదర్శనపూర్వకముగ

మాంఛెస్టరు గార్డియను పత్రిక కొంతకాలము
నుండియు విచిత్ర దృక్పథము జూపుచున్నది. లిబ
రలు సూత్రిములను పారద్రోలినది. దేశీయవస్త్ర
ముపై పన్నును తొలగించుట యీ పత్రిక కొంత
మాత్ర మిష్టము లేదు. మీదుమిక్కిలి విదేశ
వస్త్రములపై దిగుమతి సుంకములను తొలగింప
వలయునని యీపత్రిక గోరుచున్నది. ఇంటియగాక
రైల్వేలలో భారతీయుల నధికముగ నియమించెడి
యధ్యక్షముగూడ బాహ్యముగూడని యీ పత్రిక
సూచించుచున్నది. భారతభూమిపై ఆన్నిరకముల
పత్రికలును, కృపారసదృష్టి సైక్సవిధముననే కుడి
పించునటలు దోచును.

విదేశపార్లు

ఇంగ్లాండు-ఈశ్వరు

లండనులో సంభాషణ

జగ్గులుపాపాగారి ఉత్సాహము

లండను, సెప్టెంబరు 27.—రాష్ట్రపతి మహర్షిగారికిని జగ్గులు పాపాగారికిని జరుగుచున్న సంభాషణ మొన్న గురు వారమునాడు అమిత మర్యాద జరిగినట్లు లండనులోనున్న దేశ భాష ప్రతికావిరేఖరు లందరు చెబుచున్నట్లు ప్రముఖ ప్రతిక కెయిరో విలేజిరి వ్రాయుచున్నాడు. రాష్ట్రపతి మహర్షిగారితో ప్రథమ సంభాషణ చాల ఆసక్తి గలిగించుచున్నదని యు, కానింగ్సు మాడువారములవరకు ఇంగ్లాండులో నుండ దలచినట్లు జగ్గులు పాపాగారు, స్వదేశమునకు తిరివార్త సంపినట్లు "ఆల్ హారాము" ప్రతిక చెబుచున్నది.

మొర్రోకోయందు స్పెయిను అధికారము

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 26.—మొర్రోకో నగరమునందు స్పెయినువారి యధికారము అవసరమునంతవరకు స్థిరముగా నిలిపియుంచుటకు మిలిటరీ అధికారులు నిశ్చయించినట్లు జనరలు ప్రిమోడెరిహోగారు ప్రకటించిరి. తిరుగుబాటుదారుల నణచి వేయుటకు తమకై క్రికొలది పాటుబడెదరు. పైటానునందు ప్రకాంతత కుదిరి దేశీయుల అధికారము స్థిరపడువరకు స్పెయి నువారి సేనలు కాపాడుదుందు.

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 29.—సెపావరు వైపు సెయిసు సేనలు జయప్రథముగా దాడి వెడలినవని ప్రకటింపబడెను. శత్రువులు వెనుకకు తరచుబడిరి. రెనియారసువద్ద తీవ్రముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. శత్రువులకు ప్రబలస్వము కలిగెను. స్పెయిను సైనికాధికారులు బు కొండలనుండిపొతులైరి. స్పెయిను సేనలు సెపావరునకు దక్షిణముగా బోయి శత్రువుల స్థానమాక్ర మించుకొనిరి.

కనడా ఆస్ట్రేలియా వర్తకపు టొడంబడిక

ట్రానా, సెప్టెంబరు 28.—కనడా ఆస్ట్రేలియా దేశ ములు అన్యోన్య లాభకరమగు వర్తకపు టొడంబడిక గావించుకొనిరి. ఆస్ట్రేలియా లో తయార యిన తినుబడిపదార్థములు, సారాయి మున్నగువస్తువులను కొను చుండుటకు కనడా అంగీకరించెను. కనడాదేశపు ముద్రాపరికర ములను, చేపలయంత్రములను మోటారుకారులను పన్నులు లేకుం డ దిగుమతికేసికొనుటకు ఆస్ట్రేలియా అంగీకరించెను.

ఆస్ట్రేలియాలోని ఉన్ని 2 మిలియను బేల్లగలట్లును 7 మిలియనుల సవరణలు విలువయుగవట్లును, గోధుమలపంట 80,000,000 సవరణలు విలువగలట్లు అంచనా వేయబడెను.

టర్కీ ఇరాకు

దౌర్జన్య ప్రదర్శనము

అంగోరాకు హెచ్చరిక

లండను, సెప్టెంబరు 27.—"దౌర్జన్యము ప్రదర్శించుటకు హక్కు" అను శీర్షిక క్రింద ప్రముఖ ప్రతిక టర్కీ సేనలు ఇరాకు సరిహద్దు నాక్రమించుకొనుటకు వర్ణించుచున్నది. టర్కీదేశము జాతీయమితిలో జేరుట కీచర్య ప్రతిబంధకమగును. "అంగోరా ప్రభుత్వమువారు జాతీయమితిలో టర్కీజేరుటగూర్చి నిర్లక్ష్య ముగా నుండిరనుట వారి ప్రస్తుతచర్యవలన చెలియగలదు. అట్టి యెడ మోసలయధికారముగూర్చి మధ్యవర్తుల తీర్మానమునకు విడిచిపెట్టి తమ దౌర్జన్య ప్రదర్శనమువలన ప్రతిహతపరిస్థితు లేర్పరుచుకొనుటకుండుట, దౌర్జన్యముల కొప్పగించుటకే అంగీక రించుకొనవలసిన బాగుండెడిది.

బర్మా నూతనజడ్డి

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండను, సెప్టెంబరు 29.—చౌ. జి. సి. బ్రిటీగారి ప్లానే జి. ఆర్. ఎలిను కాన్ఫిగారిని బర్మా హైకోర్టునందు జడ్జిగా నియమించిరి.

భారతరాజకీయపరిస్థితులు

మంత్రివర్గమునందుచర్య

లండను, సెప్టెంబరు 24.—మంత్రివర్గమునభ సెప్టెంబరు 22 వ తేదీన నాలుగుగంటలవరకు జరుగుటకు భారతపరిస్థితుల విచారణయొక్క అవశ్యకతయే కారణమని తెలియుచున్నది.

ఆలియరుప్రభువుగారు ప్రైవేట్ బాధ్యతనుబట్టి మం త్రివర్గము సహాయోగ్యులందరిని పిలిచి చర్చించుటయే మంచి దని తెలిచెను.

వైస్రాయిగారియొక్కయు, లిట్టను ప్రభువుగారియొక్క యు యభిప్రాయములు కానినటువంటివలన తెలియజేయ బడెను. ఆక్రమచర్యల సెడుగొనుట కవసరమగు యెట్టిచర్య కైనను బూనుకొని ప్రభుత్వమును దిట్టపరచుకొనుటకే వారెల్ల నిశ్చయించిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత మెట్టి ప్రకటన గావించుట కియ్యకొనరు. కాని రాజ్యద్రోహ ప్రచారములు బెంగాలు లోపల ప్రతిష్టంభవిధాన మవలంబించినచో వైటుహేలు ప్రభు త్వమును అతివాదులతోకల్పిం కొప్పించవచ్చునని దలంచుట ఆసం భమని తెలిసికొనవలెను.

22 వ తేదీ సభలో ఆలియరుప్రభువుగారు ఒకవిధా నమును నూచించి దానికి మంత్రివర్గమువారి యనుమతిని బడయ గలిగిన మాంఛెట్టరు గార్డియనుప్రతిక కృత్యముగ చెబుచు చున్నది.

రైల్వే ఆర్థికవిధానము

ప్రైవేటు ప్రతిక మెప్పు

లండను, సెప్టెంబరు 24.— హైదరాబాదునగరవారు రైల్వే ఆర్థికవిషయములను జనరలు లెక్కలనుండి ప్రత్యే కించుటకు నిశ్చయించుటనుగూర్చి వ్రాయుచు ప్రైవేటు ప్రతిక ఇండియా ప్రభుత్వము నభినందించుచున్నది.

రైల్వే కాఖవారు తమ లెక్కలలో మిగులు ధనమును యిష్టమువచ్చినట్లు ఖర్చుపెట్టుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యము గలిగి యుండవలె ననియు, ఇండియాదేశపు ఆయుధ్యయంత్రములను లాభనష్టములు గలుగుచుండి యిట్టి బాబుకులకు స్థిరమొత్తము నేర్పరుచుకొనుట సదుపాయముగ నుండుననియు, ఆప్రతిక చెబుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారి నూచనకు జాతీయవాదులు అనువదించుట "బాధ్యతాయుత సహకార విధానమునకు సభ్యు లంగీక రించగలరని ఆశ గలుగవచ్చును. కాని క్రిమినులు లా సవరణ చట్టమును తొలగింపగోరుచు వారు గావించిన తీర్మానము యట్టియాశల నడియాసలుగా చెబుచున్నది.

స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రమాదకరమగు విప్లవోద్య మమును కప్పిబుచ్చు నిశ్చయించుట అట్టి యుద్యమమునకు వాగు స్వయముగా, సహాయ మొనర్చినట్లే గవ్వట్టును.

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 28.—దాదీబా దలాలుగారు హైకమి వనరు పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరనుటపోట్ల ఖాయపరచబడినది. కాని ఆయన యుద్దేశమును గూర్చి ఉద్యోగరీత్యా నెట్టి ప్రకటనయు లేదు. ఆయన తనక్రిందియుద్యోగు లందరివద్ద సెలవు గొనినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇండియా హైకోర్టు సమరగారు

రాజీనామానిచ్చుట సందేహము

లండను, 27.—సర్ దాదాబాదలాలుగారు తమ హై కమిషనరు పదవికి రాజీనామా దాఖలు చేసిననువార్త అసత్య మని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక చెబుచున్నది.

బాధితులకు జాతీయమితి సహాయము

జనీవా, సెప్టెంబరు 28.—ఏవైన ప్రమాదములచేనష్ట బోయిన దేశములకు సహాయము జేయుటకై అంతర్జాతీయసహ కారవిధానము నొకటి జాతీయమితి సభవారు యేర్పరుచుకొనిరి. ఆయాదేశముల పరిస్థితుల సెరుంగుటకై ఒక ఉపసంఘము నేర్ప రుచుటకు నూచించిరి.

అల్పసంఖ్యాకులకు రక్షణము

జనీవా, సెప్టెంబరు 28.—జాతీయమితి వారు సెవర్స లా సెను సంధి పక్షమును గాపాడుటకును జాతీయ భాషావిష యములందు అల్పసంఖ్యాకులకు ఆయాపక్షముల సందర్భమున అగ్రయ మొసగుటకును నిశ్చయించిరి.

రషియా వరదలు

ఇంగ్లాండువద్ద నష్టపరిహారము గోరుట

మాస్కో, సెప్టెంబరు 29.—రెనిన్ గాడులో వరదల వలన 24 మిలియను గోబిల్స్ (రషియా వాతము 2 రు) నష్ట ము కలిగినట్లు అంచనా వేయబడెను.

మిత్రమండలివారు జోక్యముకలుగజేసికొనుటవలన సోవి యటు ప్రభుత్వమునకు బాధి యాకు కలిగిననష్టమునుగూర్చి విచా రించుట కేర్పడినసంఘమువారి నిజేదిక ఫలితముగారషియావారు 180 మిలియనుల గోబిల్స్ పుచ్చుకొనుటకు హక్కుగలదనిగ్రేటు బ్రిటనుకు చెబుచున్నారు.

జినివా జాతీయమితి

అధినివేశ రాజ్యములు- సామ్రాజ్యసమాధానము.

జనీవా, సెప్టెంబరు 28.—అధినివేశ రాజ్యముల ప్రతి నిధులను బ్రి. సామ్రాజ్య ప్రతినిధులును నేడుదయము ఒక గంట నేపు మాట్లాడుకొనిరి. సైన్యముల తగ్గించు ఏర్పాటులవిషయ మున సంధి ప్రయత్నములగూర్చి విచారించుసంఘమువారి యి బ్బందులను సామ్రాజ్య ప్రతినిధులు వెలిబుచ్చిరి. అధినివేశ రాజ్య ముల ప్రతినిధులు తమ ప్రభుత్వములకు చిరస్థుగూర్చి యెప్పటి కప్పుడు చెబుచున్నారు. వారు ఏవిషయమునకుగూడ అభ్యంతరము చెబువ లేదనియు, కొన్ని యంతములను విపులముగా చెలు పగోరగా అట్లు చెబుచుటతోడనే సంతృప్తి జెందిరనియు, ప్రతి నిధు లందరు నేడు పూర్తిగా సమాధానపడిరనియు యాటరుకు తెలియవచ్చెను.

న్యాయశాఖనుగూర్చి చర్య

జనీవా 27.—సైనిక సంధి విషయమున న్యాయశాఖను గూర్చిన చర్యయందు నిన్నను ప్రథమఉపసంఘము సభయందు వివిధాభిప్రాయములు విడమిని బడంబడికయందు దేశీయ విషయములని నిరూపింపబడినవానియందు సభవారికి అధికారము నెక్కువజేయుమని జపాను సవరణ ప్రతిపాదించెను. ఈపద్ధతి ప్రకారము జపాను దేశములోనికి విదేశీయుల రాకను సంబంధించిన విషయములగూర్చి సభవారికి విన్నవించుకొనవచ్చునని ఆ దేశము ప్రతినిధి ఆడాచిగారు చెలికరి. బ్రిటిషు ఆస్ట్రేలియా ప్రతి నిధులు సవరణను నిరసించుటచే ఆడాచిగారు ఉపసంహరించు కొనిరి. ఇతరసంధిపక్షము లన్నియు అంగీకరింపబడెను. ఇట్లు ఉపసంఘమువారు తమపనిని ముగించు కొనిరి. కాని మరల నేడు చిత్తు ముసాయిదాను తయారు జేయుటకై సమావేశ మగుదురు.

బ్రిటిషు ప్రతికాభిప్రాయములు

లండను, సెప్టెంబరు 27.—మాండేటు రాష్ట్రములను టర్కీవారాక్రమించుటనుగూర్చి బ్రిటిషువారిలో రెండువేధము లగు అభిప్రాయములు గలవని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతిక విలే ఖరి చెబుచున్నాడు. ఇరాకు సరిహద్దును టర్కీ ఆక్రమించు కొనజాలకుండినచో ముస్సుందు యింక నెక్కువ విషమ స్థితి యేర్పడగలదనుట కిదియొక నూచనయని కొందరు దలంచుచు న్నారు. టర్కీవారు ప్రాస్తుదేశములో రాయబారమునడుప సిద్ధముగా నుండునపుడు యిదివరకు సిరియాదేశము సరిహద్దుపై దాడి వెడలినట్లే యిప్పుడుగూడ నొసర్పిరని యితరులు దలం చుచున్నారు. ఆందోళన హెచ్చుగా నున్నది. టర్కీవారికి అంతర్జాతీయపరిస్థితులయందు నుర్యాదగా మెలగుట తెలియదని స్పష్టమగుచున్నది.

బ్రిటిషునాకాదళము

ప్రపంచయోధ

లండను, సెప్టెంబరు 28.—బ్రిటిషు నాకాదళమునందు ఒక కాఖవారు ప్రపంచయోధుల జేసి తిరిగి కచ్చుటనుగూర్చి ప్రై వేటు ప్రతిక సిలేఖరి యిట్లు చెబుచున్నాడు. ఎట్టి ప్రమాదము ను లేక సురక్షితముగా తిరిగి వచ్చినందుకు ప్రయాణికుల సభినం దింపవలసియున్నది. ఇతరదేశము లేవయు యిట్టి ప్రయాణప్రా ముఖ్యతను గమనించకముందే బ్రిటను పూనుకొనుట శోచనీయ ము. ప్రయాణమునందు పాల్గొనిన సర్ ప్రెడెరిక్ స్పీటుమున్నగు వారు తాము యితరదేశములలో నాకాదళ ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి జేసిన ప్రచారమును చెబుచు ఉపన్యసింపిరి.

జాతీయమితి - జర్నల్

సోవియట్లు, భయము

బాల్వి విజముపై ఫలితము

లండను, సెప్టెంబరు 26:—జాతీయమితిలో జర్నల్ జేరుటను గూర్చి బాల్వి విజము ప్రభుత్వమునందు భయము గలుగుచున్నదని రీగావిలేజురై టైముస్ పత్రికలో చెబుచున్నాడు. జర్నల్ వారు యీసారబాటానర్వకుండ ఆంకుర బెట్టుటకు సోవియట్లు వాయువుల ప్రయత్నించిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు విఫల మగుటచే మాస్కోనగరమునందు ఆందోళన పోచినది. జర్నల్ సమితిలో జేరినవో విరోధాభివ్యక్తియందు అంతర్జాతీయ సఖ్యత బలపడి టెర్జును మస్కోలపంబంధ సడలిపోయి రషియా లోని బాల్వి విజము పరిపాలనకు భంగము కలుగగలదని భయపడు చున్నారు.

జర్నల్ దిగుమతులపై పన్ను

జర్నల్ బెడరింపు

టెర్జు, సెప్టెంబరు 26:—జర్నల్ నుండివచ్చు దిగుమతు లపై నూటికి 26 శాతము పన్ను విధించెదమని ప్రెంచివారి ప్రకటనకు జర్నల్ ప్రభుత్వమువారు పోరాడునకు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. సందర్భిరపడుతోపున యీపన్ను పనులచేయుటయందు ప్రెంచివారికి జర్నల్ వారు ఒక్కవరకుపై సహాయపడుదురు. ఈపన్నులను నెలకువచ్చు రాబడి అంచనా జర్నల్ వారికి చెలిసి, పరిపాలన ఖర్చులమొత్తమును వాపసు చేయబడునని రిపరేషనుల ఏజంటుగారు పూచీపడవలెను. కాని ప్రెంచివారు ఉభయదేశముల వర్తకమునకు భంగకరమున ప్రయత్నములు జేయుచున్నందుకు జర్నల్ వారు విచారమును చెలిసిరి.

విర్లాండు తగవు

పార్లమెంటునకు తిన్న పన్ను

లండను, సెప్టెంబరు 27:—పార్లమెంటునందు విరిపు బిల్లు నిరారంభపడెనని కన్సర్వేటివు పక్షము తరపున యిప్పటి కెట్టి ప్రతిపాదనయు లేదుగాని ఆల్ పర్టర్ యూనియన్ బిల్లు పక్షము వారు ప్రతిపాదించెదరనియు దానిని కన్సర్వేటివు పక్షము వారు బలపరచెదరనియు నూచనలు గలవు, అని టైముస్ రాజకీయవిలేజి చెబుచున్నాడు.

విరిపు కమిషనరు ప్రకటన

లండను, 28:—విరిపు ఫ్రీస్టేటు హైకమిషనరుగారు జేయు మాకునీలుగారు ఒక విందు సంధర్భమున యీ దిగుమతిని ప్రకటన గావించి, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తరపున పనిజేయుట యొక్క ప్రత్యేక హక్కుగా విర్లాండువా రెవరును పాటించరు. కాని ఆటోనర్వకులయే వికమత్వమునకు మార్గ మనియు ఉభయదేశములమధ్య వైషమ్యముల బావుటకు సహాయభూత మగుననియు ఆధిక సంఖ్యాకులు దలంచెదరు, అని ఆయన చెలిసిరి.

మరియు ఆల్ పర్టర్ 1920 చట్టము నంగీకరించునట్లు జేయుటకు వాగ్దాన మొనగుటను గూర్చి యిట్లు చెలిసిరి. ఈసందర్భమున ఆల్ పర్టర్ గా ఆల్ పర్టర్ లోని యూనియన్ బిల్లు సంఘమువారికి చెందును. ఒక పక్షమువారు గావించిన వాగ్దానము నమ్ముకొని సందిని ప్రోత్సేయముల భావ్యముగాను. ఫ్రీస్టేటు ప్రజలు న్యాయమును కోరెదరు. బలముపయోగింప గోరరు. సరిహద్దు నిర్ణయించుకొనుటకు నిష్పక్ష పాతముగనుండు మధ్యవర్తిని నియమింపగోరుదురు.

ఆల్ పర్టర్ సంఘమువారు విర్లాండుసంధి పరణగూర్చిన చట్టమును బాగుగ విచారించి, ఆల్ పర్టర్ వారికి పార్లమెంటు చట్టము ప్రకారము గల హక్కులను సందర్శింపవలెనని గోరుచు పార్లమెంటు సభ్యులకు బహిరంగ లేఖ వ్రాసిరి. ఆల్ పర్టర్ రాష్ట్రములో కొంతభాగమును తీసికొన నెంచుట అక్రమమనియు, అన్యాయమనియు, సామ్రాజ్యసౌఖ్య నెంచియైన ఆల్ పర్టర్ ను కాపాడవలయు, ఆలేఖ గోరుచున్నది.

మరణవార్త

లండను, 28:—జై కాంటులూంగు (వారక్స్ లు) గారు చని పోయినట్లు ప్రకటించబడెను. ఈయన నౌకాశాఖాధికారిగను మంత్రివర్గమునందు చిరకాలద్యోగముల నెన్నో చేసెను.

జర్నల్ బియ్యము

లండనుతో రాయబారము.

లండను, 28:—దాయకు యేర్పాటు ప్రకారము బియ్యము గోరుటకై జర్నల్ రాయబారులు లండను రానున్నారని తెలియుచున్నది.

వైకం పరిస్థితులు

కొచ్చిన్, సెప్టెంబరు 26:—వైకం వద్ద పోరాటము జరుగుచునేయున్నది. అదివారమునాడు వలంటీరు భక్తి రైతలు పాడుకొనుచు మామూలు ప్రకారము ఊరేగుచుండ వారిని తిరిగి రాల్లతో కొట్టిరట్ట. ప్రతికూలర ప్రోత్సాహముచే పలు సూరు రాలురువుట తలపించుచున్నదని నమ్ముటకు తగినకారణము లున్నవని సత్యాగ్రహ ప్రచారకసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఇ.వి. రామస్వామినాయకరుగారి భార్య తిరువాన్కూరుకు రాయబారముమీద పోయినపుడు సత్యాగ్రహానికి ఆమెకచ్చట చెవిపోగును ముక్కుపుడకయునిచ్చిరి. వాటిని యిప్పుడూమె వైకం ఆశ్రమమునకు పంపినది. తిరువాన్కూరు మధ్య ప్రదేశములకు కాయన్ శులం, మిరికాడు, తదితరవోటులలో సాధు యం. పి. నాయరుగారు సత్యాగ్రహము నిమిత్తమై బాగుగా ప్రచారమును చేయుచున్నారు. ఈ ప్రదేశములలో సహాయక సంఘములు స్థాపింపబడి వైకం సత్యాగ్రహము నకు క్రమముగా ప్రతినిధుల విరాళములకు పంపుటకు యేర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. శ్రీమతి యస్. బానికమ్మ, శ్రీమతి కె. వాల్మీకిమ్మగార్ల ప్రభోధముచే సభకువచ్చిన కీరికాడు శ్రీమతి సెలలో ఒక్కదినముపవాసముండి అందువలన ఆదాయైన ద్రవ్యమును సత్యాగ్రహానికి పంపుటకు పూనుకొనిరి. తదితరులు చాల మంది యింటింటికి తిరిగి బియ్యమును ప్రోగుచేసి పంచెదమని చెప్పిరి. అపరిమితముగా మట్టులత్రాగుట కలవాడైన శీకరన్ అనునొకడు మట్టులత్రాగుట మానివేసి అందువలన ఆదాచేయగలిగినదానిని సత్యాగ్రహానికి పంపుననివాగ్దానమొనర్చెను. కరువు నీలకంఠ సంబూదిరీపాడుగారు యిచ్చటి పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకై ఆశ్రమమునకు వచ్చిరి, ఇచ్చటనుండి వరద సహాయపు బసులను తనిఖీజేయుటకు అంతర్భాగములకు వెళ్లిరి.

(ఆ. వె.)

తాళకేశ్వరము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 27:—ముహంతు సతీష్ చంద్రగిరి తరపున సత్యాగ్రహసంఘము తరపునను సి.ఆర్. దాసుగారు చెప్పిన ఒడంబడికను ఆములులో పెట్టుటకు చిక్కులువచ్చినవి. హిందూసభ్యులు కొంతమంది మహంతుగాకై తెచ్చిన దావాలో యీ మరతులు హుగ్లీ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యెదుట దాఖలు చేయబడినవి. ఈ దావాలో తమ్మును గూడ వాదులనుగా చేయుడని బ్రాహ్మణసభలోని ముగ్గురు సభ్యులు దరఖాస్తు పంపుకొనిరి. అప్పుడు ఆ తేషణ లేకపోవుటచే వారును దావాలో వాదులుగా చేయబడిరి. పిమ్మట ఒడంబడిక మరతులు దాఖలు చేయబడిన తరువాత, ఒడంబడిక మరతులు హిందూకాన్త్రముల ప్రకారము లేవని బ్రాహ్మణసభవారు తెలియ జేసిరి. తరువాత చేరినవాదులు పోరాడి తేల్చుకొనదలంచిరి. దానిపై ఆ సలు వాదులు యీ క్రొత్తగా చేరిన ముగ్గురు వాదులు లేవక క్కర లేదని పిటిషను పెట్టిరి. న్యాయప్రకారము యీ క్రొత్తగా చేరిన ముగ్గురు వాదులుగూడ రికార్డులో నుండవలెనని నేడు జిల్లాజడ్జి యీ తరుపు చేసెను. (ఆ. వె.)

మలబారుతీరము తుపానుగానున్నది

కాలికట్టు, 28 సెప్టెంబరు:—సముద్రము అల్లకల్లోలముగా నుండుటచేతను తుపాను గాడ్పులు వీచుచుండుట చేతను కొన్ని వజ్రములు కలిగినవి. కాలికట్టు కోడ్సులో ఒక యోడనండి కొన్ని చిన్నబోట్లు 1000 బియ్యపు బస్తాలను జేర వేయవలసినచ్చెను. అప్పు డొకబోటు ఒడ్డుకు కొట్టుకొనిపోయి తునకలుతునకలుగా బ్రదైపోయెను. చేపూరు బారుపై పుపోయిన మరియొకబోటు గలిసొడి అంతియే నయ్యెను. అదృష్ట మూలమున ప్రాణనష్టమునాత్రము జరుగలేదు. వాతావరణస్థితులు ప్రతికూలముగా నుండుటవలననే కాలికట్టు శేపునకు వచ్చి సరకులు వేసికొనవలసినయొ సరకులు దింపవలసినవియు సగుస్తీవర్లు సకాలమునకు రాక ఆలస్యము చేయుచున్నవి. (ఆ. వె.)

సక్సన్ దంతమార్తము:—ఈదంతమార్తము అనేక వనమూలికలచే, ప్రసిద్ధులైన సిద్ధులు అంగీకరించిన

మాన్యమున తయారుచేయబడినది. ఇది నువాసనగలిగి నోటికి ఇంపుగా నుండును. సకలవిధములకు పండ్లవోపులకు ఈయాష ధము త్వరలో రూపుమాపును. చాలాకాలము నుండియు గొప్పగొప్పవారు చాలామంది దీనిని మెచ్చుకొని వాడుచున్నారు. ఈమార్తముతో దంతములను తోమినవెంటనే వేడినీటితో నోటిని కడిగినచో సకలవిధములైన పండ్లవోపులను పోవును. ఇది బ్రహ్మతోహడను ఉపయోగపరచవచ్చును. దంతములను గట్టిపరచును. ఇగుళ్ళకు సంబంధించిన యన్నిరోగములను ఇది సిద్ధోషధ మునుట నిర్వివాదాంశము. ఒక్కతూరి దీని వాడినచో మురు వెప్పడను విడువకుండును. కావున సోయి వి శేషవాదనకు వచ్చి తక్కినవాడికన్నను ప్రసిద్ధిని సాందియున్నది. ఆకారణముననే ఇది అన్నియంగళ్లయందును దొరుకుచున్నది. మేమును అందరికి సుపయోగపడవలెనను నుద్దేశముతోనే త్వరగ విక్రయించుచున్నాము.

నెల బుడి 1 కి రు. 0.20 డజన్ 1 కి రు. 1.40

టి. ఎస్. స్వామినాథకాశ్రి, నెం 1 ఎ. అలంగాతాపిల్ల వీధి, రిరువల్ కి, మద్రాసు

మద్రాసు ఇరిగేషను బిల్లు

సెలెక్షన్ మిటీ సభ్యుల ప్రత్యేకాభిప్రాయములు

పి. పెద్దిరాజుగారు

క్లాజ్ 19:— పబ్లిక్ లెక్కలలో మొదటికింద రిజర్వర్డ్ చేయబడి చాలసంవత్సరములు సాగుచేయబడిన యెడల ఆరయి త్వరే భూములకును, బాపకుమగారికి ఈ వామలకును 19 (6) సెక్షను ప్రకారము నీటినిచ్చుచు జమిందారీ రైతు కీయక పోవుట చాలత్యావ్యము. ఈ భేదమువలన కృష్ణా గోదావరి డెల్టా లలో కొంతకష్టము గల్గును. అచట కొన్ని లక్షలయొక్క రమలు ఎస్టేటులలో కేర్వబడినవి. ఆనకట్టలు గట్టినప్పటినుండియు సాగ గురు ప్రభుత్వమునకు నీటి సెక్యూరు జెల్లించుచున్నవి. రయత్వారి బట్టాదారుతో బోర్నినయెడల అతను యొక్కవరేటు నీటి సెక్యూరు జెల్లించును. కారణము నీటిమూలము సెట్టు విభజించినను రి రూపాయల చొప్పున సముగ జెల్లించును. ఆనకట్టలు కట్టిన పిదప ప్రభుత్వమువారు నీటిసాగునలన యొక్కవ ఆదాయము వచ్చునుగదాయని జమిందారీ రైతులనుగూడ అందరనున్న భూములను మాగాణి సాగుకింద కేర్వనలనని ప్రాత్యహము జేసిరి. ఎస్టేటులలో కాలవలు, పిల్లకాలవలు యితరసాగుపనులు నిర్మింప బడినవిగాని ప్రభుత్వమువారు చాలాచోట్ల యేమాత్రమును కంపె సెక్సను నీయలేదు. ఈ భూములను మాగాణికింద జేయవలెనని రైతులగోరినను భూములు జమిందారీ క్రిందకుండలువలన అట్లుజేయ వీలులేదు. అవి యెట్టిభూములగుటచేత మెట్టుగ రిజర్వర్డ్ చేయబడినవి. లేకున్నయెడల వానిసెక్యూరు మాగాణి క్రింద కేర్వ వలసియుండెడిది. కావున జమిందారీ మాగాణి భూములను పబ్లిక్ లెక్కలలో మెట్టుక్రింద కేర్వనను వానికి నీటి మపయోగించుకొను హక్కులేకుండజేసి కంపె సెక్సను హక్కులేకుండ జేయుట వారికి స్పష్టి లోబరుచుకొనుటయే యగును. అట్టిభూములకు కంపె సెక్సను హక్కు నీయవలెనని ఇరిగేషను బిల్లు అడ్వైజరీ మిటీ అంగీకార మొసంగినను సెలెక్షన్ మిటీవారు యీ అభిప్రాయము దీసికొనిరి. కావున 19 (6) క్లాజులో ఎస్టేటులలో కేర్వని యనుమాటలను వదిలివేయుట అవసరము.

ఇంతేగాక ఆ భూములందు చాల సంవత్సరములు మాగాణివంటలు వేసినపిదప నీటిసీయకపోయినయెడల మెట్టుపంటలు వేయుటకు పనికి రాకపోవును.

సభక్లాజ్ (6) ప్రావిజోయందలి మాటల పొంతము యేమియు బాగుండలేదు. దానిని కంపె సెక్సను యిదివరలో నిచ్చినవానికి మాత్రమే వర్తిల్లునటుల చేయవలెను. కాని యిప్పుడున్నటుల యీక్లాజ్ వికలముగనున్నది.

III వ అధ్యాయము

22 వక్లాజునందు, ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషను కాల్యల మరమ్మతులు జేయు నుపేక్ష జేసినయెడల నీటి సెక్యూరు ప్రభుత్వమువారు తిరిగియిచ్చివేయవలెనని యున్నను వ్యవసాయదారు నకు యేనయములేదు. పంటవేయగల్గినా లేదాయని గాక ఇరిగేషను కాల్యలను మరమ్మతుజేయకపోవుటవలన పంటజేమైన నష్టముగల్గెనాయని యాలోచింపవలెను. ఇంతేగాక కలెక్టరు ఉక్తిచ్చు జేసినపిదప యంతకాలములోపల మరమ్మతులు జేయవలెనని గూడ విధింపవలెను. ఈపనిజేయవలెనయెడల నీటి సెక్యూరు మిషను యిచ్చినంతమాత్రమున ప్రతినవత్సరమును పంటవ్యవసాయ వానికేమియులాభముండదు.

IV వ అధ్యాయము

40 వ క్లాజ్ యిచటనుండ లెగనిదిగ దోచుచున్నది. కారణము నీటివనరు అనుపద నిర్వచనమునందు ప్రభుత్వపోషణోద్దేశ మే లేకపోవుటవలన ప్రభుత్వమువారు నిర్మించిన నీటివనరుల పోషణమునకు నిబంధనయేమియును లేదు.

V వ అధ్యాయము

ప్రకృతిసిద్ధములకు ప్రవాహముల ఒడ్డుననుండు భూములకు సహజముగగల హక్కు లీబిల్లునందు రక్షింపబడలేదు. పోడనీటి సెక్యూరిటినిపంపింపకుండ మినహాయింపైన లేదు. గోదావరి కృష్ణా డెల్టా భూములలో నదులమధ్య లంకభూములను పడుగు వాయిభూములను అనేకములుగలవు. ఈ భూములలో సాగుకు మెరపకాయలు పండించుటకు రైతులు నాట్లమొదటి వారముగా మండలతో నీళ్లుచెచ్చి భూమిని తడిపెడరు. ఇట్లే పెంచుట గూడ నీటిని తీసికొందురు. ఆతరువాత వీనికి నీరేమియుండలేదు. అట్టిభూములైనను నీటి సెక్యూరిటిని విధింపకుండ జేయరాదు.

VII వ అధ్యాయము

మామూలు మాగాణిభూముల నిర్ణయించుటలో నీవిలువోర్పు లక్ష ఆధి కారముండవలయును భూమిని మామూలు పట్లముగ జేయించుకొనుట చాలవలెనుగల హక్కును సమకూర్చుకొనుటయగును. అట్టిది కొద్దిలో కావలసిన సాత్కృము చెప్పించి పొందుటకు వీలగును.

VIII వ అధ్యాయము

కంపె సెక్సను విషయములో నది నష్టముగగిన తరువాత కొంతకాలమున కీయకుండనయెడల వడ్డీ నీయవలెనని విధింపవలెననియు, కంపె సెక్సనును పుచ్చుకొనువాని ఉపేక్షవల్ల నైనయెడల అట్టిదేమియు నక్కరలేదనియు నా అభిప్రాయము. మరియొక సవరణ కావనమునందు కేర్వనలనని నాయభిప్రాయము. మెట్టుపట్లము విభజన, శిస్తు, పేషెంట్, క్వీట్టెంటు, జోడి, నీటిరేటు వీనియందు మార్పుజేయుటకు నిబంధన యుండవలయును. ఈవ్యవహారమును నిబంధనలకు వదిలివేయవలెనని సెలెక్షన్ కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. ఇయ్యది నిబంధనలకు వదిలివేయరాదని నాయభిప్రాయము. 1908 బిల్లు 20 వక్లాజు నందుగూడ నిట్టి నిబంధనయేగలదు.

IX, X వ అధ్యాయములు

86 వ క్లాజ్, ప్రజలధికసంఖ్యాకులు కోరినటుల పని జేయదగిన మద్రాసు నిర్బంధ కార్మిక కావనమును పూర్తిగ రద్దు జేయవలెనని నేను తలంచెదను.

XI వ అధ్యాయము

99 వ క్లాజ్ ఇంజక్షన్ ను ద ర ఖా స్తు ల ను ఆ ప బాలసంఘ విస్తారముగ నున్నది. ప్రజలభములకై ప్రభుత్వము వారు యేర్పిన పనిజేయవలసి యున్నవానికి మాత్ర మిదివర్తింపజేయవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజల హక్కులను స్థాపించుటకు కొద్ది విచక్షణకు వదిలివేయ వలయు.

XIII వ అధ్యాయము

క్లాజ్ 107—నీవిలుదావా హక్కు పోవునటుల జిల్లా కలెక్టరు తీర్మానముజేయరాదు. సభక్లాజ్ (2) జాతిభేదమును బట్టి శిక్షవిధించుచున్నది. కావున యేదైనకష్ట మున్నయెడల కొద్దికుబోయి తన భూమిలాభమునకై నీటి సుపయోగించలేదనియు, శిక్షార్హ పున్న లీయనక్కరలేదనియు, స్థాపించుటకు ఒకనిబంధన యుండవలెను.

109 క్లాజ్—వివర సభక్లాజ్ (4) తప్పని నాయభిప్రాయము. ఈబిల్లు నిబంధనలన్నియు, కావనసభలో నంగీకారము బడయవలెనని సెలెక్షన్ మిటీ అంగీకరించెను. ఇది చాలము ఖచ్చి మైన మార్పు. నిబంధనల జేయు సభికారము ప్రభుత్వ నిర్వాహకులకు వదిలివేయరాదు.

* * * * *

పి. కల్లిపుల్లాగారు

57 వ సెక్షను ఒక్క విషయము జెప్పవలసి యున్నది. రాజధానిలో వివిధభాగములందు యెట్టి ఆచారములున్నను రాజధానికంతకును ఒక్కటే కావనముండవలెనని నాన్యక్రమితి ప్రాయము. స్థానికాచారమువై నాధారపడియున్నను ప్రజాభిమతిమన కనుకూలముగ లేకున్నను యేభేదమైనను దుస్సహమేయనవలయును. ఈమాత్రము భిన్నాభిప్రాయమును చెప్పుచు నివేదికనంతకు అంగీకరించుచున్నాను.

* * * * *

పి. యె. మార్తాండంగారు

45 వక్లాజులో 'పెర్మనెంట్' 'పర్మనెంట్' నీటిసాగు అనుమాటను దీసివేయవలెనని కోరెదను.

* * * * *

కే. నీతారామరెడ్డిగారు

నేను యీక్రింది ఆశ్చర్యకర చెప్పుచు నివేదికమునకు సంక్షేపము జేయుచున్నాను:—

సెక్షను 4:—(1) సభ సెక్షను (1) మురికినీటికాల్యయ సగా నిర్వహించినదాని ప్రకారము ప్రాప్తిలో సరిహద్దులలో నున్నను లెటకున్నను ప్రతినిధిమైనట్టిగాని లేక త్రివిధమట్టిగాని కాలవ జేరియున్నది. ఈ కాలవను సాగుకాల్యల క్రింద జేర్చినపుడు మురికినీటికాల్యగూడ నజేయగును. ప్రాప్తిలో సరిహద్దులలోనున్న సాగుకాలవ ఆయన ఆస్తియైనపుడు మురికినీటి కాలవ మాత్రమేలే కాదో తెలియట లేదు. మురికినీటి కాల్యగూడ నీటిసాగు కాల్యలవలెనే ఒక్కొక్కపుడు పని జేయునని అందరకును చెబినినదే.

(2) సభ సెక్షను (4):— (i) క్లాజ్ (2):— 'ఎస్టేటు' 'వూడ్' అనుమాటలకు మధ్య 'లేక' అనుమాట బియ్యది వంటు ఎట్టులలోనుండి యిప్పుడు లేకపోవుట అచ్చు తప్పని తలంచెదను.

(ii) క్లాజ్ (2, 3) 'అందు కేర్వని' అనుమాటకు ద్వంద్వార్థము లేకుండ 'అందు కేర్వనంతవరకు' అని మార్చిన బాగుండును.

సెక్షను 7:—ఇందులో మాటలయర్థము స్పష్టముగ లేదు. ఈ సెక్షను క్రింద ప్రకటనము జేయవలసిన ధర్మములు చెబున బడలేదు. ప్రభుత్వమువారు యీచట్టమును గావించునాటికి నదులు ప్రవాహములు చెరువులు వేరినుండి యైనను నీటినిసమై చేసియుండవలెనని యీ సెక్షను కోరుచున్నది. 'సమై' జేయుట అంటే యేమిటో స్పష్టముగ చెబుపవలెను. సాగుకాలవ నుండి స్వతస్సిద్ధముగ నుండు మురికినీటికాలువనుండ ఎట్టేటులోనున్న చెరువులోనికి నీరుబోయి నిండవచ్చును. అట్టి తరగతివానిని సెక్షను 7 క్రిందికి చెప్పుట ప్రభుత్వోద్దేశము గాక పోవచ్చును.

సెక్షను 19:—(1) సభ సెక్షను (2):—ఈ సభ సెక్షనులలో భములు ఎట్టిటులగుండ జెందునటుల జేయవలెను.

(2) ప్రావిజో—ఆ సెక్షనులోని (3) సభ సెక్షను క్రింద భాయముచేయబడి అట్టిభూమి విస్తీర్ణము అనుమాటలకు 60 వ సెక్షను (3) సభ సెక్షనుతో జేర్చినయెడల 19 వ సెక్షను (3) (4) (7) సభ సెక్షనుల ప్రకారము భూమిభూమందు అనుదానిని తీసివేయుటగును. అట్లుభూయము జేయుట యెప్పుడును భూమి భూమందు అంగీకారము లేనదే జరుగుచుండును. 'మామూలు పల్లం' యేదియో నిర్ణయించుటకు చాల యెట్టిటులలో సర్వేజరుపబడెను. కాని యిది భూమిభూమందులతో సంబంధించుకొండ జరుపబడెను. భూమిభూమందుల లాభములకు విరుద్ధముగనుండునట్టి నిర్ణయము నొక్కసారి జేయరాదు. అట్టినిర్ణయము సరిగాదని కోర్టులో బోరాడువాక్కు నేలదీసి వేయవలయునో సరియైనకారణము చెబువలెదు. కావున యీచట్టము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు ఒకటిరెండేడ్లలోపల అట్టి నిర్ణయములను గూర్చి దావాలు తెచ్చుటకు వ్యవధి నీయవలెనని నేను నూచించెదను.

సెక్షను 45—సెక్యూరేటికి విధింప నక్కరలేదో యీక్రిందివానినిగూడ జేర్చెదను:—

(1) కొన్ని భూములు నదులయందు ప్రతినవత్సరమును త్రవ్వి పోషింపబడు ఊట కాల్యలనీటిసాగుమీదనే ఆధారపడి యుండును. ఈకాలువలు చాలావఱకు వరదల రోజులలో ప్రతి సంవత్సరమును పూడిపోవుచుండును. భూములయజమానులే స్వయముగ చాలడబ్బు ఖర్చుపెట్టి యీకాల్యలను త్రవ్విండుకొని 5, 6 మైళ్లదూరముగూడ నీటిని తీసికొని పోయెదరు. ఇట్టి నీటితో సాగు భూములను పల్లముక్రింద రిజర్వర్డ్ జేయగా, మొదటిమాగాణి పంటకు పల్లంకువేయు సిస్టునే చెల్లించును. ఆమాగానిని భూమిలో రెండవపంట వేయునెడల ఆపంటకు నీటితీరువలేకుండ నుండవలెను. మెరకభూముల నీటిటితో సాగుజేయునెడల వాని కసలే నీటితీరువ లేకుండ నుండవలెను.

(II) ఈవిధముగనే ఊట నీటిగుంటలు మున్నగు వాని నుండి నీరుతో ప్రభుత్వమున కెట్టి ఖర్చులులేకున్న నీరునుండి సాగు భూములకుగూడ నీటితీరువ లేకుండ నిశ్చేధింపవలెను.

(III) వాననీటితో నిండుచెరువులనుండి ప్రభుత్వము వారికేమియు ఖర్చులేకుండ పిల్లకాల్యల మూలముగ నవి నిండి సాగు భూములకుగూడ నీటితీరువ లేకుండ చేయవలెను.

(IV) భూములలో వాన నీటిని గట్టువేసి నిలువజేసినపుడుగూడ అట్టిభూములకు నీటితీరువ లేకుండ నిశ్చేధింపవలెను.

* * * * *

పి. ఎం. మోక్షగౌరు

ఉదకమండలములో సమావేశమైనపుడు 4 వ క్లాజ్ (5) (5) చర్చించినపుడు (నక్షిణకన్నడలో వర్ష దావాలు అందు) రైతులు మామూలుగ నీటినుడు సాగించుకొనునట్లు ప్రత్యేకపు హక్కు నీయవలెనని సవరణ మొనరించిరి. అప్పుడావరణబిల్లుగాదో కాని అడ్వోకేటు జెనరలుగా రాజేపించి రక్షింపవలెనని హక్కులను వేరొకచో చెబువలెనని చెప్పిరి. ఇప్పుడు అడ్వోకేటు జెనరలుగా రాఖురితయాయచేసిన బిల్లులో అట్లుక్షణజేయు క్లాజ్లేమియు గానరావు.

దక్షిణకన్నడలో, నులవారులోగూడ సంతకావచ్చును. మాగాణిభూములు స్వతస్సిద్ధములగు ప్రవాహములు, నదులు, చెరువులు, ఊటలనీటితో సాగుచున్నవి. భూములపన్ను దీనినిబట్టియే విధింపబడును. దక్షిణకన్నడ భూస్వాముల కిట్టిహక్కుగలదని సుప్రసిద్ధమైనపుడు అట్టిదానిని స్పష్టముగ చెబువలెను. అట్లు ప్రత్యేకపుహక్కును చెబువలెనయెడల యిప్పుడువచ్చిన ప్రకటనలన్నియు గావించినపుడు అజిల్లరైతులకు నష్టకష్టములు

గల్లును. బిల్లుకాననసభలో చర్చకువచ్చు లోపల ప్రభుత్వము వారు కావలసిన రక్షణనిబంధనల కే సందర్శన మొదలు.

4 క్లాజు (7)లో భూమిరైతు, అనుమాట నిర్వచనము గూర్చి చర్చజరిగినపుడు భూమియందు కాశ్యతలాభముగల రిజర్వ్ భూమి భూమందని యర్హముగావలెనని నేను సవరణ నుపపాదించితిని. దక్షిణకనడాలో 'చల్లెరైతులు' అనగా ఏకసాలుక పులు జేయురైతులని అర్థము. అట్టివారెందరో యుందురు. వారతకు భూమియందు కాశ్యతలాభ మేమియు నుండదు. పట్టాదారులకే తమభూములను కవులుకిచ్చుకొన్న ను యాజమాన్యముండును. కావున 'భూమిరైతు' అనుదానికి బిల్లులోనున్న నిర్వచనమునే యుంచునెడల వారుసాగుజేయు భూములవిషయమున యెట్టికాక్కులు లేనిరైతులకు భూమిభూమందుకుగలగవలసిన లాభములు గల్గుచుండును. సావాదమును, అధ్యక్షుడు యిది పరిశీలించి పరిశీలనవిషయముని చెప్పినపుడు అంగీకరించినటులుగానించి చెను. భూమియజమాని దేశములో లేనపుడు కొన్ని కష్టములు గలుగవచ్చునని అధ్యక్షులు భయపడిరి. అట్టిభయ మేమియు నక్కరలేదని నాతలంపు. అసలు రిజర్వ్ భూమిభూమందు గ్రామములోనో దేశములోనో లేనపుడు ఆయనపక్షమున పనిజేయు వారెవరైన ఒకరుండురు. భూమిభూమందుకేరైతు గ్రామములలోను తాలూకాలలోను భూములున్నను భూమిని ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము చేసికొనినపుడిచ్చి వామామె అసలు భూమి భూమందుకే బోవును. సర్వేరాళ్లు పోయినవానికి ఖర్చులుగూడ ఆతనిలెక్కనుండియే వసూలు చేయబడును.

చల్లెరైతులకు భూమిభూమందు హక్కులు లేవనియు, భూస్వాములు అట్టిరైతులను యేమైన భూమి ఆభివృద్ధిపనులు జేసినయెడల ఆవారడబ్బుయిచ్చి మెడలగొట్టు హక్కుగలదని న్యాయస్థానములందు తీర్పులు జెప్పబడినను, కావున యీపద నిర్వచనమున మున క్షేయముండునెడల యీబిల్లులో భూమికవులపక్షాతిలో ప్రజలును కోర్టులును భావించినప్రకారము జూచినయెడల మారాముళ్లుగలుగు. సర్వే భుత్వమునకు భంగముగలగక యీవిషయమై యిదివరకున్న కాననమును తొలగింపకుండ ప్రభుత్వమువారు యీనిర్వచనము చేయు తగినమార్పులను జేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను.

ఉడకమండలములో జరిగిన కార్యచిధానమును ప్రకటిం చుటలో 4 క్లాజు (7)ను చర్చించు విషయమున మొదటిపార్సీ చాలో చివరరెండు రైతులలోను తప్పకరెను. ఏకసాలుకాత్రము సాగుజేయు చల్లెరైతులకు కంపెన్సేషన్ నేమియు నీయ నక్కరలేదని తెలుపబడినది.

ముల్లెరైతులకు వారు సాగుజేయుభూములలో కాశ్యత లాభము గల్గియుండుననియు, భూస్వామికి లేనిహక్కులను కంపెన్సేషన్ నులాభము లుండుననియు, ఈసందర్భమున జెప్ప వలసి యున్నది

శారదాని కేరసము, గుంటూరు

మహాత్మునియొక్క ఉపవాస దీక్షవలన అధ్యక్షులును పలువురు నాయకులను సభకు హాజరగుటకు వీలుండదని శ్రీ శారదాని కేరసము యొక్క సంవత్సరోత్సవము ప్రస్తుత మాపు చేయబడినది.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

నోటీసు

కడపజిల్లా కామలాపురం తాలూకా కొలవలి మజరా సెంటిగారి పల్లెలోవుండే చెన్నపూస యర్రపగడ్డి కుమారులు చిన్న చెన్నారెడ్డి నాగిరెడ్డి వీరిత తరపున యావస్థునికి తెలియచేయున దేమనగా:-

పైవానికి అన్న అయి వారితో ఏకగ్రీవముగా నుండిన చెన్నారెడ్డి దుర్బుల్లిలో నుండుటలల్ల వారలకు సరిపడక విభాగాలు పోవుటలో తనభాగము ఆస్తిగాను వారివల్ల రు 8000-0-0 లు తీసికొని తనకు కుటుంబాస్తియందుగల పర్వహక్కులను మానుకొని 1924 సంవత్సరం జూలై నెల 12 తేదిన వారిపేర హక్కు విడుదలదస్తా వేజాను వ్రాయించి రిజిష్టరు చేసి యిచ్చివున్నాడు. కనుక సదరు తేదిమొదలు పైకనుసరించిన చిన్న చెన్నారెడ్డి నాగిరెడ్డిగార్లకున్న, సదరు చెన్నారెడ్డికిని దేహసంబంధము తప్ప అర్హసంబంధములేదు. సదరు చెన్నారెడ్డి చేయు ఏలాటి ఋణములకు పైజిద్దరుగాని వారల ఆస్తిగాని ఎంతమాత్రము జవాబుదారికాదు.

కడప, 12-9-24. } ఏరూరు పిచ్చయ్య, డిస్ట్రిక్టుకోర్టు పక్కిలు.

హతావరణ నితి

1924 నం॥ సెప్టెంబరు నెల 29 వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అవ్వబడిన గడ్డి	మునుమును అవ్వబడిన గడ్డి	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ 1-వ తేదినండి వర్షము	మునుమును గల రోజులు
గోపాలపురం	88.8	79.0	...	28.20	44.96
విశాఖపట్టణము	85.0	78.1	0.26	28.98	87.09
కాకినాడ	86.7	77.1	0.15	29.98	89.09
మచిలీపట్టణము	87.5	77.8	0.02	27.14	41.59
కర్నూలు	88.9	72.4	...	12.84	26.01
బళ్లారి	88.9	68.9	...	15.01	20.51
కడప	91.6	78.8	...	17.46	81.23
నెల్లూరు	98.5	79.1	...	15.89	87.98
మద్రాసు	94.1	78.2	...	21.32	50.74
కడపూరు	91.4	78.5	...	12.19	52.94
నెలము	92.1	74.4	...	15.70	89.30
కోయంబటూరు	86.7	70.7	...	28.51	22.29
తిరుచనాపల్లి	93.8	75.4	0.03	10.36	88.18
నాగపట్టణము	89.5	78.0	...	7.92	54.98
మధుర	94.5	77.0	...	16.0	83.58
పాంబన	89.8	78.9	...	2.45	87.00
తిరునల్వేలి	4.95	28.84
తిరువేండ్రము	82.2	77.0	0.19	66.06	64.51
కొచ్చిన్	84.6	75.4	0.20	181.04	114.51
కాలికట్టు	86.9	75.8	...	187.16	117.16
మంగళూరు	88.8	74.6	...	180.19	125.68
దెంగుళూరు	80.8	65.5	...	20.65	85.37
మెర్కార	69.8	60.2	0.03	141.16	125.46
కొడైకనాల్	66.0	51.2	0.02	88.78	62.18

కాకినాడలో 0.55 విశాఖపట్టణమునందు 0.26 మచిలీ పట్టణమునందు చిన్న తుంపర వర్షము పడినది. పగటివేడిమి సుమారు 40 తక్కువగ నున్నది. బళ్లారిలో రాత్రివేడిమి 40 తక్కువగ నున్నది. అచ్చట చుట్టట చిన్న చిన్న వర్షములు బడినను వాతావరణ మెల్లయెడల అను కూలముగ నున్నది.

సి. ఆర్. సామూరు.

వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భయంకరమైన తుపాను

ఓడలు ప్రయాణ మాగిపోయెను.

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29 - ఇటీవల నెవ్వుడును, నెరుగనట్టి అపరిమితమైన వానయు భయంకరమైన తుపానును తనివారంరాత్రిమొదలుకొని ఆదివారము సాయంత్రమువరకును కురిసెను. ఇండియనును కూలిపోక పోయినను, ఓడలు ప్రయాణము లాగిపోయెను ఓడలకంపిసీలవారు జీక్కుట్టసాము ప్రయాణికులకు వాపసుచేసిరి. సముద్రతీర వ్యాపారము చాలవరకు నష్టమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

దీపావళి వినోదము

మతాబాబు ది

ఇది సాధారణముగ కవర్లో అమ్ము తీగవలె మాట్లాడికిరిపోక నిల్చికాలి దానికంటె పదిరెట్లెక్కువకాంతి నిచ్చును. ధర చాలచౌక.

సుమారు 60 గజములు బద్ది చుట్ట 1 కి 1-12-0
" 80 గజములు బద్ది చుట్ట 1 కి 0-15-0

వర్తకులకు వేరుధరలు

రు కి కు మించిన అడ్డగట్ల పోస్తుఖర్చులు ఉచితము నిడమర్తి వెంకటకృష్ణమూర్తి, రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బీజారుధరలు

సెప్టెంబరు 29-వ తేది సోమవారము

(1) భాగ్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు
కునుమ లేనాదివి ,, ప 48 గలది రు 14.0-0 14.8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 16.8-0 17.0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలది ,, 16.8-0 17.9-0
రాసుల రు. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12.0 9-0.0
నవ్వులు ,, ,, 20.0-0 22.0-0

(2) పప్పుభాగ్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0
సెనగలు ,, డిటా ,, 11-4-0 12-8-0
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 18-0-0 16-0-0
ఉలము రు 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 170-0-0 175-0-0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి ,, 65-0-0 68-0-0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 60-0 62-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 150 మి; క నూనె 145
అముదమునూనె బా 1-కి రు 190 0 0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 205-0-0 210-0-0
కూరపసుపు ,, రు 140-0-0 140-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు 120-0-0 138-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50
కాళహస్తిపాయకట్టు ,, రు 60, 70
తెల్లము బా 1-కి రు 85-0-0 60-0-0
చింతపండు బా 1-కి రు 80-0-0 49-0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ రు 82-8-0 88-0-0
చదరం ,, 88-0-0 88-0-0
రవుండు ,, 88-0 0 88-0-0

(6) లోహములు

నెండి 100 తులంకు రు 78-0-0 81-12-0
బంగారము, తులము 1-కి రు 24-2-0 24-10-0
సవరను 1-కి 15-5-8
ఇత్తడి బా 1-కి రు 265-0-0 272-0-0
రాగి డిటా రు 300-0-0 305-0-0
అస్కాచక్కర బా 1-కి రు 88-8-0 89-0-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు 76-0-0
తొట్టికృష్ణుడు డిటా ,,
సింహం డిటా ,,
గుర్రం డిటా ,,

(8) దూది

బోండా చెట్టు బారువ 1-కి రు 820-0-0

(9) నూలు

కోయంబటూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9-10-0
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-6-0
పుట్లూరు టోనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-12-0
అనామదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9-8-0
డిటా నెం 14 డిటా రు 10-2-0
నూళయేనుగ నెం 20 రు 11-15-0
జపాన్ నెం 20 రు 12-0-0
" ,, 40 ఏ రేమిలు అయినను రు 15-2-0
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9-15-0
పద్మాక్ నెం 24 1/2 రు 12-2-0
14 1/2 క్విల్స్ పక్షి రు 9-14-0

అగ్గివులల పరిశ్రమము

ప్రపంచములో నుండివాడు కన్నిటికంటెను మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన అగ్గివులలను తయారుచేయు మెషినులను (జోలర్స్ జర్మనీ) మేము సరఫరాచేయుచున్నాము. కావలసినవారు ఈదిగువ తెలుపబడిన ఇండియా ముఖ్యప్రతినిధికి వ్రాయవలెను.

Mr. A. P. GHOSE
Consulting Match Expert
42, Beniapukur Road, Entally Calcutta.

గుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

౧౬-౨-౨౪ న తేదీన గుంటూరులో స్వరాజ్యకార్యాలయమున పగలు ౨ గంటలకు సమావేశమైన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి ముఖ్యతీర్మానములు.

తీర్మానము (౪) రాష్ట్రసంఘ కార్యదర్శి శ్రీయుత ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు లోకల్ బోర్డులు, మ్యూనిసిపాలిటీల సభ్యులచేత నిర్వాహకకార్యక్రమమును సాగించేవిషయమై వ్రాసిన ౧౪-౨-౨౪, న తేదీన సమ్మెలకు చదువడమైనది. వీరుద్దేశించిన కార్యము యుక్తమైనప్పటికిని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అది సాధ్యమగునట్లు కనుపించదని యాసభవారభిప్రాయ పడుచున్నారు.

తీర్మానము (౫) వైవారు ప్రత్యేక విద్యాలయములు వశీకరముగానే విషయమై వ్రాసిన పో నెం ౧౩ ౧౨-౨-౨౪. సమ్మెలకు చదువడమైనది.తగినంత ద్రవ్యముండినచో గాని ప్రత్యేక విద్యాలయములను స్వాధీనపరచుకొనుటకు అసాశ్యమందనియు, మ్యూనిసిపాలిటీ, లోకల్ బోర్డుల క్రింద నడుపబడుచున్న విద్యాలయములు, ఆయాసంస్థలు స్వాధీనమైనచో గాని స్వాధీనపడ వనియు, స్థానిక స్వపరిపాలన సంస్థలను వరపరచుకొనుట స్థానికసందర్భముల ననుసరించి యుండుననియు, సామాన్యముగా అట్టి ప్రయత్నములలో కాంగ్రెస్ సభ్యులకును, ఇతరులకును వైషమ్యములు కలుగననియు, అందువలన మన స్వరాజ్యోద్యమమునకు గూడ భంగము కలుగుననియు యాసభవారభిప్రాయపడుచున్నారు.

తీర్మానము ౬. జిల్లా విచ్చిక భటసంఘమునకు కన్వీనరుగా నియమింపబడిన శ్రీకేశవు రామస్వామి చౌదరిగారు యిబ్బందిలో నున్నందున వారిస్థానములో ప్రకృతము శ్రీమల్లాభ దేవేంద్రుడుగారిని యుండుమని కోరడమైనది.

తీర్మానము ౭. జిల్లా ఖద్దరిబోర్డు కార్యదర్శిగారు ౧౬-౨-౨౪ న పంపిన తీర్మానములు చదువడమైనది. జిల్లాలో తయారగు ఖాదీని తనిఖీచేసి సర్టిఫైచేయుటకు ఒక యిక్వైస్టర్ను నియమించుటకు అధ్యక్ష, కార్యదర్శులకు అధికార మివ్వడమైనది. నెలకు ౪౦/- లకు మించుచుండా వారికి వేతన మివ్వవచ్చును. వారు ఖద్దరి బోర్డువారి యజమాన్యముక్రింద పని చేయవలెను. వారివేతనము జిల్లాసంఘమువారు భరించవలెను.

తీర్మానము ౮. జిల్లా ఖిల్దార్ ఫిర్కా తరపున ఖాళీస్థానమునకు శ్రీయుత భాగవతుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారిని జిల్లా సంఘసభ్యునిగా యెన్నుకొన్నట్లు ఆఫీస్-లోని సభ్యులు ౧౦-౨-౨౪ న వ్రాసిన లేఖ చదివి, వారిని జిల్లాసంఘ సభ్యునిగా నంగీకరించడమైనది.

తీర్మానము ౯. గుంటూరు పట్టణములో నూలువడుకుటకు యెవ్వరైనను రాటుములు అరుపు అడిగేయెడల అడిగినప్పుడు తిరిగి యిట్లుట వారివద్ద చేవుత్తరము పుచ్చుకొని జిల్లా సంఘపు రాటుములను యివ్వవచ్చును.

జేనాలిలో జాతీయవిద్యాలయ భవనములో ౯-౯-౨౪నతేదీన పగలు ౧ గంటకు సమావేశమైన గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము వారి ముఖ్యతీర్మానము

తీర్మానము (౧) సెప్టెంబరు ౧౪ తేదీనుండి ప్రచారకులమ్యే ఖద్దరువిదరు ౧౦౦/- ల చొ॥ నున్నా, ఏకుల మీద ముగుగు ౧ క రు ౧.౩-౧౦ చొ॥ నున్నా, కమీషను యివ్వవలెను.

తీర్మానము (౧౬) ఆస్సామునుంచి కాలినడకును యింటికొకమచ్చుచున్న బల్లారి కూలీలకు దారిలో సహాయముచేసి గురజీతముగా తీసికొనివచ్చుటకు కావలసిన ధనముతో హిందీ మాట్లాడగల వొక నాయకు న్యోగిలైనను వెంటనే పంపవలసినదని రాష్ట్రసంఘమువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

తీర్మానము (౧౭) గుంటూరు పత్రికకుగాను శ్రీ గుండు సూర్య అనంతరహారావు గారికి జిల్లాసంఘమువారిచ్చిన అప్పు మొత్తం రు ౧౨౫౦/-లను నోటీసు యివ్వబడి సంవత్సరం వాయిదా దాటిపోయినను యింకను సొమ్మువాపను చేయనందుకు యీ సంఘమువారు గృహించుచూ, సదరు మొత్తమును వడ్డీతోసహా వెంటనే యివ్వవలసినదనియు లేనియెడల

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాసంఘము (స్వకీయవిలేఖరి)

నీమవరం, సెప్టెంబరు 25:— పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ యీ నెల 25 న తేదీని భీమవరములో దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. దినమంతయు వర్షము కురియుచుండుటవలన సభ్యులందరును వచ్చుటకు వీలులేక పోయినది. శ్రీయుతులు దండు నారాయణరాజుగారు, గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు, ఎట్టమిల్లి మంగయ్యగారు, పోడూరి శ్రీరాజుగారు, భూపతి రాజు రామమూర్తిరాజుగారు, చెంగల్పల్లి చిట్టివంతులుగారు, ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు, తల్లాప్రగడ వరసింహ శర్మగారు మరియొకరు విచ్చేసిరి.

ఈ దినమ తీర్మానములు ఆమోదించడమయినది.

(1) 29-6-24 నుంచి 25-9-24 వరకు జిల్లాసంఘము తాలూకా జమాఖర్చులెకలు ఆమోదించడ మయినది.

(2) రెబ్బాప్రగడ మండేశ్వరరావుగారి రాజీనామా అంగీకరించి వారిస్థానే శనివాళు నుబ్బారావుగారిని యెన్నుకోవడమైనది.

(3) పోడూరుసభలో గావించిన తీర్మానముపై ఆడిటరుగారు చేసిన ఆక్షేపణనుసరించి రంగుల భారతానా త్తమకుపాతకాలవారి కిచ్చుట నిలుపుచేయవలెను. (ప్రస్తుతము) ఈ విషయము రాబోవు జిల్లాసంఘసభలో పునర్విమర్శనకు పెట్టవలెను.

(4) చెన్నపురి సభ కీడినవవారిని ప్రతినిధులుగా యెన్నుకొని మిగిలిన ప్రతినిధులకు కార్యదర్శిగారి కధికారమివ్వడమైనది. (1) భూపతి రామమూర్తిరాజుగారు, (2) పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తిగారు (3) హేజీబు రామారావుగారు (4) ఎట్టమిల్లి సూర్యవారాయణగారు (5) ముప్పి సుబ్రహ్మణ్యమూగారు (6) ము. లక్ష్మీవారాయణగారు.

(5) కునుమ ధర్మన్న, నీలం వెంకయ్యగార్లను(పంచమ ప్రచారకులు) తల్లాప్రగడ నుసింహశర్మగారి సలహా ప్రకారము ఇంతటినుంచి పనిచేయుచుండవలెను. వారి కార్యనివేదికలు శర్మగారికి పంపించవలెను. శ్రీశర్మగారు వీరు అక్టోబరు నెలలో చేసినపనినిగూర్చియు, ముందు వారిచే చేయించవలసిన పనినిగూరించియు దాని యుపయోగమునుగూరించియు నవంబరు మొదటివారమున రిపోర్టు యిప్పించకోరడమైనది. జూలై నెలలో వారుచేసినపని తృప్తికరముగాలేదు. ఇంతటినుండి తృప్తికరముగా చేయుటకు కోరడమైనది. సెప్టెంబరు నెలకు సగము జీతముమీద సెలవీయడమైనది.

6. ప్రస్తుతపరిస్థితులనుసరించి ధనాభావముచేత అక్టోబరు 1 న తేదీనుండి దేశారాధకులను తగ్గించడమైనది. జిల్లా తాలూకా సంఘకార్యాలయములు జరుగుటకుగాను యాదిగన ఏర్పాటులు కావించడమైనది.

నెల 1 కి రు 80/-వేతనము జిల్లాసంఘకార్యదర్శి మంగయ్యగారి కిచ్చుటకును, ప్రతితాలూకా సంఘమునకును, భీమవరమునకు నెల 1 కి రు 10/- మాత్రమే నెల 1 కి రు 20/- కార్యాలయము నడపుటకును, కాంగ్రెసుపని సాగించుటకును, విరాళములు యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. సెప్టెంబరునెల జీతముల విషయమై పరిష్కారముచేయుటకు యాదిగనవారికి సంపూర్ణాధికార మివ్వడమైనది. 1. నారాయణరాజుగారు 2. మంగయ్యగారు 3. గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు.

7 మహాత్మునిహృదయమునకు తీవ్రవేదన కలిగించుచు 21 దినములు ఉపవాసవ్రతమును పూనుకొనుటకు పురికొల్పిన విషయములన్నియు సక్రమముగా తొలగి ఆయనహృదయమునకు దేశహృదయమునకును శాంతిలగునుగాక యని యాసభవారు ఈశ్వరుని బ్రార్థించుచున్నారు.

వారు జిల్లాసంఘమువారిచ్చిన సొమ్ముతో కొన్ని ట్రైడింగ్ యీసంఘమువారికి స్వాధీనముచేసి దాని ప్రస్తుతపు ఖరీదుపోను మిగుతా ఆసలు ఫాయదాలు వెంటనే యివ్వవలెననియు వారికి నోటీసు యివ్వవలెను.

తీర్మానము (౧౯) ౪-౨-౨౪న కార్యనిర్వాహకసభవారు చేసిన నెం ౧౦ రు తీర్మానములో చెప్పబడిన ప్రాతిలే క్కులబాజీల వసూలు వగైరాలు జరుపుటకు శ్రీయుత అంజలి వయ్యగారికి తోడుగా శ్రీయుత కుప్పా శ్రీరామశర్మగారిని నియమించడిమైనది.ఇంకెంతమాత్రము జాగుచేయక యీపనిత్వరలో ప్రారంభించి పూర్తిచేయవలెనని ఉభయలను కోరడమైనది.

వల్లము॥ ప్రసాదరావు,
జి॥ స॥ కార్యదర్శి,

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారి జౌషధాలయమును గురించి మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రియగు డి॥ ఆనందజిత్ పానుగల్లు రాజుగారి అభిప్రాయము:-

నేను పండిత స్వామిశ్రీనివాసయ్యగారి జౌషధాలయమును సందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు సంతసించుచున్నాడను.

అతిమూలము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధులకు పండితస్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాల గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది.

నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారందరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విముక్తులమైతిమని ఒప్పకొనిరి.

నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా స్వామిగారు చికిత్సచేసిన పిమ్మట మరల మూత్రమును పరిశీలించగా వానియందు తీవ్రపదార్థముల జాడలేమియు కనబడలేదని చెప్పిరి.

ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదర్చబడిన వానిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్) బాగుగ పరీక్షింపవలె నని కోరెదను.

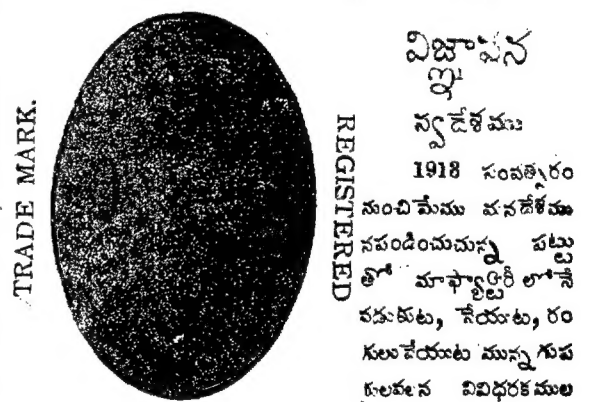
పండితస్వామిగారికి యెల్లప్పుడును జయము కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

వి. రామారాయణంగారు

హైదరాబాదు, పూనమ్మిరోడ్డు, కీల్ పాకు, మద్రాసు.

ముచ్చనరామరాజు అంతు వీరరాజు.

వెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన
స్వదేశము
1918 సంవత్సరం
నుంచిమేము వనదేశము నపండించుచున్న పట్టుతో మాస్టర్స్ లోనే వడుకుట, నేయట, రంగులుచేయుట మున్నగు పనులను వివిధరకముల వస్త్రములపనులరంగులతో చిత్రవిచిత్రమైన జీరీసాదా అంచులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తనితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రిజిస్టర్ అఫిలార్గరత కాంగ్రెసువస్తుప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువసాఖ్యమై వనిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగూరించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగూరించి పేయూష కాంటిఫోషుగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి:

“... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్న మరెవ్వరెవర ప్రజలుకూడ అన్ని రకములబట్టలన్నా ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎందరో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరువు పెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. వెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీరరాజుగారు పట్టుఉత్తరీయములను ధోవతులను వర్తుగుడ్డలు కోటుగుడ్డలును తెలగుడ్డలును చీరలును మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. తెంగుకూరు ఆస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి ”

పట్టువస్త్రములనుగూరించి వ్రాయుటలో మాకం వెనీయొక్క అడ్డెన్నును రకములు విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీవస్తు పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ వభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము వందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే సాఖ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోపపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టియందు వుండేమాటేడ మార్కును ఇందున ప్రచురించితిమి,